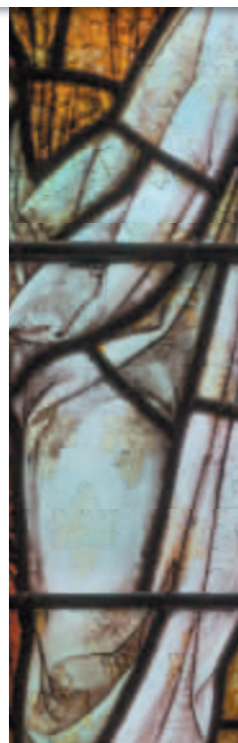
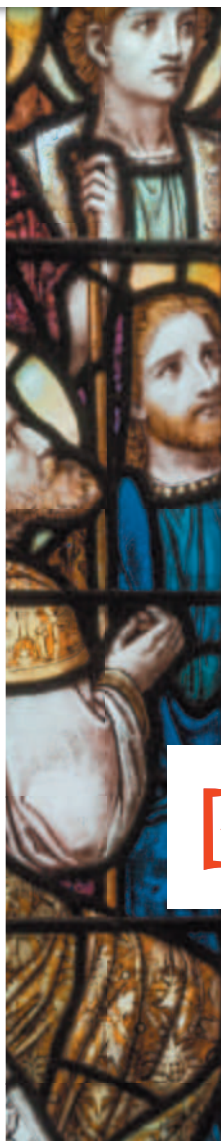
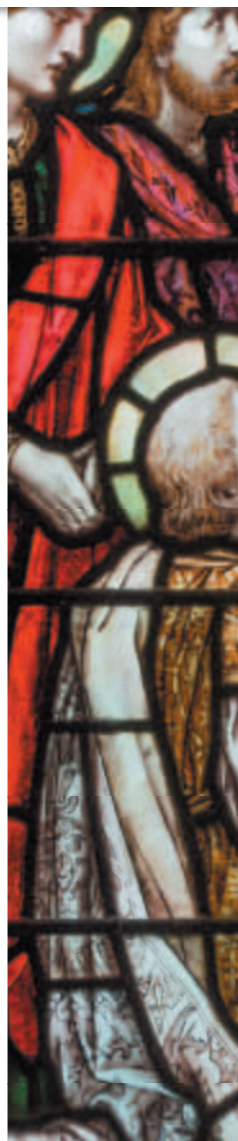

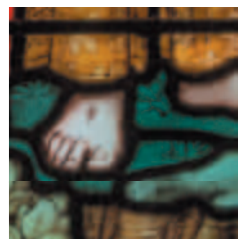

POVOLÁNI BOHEM

4/2023

Průvodce studiem Bible

V tomto čtvrtletí otevíráme témata
sobotní školy s teology

PETREM ČINČALOU A TOMÁŠEM DYMÁČKEM

POŘAD **BIBLE PRO DNEŠEK**
SLEDUJTE VŽDY OD SOBOTNÍHO
POLEDNE NA **WWW.HOPETV.CZ**

HopeTV

Pořad můžete sledovat také na YouTube nebo v podcastové verzi na Spotify.
Najdete nás také na [www. fb.com/HopeTV](http://www.fb.com/HopeTV).
Web sobotní školy: www.sobotniskola.casd.cz.

POVOLÁNI BOHEM

4/2023

Průvodce studiem Bible

Obsah

1. Bůh a jeho touha zachránit člověka I.
2. Bůh a jeho touha zachránit člověka II.
3. Boží povolání
4. Abraham – misie vedená láskou
5. Jonáš – výmluvy a odmítání
6. Misijní práce – motivace a příprava
7. Požehnáním pro nejbližší okolí
8. Služba potřebným
9. Záchrana bohatých a vlivných
10. Služba těm, co neznají Boha
11. Poselství pro velká města
12. Ester a Mordokaj
13. Završení Božího plánu záchrany

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

Povolání Bohem

Průvodce studiem Bible

4. čtvrtletí 2023

Autor: Vedoucí center globální misie

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: iStock

Grafická úprava a sazba

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2023

ISBN 978-80-88026-48-8

ISSN 0409-3208

Úvod

Přestaňme mluvit a začněme jednat!

Před lety jeden adventistický časopis zveřejnil podobenství *O strašlivém močálu*. Když lidé procházeli po stezce vedoucí napříč močalem, stávalo se, že sklouzli nebo v nepozornosti sešli z cesty a spadli do něj. Jejich volání o pomoc a srdceryvný nářek bylo slyšet až do nedaleké vesnice. Bylo to skutečně hrozné.

Lidé ve vesnici zorganizovali setkání, na kterém chtěli tuto nepříjemnou situaci řešit. Po nějaké době uspořádali další setkání. A další. Byly představeny různé teorie a studie, které analyzovaly příčinu neštěstí, a někdy dokonce navrhovaly řešení. Nikdy se však neudělalo nic jiného, než že bylo uspořádáno další setkání. Diskuze pokračovaly mnoho let. Dokonce na toto téma vzniklo několik doktorských prací na univerzitě v hlavním městě. Do vesnice přijeli hostující lektori. Prostřednictvím charitativního bazaru se podařilo získat dost prostředků na zajištění jídla pro ty, kteří obětovali množství svého volného času k účasti na přednáškách a diskuzích. Nakonec se podařilo získat velkou částku na vybudování zvukotěsného sálu, aby výkřiky tonoucích a umírajících nenarušovaly probíhající zasedání. Nikdo však neudělal nic, aby pomohl těm, kterým šlo o život. A nikdo neudělal nic, čím by zabránil smrti dalších lidí v močálu. Diskuze však byly opravdu obohacující a zaznělo velmi mnoho moudrých myšlenek.

Jako církev – a určitě i vaše třída sobotní školy – nechceme být jako lidé v této vymyšlené vesnici. Rádi se spolu modlíme, přemýšlíme, sdílíme a diskutujeme. Toužíme však jít dál a skutečně něco udělat pro lidi kolem nás. Chceme přinést změnu do míst, kde žijeme. Toužíme, aby byl svět lepším. Chceme, aby bylo dílo dokončeno, a toužíme, aby se Ježíš vrátil.

Biblické úkoly pro sobotní školu pro toto čtvrtletí naši pozornost zaměřují na konkrétní, praktické kroky. Prozkoumáme společně několik motivujících biblických příběhů. Budeme číst o povzbuzujících zkušenostech. Dozvíme se o dostupných možnostech, které nám pomohou oslovit naše bližní (zejména ty, kteří nejsou křesťané). To vše však bude sloužit jen jako motivace. Skutečným cílem, opravdovou podstatou každé lekce je to, na co se zaměříme vždy v části na čtvrtek – výzva vykročit a udělat něco konkrétního, praktického.

Budeme mluvit o teologických pravdách a ukážeme si různé využitelné nápady a návody. A každá část na čtvrtek bude obsahovat i výzvy, které budou na sebe postupně navazovat. Začneme tím, co je snadné. A jak bude čtvrtletí pokračovat, úkoly se budou stupňovat. Cílem je, aby každý z nás přijal výzvu, modlil se o vedení Duchem svatým, uplatnil to, co se naučil, a následující sobotu strávíme pár minut diskuzí o tom, jak se nám dařilo uskutečňovat jednotlivé záměry. Nemá jít o čas strávený vychloubáním se, ale sdílením o tom, co nám šlo, a v čem jsme cítili neúspěch. Při společné diskuzi se určitě objeví i nové nápady. A také přibudou lidé, za které se budeme chtít modlit (společně i osobně).

Naším přáním je, aby bylo toto čtvrtletí pro vás důležité. Ne však pro nezapomenutelné myšlenky, pouťavé příběhy nebo hluboké teologické pravdy. Nejdůležitější je, abychom všichni zpětně vnímali toto studium jako čas, kdy Duch svatý použil naše pokorné úsilí a vykonal zázraky k Boží cti a slávě jeho jména.

Centra globální misie založila Generální konference CASD v roce 1980. Fungují pod vedením oddělení adventistické misie při GK. V současnosti existuje šest center. Jejich cílem je pomoci církvi efektivněji zakládat nové skupiny věřících v sekulárním nebo nekřesťanském prostředí na celém světě.

Autory tohoto studijního materiálu byli vedoucí center (v době psaní jimi byli: Petras Bahadur, Richard Elofer, Kleber Gonçalves, Clifmond Shameerudeen, Doug Venn, Amy Whitsettová a Greg Whitsett) za asistence Garyho Krause (ředitele Adventist Mission), Homera Trecartina (bývalého ředitele Center globální misie) a Jeffa Scogginsa (ředitele pro plánování globální misie).

Více informací naleznete na www.GlobalMissionCenters.org

Bůh a jeho touha zachránit člověka I.

Texty na tento týden

Gn 3,9–15; Gn 28,15; Ex 29,43.45; Mt 1,18–23; J 1,14–18; J 3,16; J 14,1–3

Základní verš

„Hospodin Bůh zavolal na člověka: „Kde jsi?““ (Gn 3,9)

Misijní úsilí přinést všem hříšníkům naději na záchranu má svůj původ u samotného Boha. Jeho velký plán se nezačal uskutečňovat povoláním Abrama (Gn 12,1–4) ani vyvedením z Egypta (Ex 12,31–42), nezačal životem Ježíše Krista na zemi (Mt 1,18–25) a ani Pavlovými misijními cestami (Sk 13,4–14,26). Na počátku tohoto velkého projektu záchrany stojí sám Bůh, a to už v době, kdy dal vzniknout vesmíru a stvořil lidstvo (Gn 1,26.27).

V Bibli vidíme Boha, který podává ruku svým dětem a touží být s nimi. Od začátku navazuje vztah s Adamem a Evou. Dokonce i když do světa vstoupí hřích, pokračuje ve svém díle. Boží plán záchrany nakonec dospěje ke svému závěru (Zj 21–22). Toto vědomí by pro nás mělo být motivací při hlásání věčného evangelia světu (Zj 14,6.7).

Každé misijní úsilí by proto mělo být zaměřeno na budování vztahu se Stvořitelem a na správné pochopení jeho povahy jako Zachránce. Dříve než pochopíme misijní dílo, k němuž jsme povoláni, potřebujeme pochopit Boha, který za tímto dílem stojí.

Osnova lekce

V první lekci zaměříme svou pozornost na Boha jako na toho, kdo se aktivně zajímá o „ztracené“ hříšníky, jde za nimi, přináší jim naději a dělá vše pro jejich záchranu. Naše osobní zapojení se do jeho velké „záchranné mise“ tak má vlastně být přirozenou reakcí na pochopení toho, co on sám pro nás dělá.

- Gn 3,9–15: Bůh, který se sklání k hříšníkům (neděle)
- Gn 17,7; Ex 29,43–46: Bůh, který touží být s námi (pondělí)
- J 1,14–18: Bůh, který se stává jedním z nás (úterý)
- Mt 28,18–20: Bůh, který s námi zůstává (středa)
- J 14,1–3: Bůh, který se opět vrátí (čtvrtek)

BŮH, KTERÝ SE K NÁM SKLÁNÍ

⁹Hospodin Bůh zavolal na člověka: „Kde jsi?“ ¹⁰On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.“ ¹¹Bůh mu řekl: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?“ ¹²Člověk odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.“ ¹³Proto řekl Hospodin Bůh ženě: „Cos to učinila?“ Žena odpověděla: „Had mě podvedl a já jsem jedla.“ ¹⁴I řekl Hospodin Bůh hadovi: „Protožeš to učinil, budeš proklet, odvržen ode všech zvířat a ode vši polní zvěře. Polezeš po břiše, po všechny dny svého života žrát budeš prach.“ ¹⁵Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu.“ (Gn 3,9–15)

Osobní studium

Bůh nás stvořil ke svému obrazu, podle své podoby. Připravil a daroval nám dokonalý svět. Božím záměrem bylo, abychom s ním žili v dokonalém spojení, ve vztahu soustředěném na jeho nejcennější vlastnost – lásku. Aby však šlo o opravdovou lásku, Bůh nám dal i další vzácný dar – svobodnou vůli. Její podstata spočívá ve svobodě vybrat si, kterou cestou se vydat. Samozřejmě, Bůh dal Adamovi a Evě jasné pokyny o nebezpečí a smrtelných následcích neposlušnosti (Gn 2,16.17). Satan však prostřednictvím lži přesvědčil Evu, že může jíst ovoce ze stromu poznání dobra a zla, přičemž zamtlčel negativní následky takového jednání. Naopak tvrdil, že ona i Adam budou „jako Bůh“ a budou „znát dobré i zlé“ (Gn 3,5). Naneštěstí se Eva rozhodla ovoce jíst a nabídla také Adamovi, který se rozhodl stejně. Do dokonalého stvoření tak vstoupil hřích.

Ten moment změnil původní Boží plán a záměr s planetou Zemí. Bůh musel začít uskutečňovat plán spasení, který připravil „již před stvořením světa“ (Ef 1,4).

Jaká byla první slova, která Bůh řekl lidem po jejich pádu do hříchu? V čem spočívá jejich význam pro dnešek? (Gn 3,9–15)

Samozřejmě, Bůh přesně věděl, kde se Adam a Eva nacházejí. Ovládl je strach a potřebovali pochopit, co se ve skutečnosti stalo. Proto je Bůh konfrontoval se situací, ve které se ocitli, a dal jim možnost uvědomit si bolestné následky jejich hříchu. Důležité bylo také ukázat, jaký osud čeká satana. Proto Bůh začal představovat jedinou naději, svůj plán vykoupení (viz Gn 3,14.15), jehož prostřednictvím „smířil svět se sebou“ (2K 5,19).

Všimněme si, že prvním Božím krokem na cestě k záchraně padlého lidstva bylo, že se k Adamovi a Evě přiblížil. Lidé se totiž ocitli v bezvýchodné situaci. Bůh za nimi přichází a prostřednictvím své otázky („Kde jsi?“) odhaluje dvě důležité pravdy: (1) pád člověka do hříchu a (2) svou touhu člověka zachránit. Jsme ztraceni a zoufale potřebujeme záchranu. On je ten, kdo nás hledá a nachází, s odhodláním zachránit nás a být s námi.

Aplikace

Během historie se Bůh neustále ptá: „Kde jsi?“ Co to pro tebe znamená? Jakou s tím máš osobní zkušenost? Jaká je tvá odpověď na tuto otázku?

BŮH, KTERÝ TOUŽÍ BÝT S NÁMI

Smlouvu mezi sebou a tebou i tvým potomstvem ve všech pokoleních činím totiž smlouvou věčnou, že budu Bohem tobě i tvému potomstvu. (Gn 17,7)

⁴³*Budu se tam setkávat se syny Izraele a místo bude posvěceno mou slávou. ⁴⁴Posvětim stan setkávání a oltář; také Árona a jeho syny posvětim, aby mi sloužili jako kněží. ⁴⁵Budu přebývat uprostřed Izraelců a budu jejich Bohem. ⁴⁶Poznaj, že já jsem Hospodin, jejich Bůh, že já jsem je vyvedl z egyptské země, abych přebýval uprostřed nich. Já jsem Hospodin, jejich Bůh. (Ex 29,43–46)*

Osobní studium

Na co bylo zaměřeno Boží zaslíbení Abrahamovi a jeho potomkům?

Gn 17,7

Gn 26,3

Gn 28,15

Ve starozákonním příběhu Bůh pokračuje ve svém velkém plánu, jehož prostřednictvím se snaží naplnit svůj záměr zachránit ty, kdo se od něj odvrátili. Po potopě se lidé rozhodli shromáždit na jednom místě, aby postavili město a věž, která by sahala až do nebes. Bůh zasáhl a zmátl jejich jazyk s cílem rozptýlit je po světě (Gn 11,1–9). Potom rozšířil zamýšlené „misijní pole“ a povolal Abrahama (který se později jmenoval Abraham), aby se stal zprostředkovatelem jeho požehnání pro celý svět (Gn 12,1–3). Bůh dal Abrahamovi a jeho potomkům různá zaslíbení, ale jedno mezi nimi bylo jedinečné. Bůh opakovaně v různých obměnách prohlašuje stejnou myšlenku: „budu [tvým] Bohem...“, „budu s tebou...“, „já jsem s tebou...“ (viz Gn 17,7,8; Gn 26,3; Gn 28,15).

V průběhu dějin se odehrály různé události, které potvrzovaly Boží slova. Josef se dostal do Egypta, ale stal se nástrojem záchrany pro svůj lid. Na každém kroku Josefovy zkušenosti – dokonce i v nejtěžších chvílích jeho života – Bible potvrzuje, že „s Josefem byl Hospodin“ (Gn 39,2.21.23). O několik generací později Bůh poslal Mojžíše k faraónovi, aby vysvobodil jeho lid z egyptského otroctví. Během Mojžíšova „pověření“ ho Hospodin ujistil: „Já budu s tebou!“ (Ex 3,12). Hospodin opakovaně potvrzoval svou nesmírnou touhu být se svým lidem.

Uvažuj o úvodním textu (Ex 29,43–46). Co bylo jedním z hlavních cílů starozákonní svatyně?

Bůh se rozhodl, že bude přítomen uprostřed svého lidu ještě jiným způsobem. Potvrdil Mojžíšovi svou touhu přebývat mezi dětmi Izraele tím, že nechal postavit svatyni. Připravil také velmi důmyslný systém, který měl poukazovat na jeho konečný záměr – záchranu člověka prostřednictvím Ježíše Krista. „Obětní dary a kněžský systém byly ustanoveny, aby ukazovaly na Kristovu smrt a jeho zprostředkovatelské dílo. Všechny židovské náboženské obřady měly jediný smysl – představit Krista.“ (RH, 17. prosince 1872)

Aplikace

Jak prožíváš Boží přítomnost ve svém životě?

BŮH, KTERÝ JE S NÁMI

¹⁴A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. ¹⁵Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o němž jsem řekl: Přichází za mnou, ale je větší, protože tu byl dříve než já.“ ¹⁶Z jeho plnosti jsme byli obdarováni my všichni milostí za milostí. ¹⁷Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista. ¹⁸Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl. (J 1,14–18)

Osobní studium

Starý zákon nám ukazuje, jak Stvořitel začal realizovat svůj plán prostřednictvím lidí, kteří měli představovat svět jeho povahu a záměr. Všechno, co dělal, vycházelo z jeho misijní strategie. Prostřednictvím proroka Izajáše Bůh řekl: „Pamatujte na to, co bylo na počátku od věků! Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí, a co se mi líbí, uskutečním“ (Iz 46,9.10). V Novém zákoně však Boží touha být s lidstvem dostává nový rozměr. Prostřednictvím Kristova vtělení se to, co bylo do té doby „pouze“ zaslíbením z ráje (Gn 3,15), stalo skutečností.

Přečti si příběh o oznámení Ježíšova narození v Mt 1,18–23. Co podstatného nám říká tato zpráva o Bohu?

Emanuel – Bůh s námi. Bůh kdysi přebýval uprostřed svého lidu ve svatyni, nyní

však s ním žil v tělesné podobě v osobě Ježíše Nazaretského. V narození Ježíše Bůh konkrétním způsobem představil svou neustálou touhu být s námi. Boží Syn byl celý člověk a celý Bůh. Ježíš řekl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (J 14,6).

Uvažuj o úvodním textu (J 1,14–18). Co nám Kristovo vtělení říká o tom, co vše je pro nás Bůh ochoten udělat?

Bůh neustále jednal a jedná v zájmu svých dětí. Po vtělení byl prostřednictvím Ježíše Krista přítomen uprostřed svých dětí. „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (J 1,14). Kristus tak naplnil starozákonní proroctví a v souladu s Božím plánem se stal *jedním z nás a jedno s námi* – Bohem v lidském těle. Bůh pokračoval ve své snaze, aby naplnil svůj cíl – ochranu lidstva.

Aplikace

Bůh na sebe vzal naši lidskou podstatu a přišel k nám. Co se z toho dozvídáme o Boží lásce? Jak bychom měli reagovat na projevenou lásku, zejména pokud jde o naši službu druhým?

BŮH, KTERÝ ZŮSTÁVÁ S NÁMI

Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (J 3,16)

¹⁸Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Duchu svatého ²⁰a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,18–20)

Osobní studium

Život a služba Ježíše Krista jsou vrcholným Božím zjevením. Během své služby byl Kristus schopen odhalit o tom, kým je a jaký je jeho záměr, více než ve všem, co učinil prostřednictvím jakékoli jiné metody v předchozích generacích. Kristus je dokonalý „obraz Boha neviditelného [...] Plnost sama se rozhodla v něm přebývat [...] protože smíření přinesla jeho obět na kříži“ (1,15.19.20). V Kristu se naplno zjevila Boží touha zachránit člověka. Sám Ježíš zjevil své poslání, když řekl: „Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo“ (L 19,10).

Jaký je vztah mezi Boží láskou a Božím jednáním, jak je představuje text J 3,16?

V závěrečném týdnu Ježíšovy pozemské služby vrcholil zápas o konečný osud lidstva. V událostech, které se odehrály během těchto dnů, se spojovala minulá očekávání a budoucí naděje. Během ve-

likonoční slavnosti, která poukazovala na osvobození zpod egyptského útlaku, se Ježíš Kristus, vtělený Bůh, vzdal svého života, aby nás vysvobodil z otroctví hříchu. Apoštol Pavel napsal: „Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti“ (2K 5,21).

Uvažuj o úvodním textu (Mt 28,18–20). Jaké zaslíbení nacházíme ve *velkém pověření*? V čem nás toto zaslíbení může naplňovat jistotou v našem zapojení se do Božího díla záchrany?

Kristova smrt byla součástí procesu smíření, ne jeho koncem. Ježíš svým vzkříšením zvítězil nad smrtí a dostal všechnu „moc na nebi i na zemi“ (Mt 28,18). Na základě této skutečnosti pak pověřil všechny své následovníky, aby byli jeho učedníky po celém světě, a dal jim úžasné zaslíbení: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28,20).

Aplikace

Jak se ve tvém životě naplňuje Ježíšovo zaslíbení, že bude s tebou „po všechny dny“? Jak se naplňuje při plnění tvého misijního poslání?

BŮH, KTERÝ SE PRO NÁS VRÁTÍ

¹Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věřte v Boha, věřte i ve mne. ²V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. ³A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. (J 14,1-3)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (J 14,1-3). Jak souvisí s poselstvím Písma pro čas konce?

Jedno z nejvzácnějších Kristových zaslíbení jasně odráží Stvořitelovu touhu být s námi navěky. Ježíš své učedníky ujistil: „Přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já“ (J 14,3).

Apoštol Jan připomíná, že toto zaslíbení se nakonec stane skutečností: „A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: ‚Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi‘“ (Zj 21,3).

„Dílo vykoupění bude dokonáno. Na místě, kde se rozmáhal hřích, se ještě více rozhojní Boží milost. Sama země, na kterou si satan dělal nárok, bude nejen vykoupěna, ale i vyvýšena. [...] Na zemi, kde Boží Syn přebýval jako člověk, kde Král slávy žil,

trpěl a zemřel, stvoří Bůh všechno nové a bude mít svůj příbytek ‚uprostřed lidí‘. [...] Vykoupení pak budou navěky kráčet ve světle svého Pána a chválit jej za nejvzácnější dar, kterým je Immanuel – ‚Bůh s námi‘“ (DA 26; TV 13)

Zde nacházíme nejkrásnější obraz vykoupění. Bůh nakonec uskuteční svou touhu být se svými dětmi navěky. Je pro nás obrovskou předností být součástí této reality!

Výzva a aplikace na každý týden

Během tohoto čtvrtletí každý čtvrtek zazní výzva, abyste se vědomě zapojili do misijní práce, do které nás povolal Bůh. Bude to příležitost vidět a zažít v našem životě Boží jednání. Využijte teď chvíli k osobnímu uvažování a buďte připraveni podělit se každý týden se svou třídou o to, co jste se naučili. Tato výzva vás povzbudí, abyste se více zapojili do Božího misijního plánu.

Aplikace

Modli se každý den následujícího týdne, aby Bůh otevřel tvé srdce a ty abys byl součástí jeho misijní práce.

Výzva

Zjisti si jméno někoho ve tvém okolí, s kým se ještě osobně neznáš. Může to být soused, spolupracovník, prodavač, řidič autobusu, školník atp. Začni se za něj každý den modlit.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Plán našeho vykoupení nebyl dodatečným řešením, které Bůh vymyslel až po Adamově pádu. Byl zjevením ‚tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno‘ (Ř 16,25). Odhalením zásad, které jsou od věčnosti podstatou Boží vlády. Bůh i Kristus od počátku věděli, že satan odpadne a svede člověka k hříchu. Existence hříchu nebyla Božím záměrem. Bůh ji však předvídal a připravil plán, jak jí čelit. Miloval svět natolik, že zaslíbil dát svého jediného Syna, ‚aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný‘. (J 3,16)“ (DA 22; TV 10.11)

„Kristus neřekl svým učedníkům, že jejich práce bude snadná... V tomto boji však nebudou odkázáni jen sami na sebe. Ježíš je ujistil, že bude s nimi; pokud půjdou ve víře kupředu, všemocný Bůh bude jejich záštitou. [...] Budou-li poslouchat jeho slovo a spolupracovat s ním, nemohou neuspět. Přikázal jim: Jděte ke všem národům. Jděte do nejdlejších končin obydleného světa a nepochybuje o tom, že i tam budu s vámi. Pracujte ve víře a důvěře, protože já vás nikdy neopustím. Neustále budu s vámi a budu vám pomáhat při plnění vašich povinností, povedu vás, budu vás utěšovat, posvěcovat a podpírat. Postarám se, aby vaše slova obracela pozornost lidí k nebeskému království.“ (AA 29; PNL 19)

Otázky k rozhovoru

1. Má nějaký význam to, že první Boží slova adresovaná padlému lidstvu nebyla: „Co jsi to udělal?“ nebo „Proč jsi mě neposlechl?“ Jak v tomto kontextu rozumíte slovům: „Kde jsi?“ Jakou útěchu by nám měla poskytnout tato pravda? Co to vše vypovídá o Božím záměru s námi a s našimi blízkými?
2. Zamyslete se nad tím, co znamená, že sám Bůh v osobě Ježíše přišel na tento svět, aby nás spasil. Kristus na kříži byl vrcholným projevem Boha jako Boha toužícího nás zachránit. Co se z toho dovidáme o jeho charakteru?
3. Misie je Božím dílem, které nám svěřuje. Právě proto lidé ke konání misie i zmocňuje. Když se ve světle této reality podíváte na výzvy celosvětové evangelizace, co vám pomáhá popřádat se s možnými pocity nedostatečnosti nebo strachu?

Bůh a jeho touha zachránit člověka II.

Texty na tento týden

J 20,21.22; Mt 28,16–20; Mt 14,6.7; Dt 7,6.11.12; Zj 7,9.10

Základní verš

„Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého...“ (Mt 28,19)

V celém Písmu nacházíme obraz Boha, který touží zachránit ztracené lidstvo. Toto téma je přítomno v celé historii a objasňuje záměr, který má Bůh se svým stvořením. Kromě toho ukazuje hlavní cíl Božího zjevení, kterým je obnova Božího obrazu v jeho padlých dětech (viz Ko 3,9.10; 1J 3,2).

Tento jeho velký plán záchrany nám nabízí jedinečnou perspektivu pro celkové pochopení poselství Božího slova. Při pozorném čtení Písma můžeme vnímat Boha, který se k nám sklání, aby nás zachránil pro věčnost. Hřích nás sice od Boha oddělil (Iz 59,2), ale Bůh se stále snaží obnovovat narušený vztah s lidmi až do slavného vyvrcholení, o kterém Bůh říká: „Hle, všechno tvořím nové“ (Zj 21,5).

Než se to stane, Bůh se rozhodl zjevit se nám takovým způsobem, abychom pochopili jeho povahu a záměr, a především abychom s ním mohli mít skutečný a trvalý vztah. Boha nejen sami poznáváme, ale také s ostatními sdílíme svou zkušenost s ním a s jeho zachraňující láskou.

Bůh nám v Písmu ukazuje základní informace o tom, co je jeho touhou a k čemu nás také zve.

Osnova lekce

Zatímco v první lekci jsme se soustředili především na Boha, který touží zachránit své „ztracené“ děti, druhá lekce zaměří naši pozornost už specifičtěji na Boží velký „plán záchrany“ – nabídne celkový pohled na jeho původ, záměr, podobu i provedení.

- J 20,21.22: Původce misie – trojjediný Bůh (neděle)
- Mt 28,16–20: Zaměření misie – získávání učedníků pro Krista (pondělí)
- Zj 14,6.7: Poselství misijní služby – věčné evangelium (úterý)
- Gn 12,1–3: Nositel misijního poslání – Boží lid (středa)
- Zj 7,9.10: Misijní oblast – celý svět (čtvrtek)

PŮVODCE MISIE: TROJEDINÝ BŮH

²¹Ježíš jim znovu řekl: „Pokořte se. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás.“ ²²Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého.“ (J 20,21.22)

Osobní studium

Klíčovou postavou Božího plánu záchrany je jednoznačně Ježíš jako naše jediná cesta ke spasení. Sám Kristus prohlásil: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (J 14,6). A právě díky Ježíši můžeme pochopit, že celý „misijní projekt“ je nejen naplánován, ale i realizován „trojediným“ Bohem.

Všechno, co Kristus učinil nebo dělá, je buď pro jeho nebeského Otce anebo má svůj původ u něj (viz J 4,34; 5,30; 12,45). Vždy však musíme pamatovat na to, že Ježíšovo poslání nezačalo jeho příchodem na svět. Svůj úkol přijal od Otce ještě před stvořením našeho světa (porovnej s Ef 1,4; 1Pt 1,20).

Bůh naplánoval záchranu lidstva ještě předtím, než položil základy naší planety. Ježíš tak byl „vyslán“, „vydal se na velkou misijní cestu“, vstoupil do dějin lidstva, aby dosáhl tohoto cíle.

Syn stvořil svět (J 1,3), a když se „naplnil stanovený čas“ (Ga 4,4), Bůh projevil svou lásku tím, že poslal svého Syna (J 3,16.17). Syn přišel, zemřel na kříži a zvítězil nad smrtí. Po-

tom, opět poslán od Otce, přišel Duch svatý (J 14,26; 16,7), který usvědčuje svět (J 16,8–11) a i dnes pokračuje v poslání Otce a Syna tím, že zmocňuje a posílá Boží lid, aby misijně pracoval (J 14,26; J 16,13.14).

Bůh nám svěřil jasné poslání (misi). Jaký vliv má mít na naši misi pochopení, že má původ v Otci, Synu a Duchu svatém (20,21.22)?

Slovo „trojice“ se sice v Bibli nenachází, na mnoha místech však vidíme texty, které ukazují, že touha zachránit člověka je cílem všech tří božských osob. Po vzkříšení se například Kristus zjevil svým učedníkům a slíbil jim: „Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti“ (L 24,49). Zde nacházíme realitu Božího záměru v jedné větě: Otcovo zaslíbení, Synovo ujištění o splnění zaslíbení a samotné zaslíbení, jehož naplněním je příchod Ducha svatého (viz L 3,16; Sk 1,4.5.8).

Na základě uvedených skutečností si uvědomujeme, že naše „poslání – mise“ není naší aktivitou, ale je dílem trojediného Boha. A ten nikdy neselže.

Aplikace

Otec, Syn a Duch svatý jsou zapojeni do díla záchrany lidí. Proč nás tato myšlenka může naplňovat klidem?

ZAMĚŘENÍ MISIE: ZÍSKÁVÁNÍ UČEDNÍKŮ

¹⁶Jedenáct apoštolů se pak odebralo do Galileje, na horu, kterou jim Ježíš určil. ¹⁷Spatřili ho a klaněli se mu; ale někteří pochybovali. ¹⁸Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.“ ¹⁹Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého ²⁰a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,16–20)

Osobní studium

Uvažuj o úvodním textu (Mt 28,16–20). Jakou roli v tomto velkém pověření hraje téma „učednictví“?

Text Mt 28,16–20 přináší biblický příkaz, který je znám jako *velké pověření*. Ježíš v něm říká svým následovníkům, aby nezůstávali na místě, ale aby vyšli, získávali učedníky, učili je a začleňovali je do společenství (viz také Mk 16,15.16; L 24,44–49; J 20,21–23; 1,8).

V textu můžeme vysledovat čtyři základní myšlenky: (1) Učedníci odcházejí na Ježíšův příkaz do Galileje, aby se tam s ním setkali (Mt 28,16.17). (2) Ježíš k nim přichází, aby potvrdil svou moc a svrchovanost (Mt 28,18). (3) Ježíš pak pověřuje své učedníky specifickým úkolem, který spočívá v získávání učedníků (Mt 28,19.20). A konečně, (4) Ježíš dává svým učedníkům zaslíbení, že s nimi bude až do konce světa (Mt 28,20).

Získávání učedníků pro Krista je hlavním cílem *velkého pověření* a hlavním úkolem křesťanské mise. Řecký text doslova říká: „Jděte tedy...“ (Mt 28,19; ČSP) Slovo „tedy“ ukazuje, že základ pověření vychází z toho, co Ježíš právě řekl (Mt 28,18) – tedy že dostal veškerou moc autoritu, svrchovanost.

Ježíšova moc vyplývá z vítězství dosaženého při jeho vzkříšení.

Je důležité zdůraznit, že jediné sloveso formulované v řeckém textu *velkého pověření* jako gramatický příkaz (imperativ) je „čňte (získávejte) učedníky“. Ostatní slovesa (ve formě přechodníků – doslova „jdouce“, „křtíce“ a „učíce“) pak upřesňují, v čem má spočívat ono „činění učedníky“. Mluvení o Ježíši, učení a křtění charakterizují proces, kterým se z lidí stávají učedníci Ježíše Krista. V uvedeném textu Ježíš ukazuje, jaký je hlavní cíl „učednictví“ – je jím získávání dalších učedníků. Jedná se o jeden z nejdůležitějších misijních textů v celém Písmu. Končí Ježíšovým zaslíbením neustálé přítomnosti v životě jeho následovníků.

Je zřejmé, že *velké pověření* se netýkalo jen prvních učedníků shromážděných kolem Ježíše v době, kdy ho vyslovil. Oni sami nemohli jít ke „všem národům“, aby toto pověření naplnili. *Velké pověření* má tedy univerzální dosah a týká se každého skutečného následovníka Ježíše Krista. Kromě toho, poselství, které máme předávat – tedy věčné evangelium Ježíše Krista – je určeno pro celý svět, bez geografických, sociálních nebo etnických omezení.

Aplikace

Obsahem křesťanské mise je „získávat učedníky“. Jak toto pověření našeho Mistra ovlivňuje způsob tvého života a tvé služby? Co můžeš udělat, aby ses více zapojil do služby, do které jsi byl povolán?

POSELSTVÍ MISIJNÍ SLUŽBY: VĚČNÉ EVANGELIUM

6Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. 7Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ (Zj 14,6.7)

Osobní studium

Co můžeme pochopit z „věčného evangelia“ (Zj 14,6.7), které zvěstuje první anděl, o Boží touze zachránit hříšníky?

Jedná se o jediné místo v Písmu, kde jsou vedle sebe slova „věčný“ a „evangelium“. Evangelium je dobrou zprávou o milosti nabízené prostřednictvím Ježíše Krista všem lidem. Přišel na náš svět, aby nám ukázal „milost a pravdu“ (J 1,14). Žil bezhříšným životem a zemřel na kříži jako zástupná oběť, aby nesl trest za naše hříchy (Iz 53,4.5; 1Pt 3,18). Byl vzkříšen, vrátil se do nebe, byl vyvýšen Otcem a dnes se za nás přimlouvá v nebeské svatyni (Zj 1,18; Sk 2,33; Žd 7,25). Brzy splní své největší zaslíbení: slavně se vrátí se vši svou mocí – a nakonec, po tisíciletí, nastolí Boží království na zemi (J 14,1–4; Sk 1,11; Zj 21,1–4). Toto všechno v sobě zahrnuje věčné evangelium.

Je pozoruhodné, že jde o věčné poselství. Zachránit nás může jen Kristus a jeho milost, která je představena v tomto jediném evangeliu. Nemění se, je stále stejné, dokud se

úplně neuskuteční Boží plán záchrany. V budoucnu už nebude žádné další evangelium potřebné. Bludná učení a doktríny přicházejí a odcházejí (Ef 4,14), ale poselství o spasení, věčné evangelium, je neměnné. Ti, kdo věří a žijí v souladu s poselstvím dobré zprávy, obdrží odměnu (viz Dt 5,33; Ř 2,6).

Stejně pověření, jaké dostali první učedníci, dává Bůh i nám dnes. Máme pokračovat v úkolu získávat Kristu učedníky ve všech končinách světa. Jací to však mají být učedníci? Dobří, čestní, naprosto oddaní a milující? Tyto vlastnosti jsou nevyhnutelné, ale nestačí. Učedníci se musí zaměřit na všechny biblické prvky učednictví (L 9,23; J 13,34.35; 2K 5,17). A konečným cílem je být připraven na druhý příchod Krista a ochota připravovat na tuto slavnou událost i druhé.

„Poselství o soudu [Zj 14,6.7] je oznámením blízkého druhého příchodu Ježíše Krista. Celé toto poselství se nazývá věčným evangeliem. Kázání o druhém příchodu Krista a zdůrazňování jeho blízkosti je tedy podstatnou částí zvěsti evangelia.“ (COL 227; PM 115)

Aplikace

Jak v poselství prvního anděla souvisí pojem soudu s „věčným evangeliem“? Proč musí být evangelium ústředním bodem myšlenky soudu?

NOSITEL MISIJNÍHO POSLÁNÍ: BOŽÍ LID

¹I řekl Hospodin Abramovi: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. ²Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnaním! ³Požehnám těm, kdo žehnají tobě, proklejí ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“ (Gn 12,1-3)

Osobní studium

V průběhu dějin měl Bůh vždy lidi, kteří věrně představovali jeho charakter a poslušně plnili jeho vůli. Boží lid tvoří ti, kdo byli povoláni a přijali jeho pozvání být účastníky jeho milosti. Všichni byli – a nadále jsou – Božími nástroji uskutečňování jeho záměru.

Uvažuj o textech Gn 12,1-3 a Dt 7,6.11.12. Jaký byl původní Boží záměr s jeho lidem ve Starém zákoně?

Boží smlouva s Abrahamem a jeho potomky měla konkrétní cíl. Byli povoláni, stvořeni a pověřeni, aby se stali nositeli Božího poslání a zprostředkovateli Božího požehnání pro národy (viz Dt 28,10; Iz 49,6). Byli vyvoleni v rámci smluvního vztahu s Bohem. Tento vztah byl podmíněn jejich vírou a poslušností (Gn 22,16-18; Ex 19,5.6; Dt 28,1.2; 2Pa 7,14). Starozákonní „misijní strategií“ byl proces „přitahování“ okolních národů k Izraeli.

V Novém zákoně Boží snaha pokračuje, mění se však některé její aspekty. Zmrtvých-

vstalý Pán a Spasitel nyní zahajuje novou „misijní strategii“ (viz Mt 28,18-20; Sk 1,8), v níž Kristovi učedníci – tvořící církev – misijně pracují po celém světě. Je zde tedy rozdíl oproti starověkému Izraeli, který konal misii tak, že svět měl přicházet k němu. Církev není původcem misie. Naopak, církev existuje, protože Bůh stále koná svou záchrannou misi – a k jejímu naplnění používá církev.

Jaká je odpověď na otázku, co je posláním církve? Pokud chceme najít odpověď, potřebujeme pochopit, o co usiluje Ten, který povolal církev k existenci: „Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo“ (L 19,10). Přestože nikdo z nás v církvi nemůže nikoho spasit, můžeme a musíme nasměrovat ostatní k Tomu jedinému, kdo může člověka zachránit – k Ježíši Kristu.

„Posláním Kristovy církve je zachraňovat hynoucí hříšníky. Znamená to umožnit lidem poznat Boží lásku a získat je pro Krista působením této lásky.“ (3T 381) To je nejen naší velkou předností, ale také zodpovědností!

Aplikace

Misie je pro církev tím, čím je vzduch pro naše životy. Bez vzduchu zemřeme. Bez misie umírá církev. Co můžeš udělat ty osobně, aby tvé společenství bylo „živé“?

MISIJNÍ OBLAST: CELÝ SVĚT

9Potom jsem viděl, hle, tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v rukou. 10A volali velikým hlasem: „Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi.“ (Zj 7,9.10)

Osobní studium

Co naznačuje úvodní text (Zj 7,9.10) o geografickém rozsahu Božího pověření?

V lekci na tento týden jsme se věnovali dvěma klíčovými misijním textům, které zdůrazňují (1) ústřední roli získávání učedníků ve velkém pověření a (2) poselství věčného evangelia. Je zajímavé, že oba texty mají minimálně jednu společnou charakteristiku, kterou je „směrování“ misijní práce. Četli jsme: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...“ (Mt 28,19). „Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu“ (Zj 14,6).

Jinými slovy, Kristovo evangelium má zasáhnout lidi na všech kontinentech, lidi všech národů a etnických skupin. Vliv evangelia má sjednotit spasené do jednoho velkého společenství, do Boží rodiny. Máme jen jeden vzor, který můžeme napodobovat, a tím je Kristus. Přijmeme-li pravdu takovou, jaká je v Ježíši, zbourají se národní a národnostní předsudky a nevra-

živosti. Naopak, Duch pravdy spojí naše srdce v jedno.

Když Ježíš řekl „budete mi svědky“ (Sk 1,8), měl na mysli tři různé geografické oblasti:

1. oblast: „Budete mi svědky v Jeruzalémě.“ V té době byli jeho učedníci v blízkosti Jeruzaléma. Ježíš tedy vlastně řekl: „Začněte o své zkušenosti s Bohem vyprávět lidem, kteří jsou vám blízcí. Misie začíná doma, v rodině, v sousedství, uprostřed přátel. To je začátek.
2. oblast: Pak Ježíš pokračuje a říká: „v celém Judsku, Samařsku“. Naše poslání zahrnuje i ty, kteří jsou nám nějakým způsobem blízcí, ale zároveň vzdálení. V této skupině jsou lidé, kteří mohou mluvit stejným jazykem jako my – lidé, kteří mají podobnou kulturu, ale nežijí ani nedsdílejí stejnou realitu jako my. To je další místo pro naši misii.
3. oblast: Nakonec Kristus říká: „a až na sám konec země“. Bůh nás vyzývá, abychom oslovili jednotlivce ze všech měst, národů, skupin lidí, jazyků a etnik. Místem naší misijní práce je celý svět.

Aplikace

Modli se tento týden každý den za komunitu, ve které žiješ. Bůh tě tam umístil s určitým záměrem.

Výzva

Zjistěte si demografické údaje o místě, kde bydlíte (jací lidé žijí ve vaší obci, na vašem sídlišti) – jejich vyznání, náboženský původ, věkovou a sociální strukturu atp. Požádejte Boha, aby vám ukázal, jak můžete být zprostředkovateli jeho lásky pro tyto lidi.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Pro svědectví všem národům. Spasitelova slova: „Vy jste světlo světa“ poukazují na skutečnost, že svým následovníkům svěřil celosvětové poslání. Jako sluneční paprsky pronikají do nejbzdálenějších koutů zeměkoule, tak Bůh touží, aby se světlo evangelia rozšířilo na každou duši na zemi. Pokud by Kristova církev plnila záměr našeho Pána, světlo by ozářilo všechny, kdo jsou ve tmě (Iz 5,30; Mt 4,16). Místo toho, aby se shromažďovali a vyhýbali se zodpovědnosti a nesení kříže, měli se členové církve rozprchnout do všech zemí a nechat ze sebe vyzářovat Kristovo světlo, pracovat jako on na spáse duší – a toto evangelium o království by se rychle dostalo do celého světa.

„Ze všech zemí se ozývá výzva podobná té, kterou Pavel slyšel ve snu: ‚Přeplav se do Makedonie a pomoz námi!‘ (Sk 16,9). Bůh před námi otevřel misijní pole. Nebeské bytosti spolupracují s lidmi. Prozřetelnost jde před námi a božská moc spolupracuje s lidským úsilím. Vskutku slepé musí být oči, které nevidí Pánovo působení, a hluché uši, které neslyší volání pravého Pastýře na své ovečky. Někteří slyšeli Boží volání a odpověděli. Ať nyní odpoví každé posvěcené srdce snahou ohlašovat životodárné poselství. Pokud muži a ženy v pokoře a věrnosti přijmou Bohem jim svěřené dílo, projeví se božská moc v obrácení mnoha lidí k pravdě. Výsledky jejich úsilí budou úžasné.“ (RH, 14. listopadu 1912)

Otázky k rozhovoru

1. *Důvěryhodnost vlivu církve v komunitě je dána zejména tím, jak umíme my – Kristovo tělo – dávat ve svém životě příklad Boží lásky při naplňování jeho poslání. Jak vy osobně reagujete na tuto výzvu?*
2. *Jak podle vás vnímají váš sbor a vaši církev sousedé, kteří nejsou adventisty? Jak to víte? Pokud je vnímání pozitivní, co můžete udělat, abyste je posílili? Pokud je negativní, co můžete udělat, abyste to změnili?*
3. *Proč je důležité, aby bylo „věčné evangelium“ centrem naší misie ve světě? Je možné přinést lidem nějakou naději, aniž bychom se přitom zaměřili na tu největší naději, kterou máme díky evangeliu – dobré zprávě o tom, co pro nás Ježíš udělal na kříži?*

Boží povolání

Texty na tento týden

Gn 11,1–9; Gn 12,1–3; Da 9,24–27; Mt 1,21; Gn 12,10–13,1; Sk 8,1–4; Sk 1,8

Základní verš

„Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,8)

Bůh nás někdy může odvolat z místa, kde se cítíme pohodlně a bezpečně, a povolat nás jako své svědky. Bůh ví, jak vše, co se děje, využít k uskutečnění svých záměrů, jako například při rozptýlení lidí v příběhu o věži Babel. „Toto rozptýlení bylo prostředkem k obydlení země. A tak bylo Božího záměru dosaženo právě těmi prostředky, jichž lidé použili, aby zabránili jeho naplnění.“ (PP 120; NUD 50) Abraham vyšel ze své vlasti (Gn 12) a jeho poslušnost umožnila, že se stal Božím svědkem mezi národy. Také Ježíšovi učedníci přešli od působení ve své zemi (Sk 3) k vydávání svědectví ve vzdálenějších krajích (Sk 8,1–4). Ve Sk 1,8 Ježíš řekl učedníkům jeden z principů evangelizace. Měli začít tam, kde byli, v Jeruzalémě a v celém Judsku, pak v Samařsku, a nakonec měli jít do celého světa.

A tak i když neopustíme svou zemi, Bůh chce, abychom oslovovali lidi kolem nás. Když církev v Jeruzalémě polevila, její členové byli rozptýleni. A přestože přišlo pronásledování a lidé trpěli, staly se tyto nešťastné události prostředkem k šíření dobré správy po celém světě.

Osnova lekce

Tématem této lekce je už konkrétní Boží povolání jeho dětí, aby byly požehnáním pro své okolí a nesly poselství o nabízené záchraně. Ve starozákonním ani novozákonním období nebylo snadné opustit vlastní „komfortní zónu“ a přijmout Boží pozvání. Přesto je ale právě to základem toho, co znamená být Božím dítětem a Ježíšovým následovníkem.

- Gn 11,1–9: Výzva opustit naši „komfortní zónu“ (neděle)
- Gn 12,1–3: Pozvání být požehnáním pro druhé (pondělí)
- Gn 12,10–13,1: Lidská slabost a nelehký misijní úkol (úterý)
- Sk 8,1–4: Prvotní církev a její úkol (středa)
- Sk 1,8: Kde začít? Tam, kde jsme! (čtvrtek)

KROK DO NEZNÁMA

¹Celá země byla jednotná v řeči i v činech. ²Když táhli na východ, našli v zemi Šineáru pláň a usadili se tam. ³Tu si řekli vespolek: „Nuže, nadělejme cihel a důkladně je vypalme.“ Cihly měly místo kamene a asfalt místo hlíny. ⁴Nato řekli: „Nuže, vybudujme si město a věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi.“ ⁵I sestoupil Hospodin, aby zhlédl město i věž, které synové lidští budovali.

⁶I rozebral je Hospodin po celé zemi, takže upustili od budování města. (Gn 11,1–5.8)

Osobní studium

Abychom mohli oslovit druhé, může nás někdy Bůh vyvést z naší „komfortní zóny“. Touha zůstat jen tam, kde se cítíme doma, tedy s lidmi stejné kultury, stejného smýšlení, stejné národnosti nebo sociální vrstvy, nás může vést k sobectví, nebo dokonce ke hříchu. O tomto nebezpečí se můžeme něco dozvědět i z příběhu o Babylónu.

Uvažuj o textu Gn 11,1–9. O co se snažili lidé v uvedeném příběhu? Jaké byly jejich motivy? Proč Bůh přerušil jejich záměr?

Příběh o babylónské věži odhaluje velkou ctižádost lidí. Plánovali postavit monumentální stavbu, jaká neexistovala nikde jinde na světě, „věž, jejíž vrchol bude v nebi. Tak si učiníme jméno...“ (Gn 11,4).

Zdá se, jako by se za tisíciletí od této události nic nezměnilo. I dnes se lidé snaží jednat podobně. Ať už prostřednictvím politiky, umění, obchodu nebo dokonce náboženství, na tom jim nezáleží. Prostě si chtějí „udělat jméno“, proslavit se. Písmo nás učí, že všech-

ny takové snahy jsou v konečném důsledku pomíjivé a nesmyslné (Kaz 2,1–11).

Bible říká, že lidé chtěli postavit věž (Gn 11,4), aby se vyhnuli rozptýlení po celé zemi. Za snahou držet pospolu však byly velmi sobecké pohnutky a Bůh měl úplně jiný plán.

Lidé se sice dokázali sjednotit, ale jen k naplnění vlastních cílů. Hospodin řekl: „Hle, jsou jeden lid a všichni mají jednu řeč. A toto je teprve začátek jejich díla. Pak nebudou chtít ustoupit od ničeho, co si usmyslí provést“ (Gn 11,6). Ambiciózní lidský plán byl ve skutečnosti špatný a hříšný.

Ačkoli to Písmo výslovně neříká, Ellen G. Whiteová poznamenává, že nevěřili Božímu slibu, že už nikdy nezničí zemi vodou (Gn 9,14.15). Jejich motivace stavět vycházela ze snahy zajistit si bezpečí. Spoléhalo se na sebe, nedůvěřovali Božímu slovu. Ať už byly jejich pohnutky jakékoli, Bůh věděl, že jejich úmysly nebyly čisté. Lidé byli naplněni sobeckými ambicemi, a tak jim Hospodin zabránil dosáhnout vytčených cílů.

Aplikace

Jsi součástí nějakého společenství, kde se cítíš příjemně? Jakým způsobem bys mohl navázat kontakt s lidmi, kteří patří do jiné komunity, jiné sociální vrstvy nebo jsou součástí jiného společenství?

BÝT POŽEHNÁNÍM PRO CELÝ SVĚT

¹Řekl Hospodin Abramovi: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. ²Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnáním! ³Požehnám těm, kdo žehnají tobě, proklejí ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnání veškeré čeledi země.“ (Gn 12,1–3)

Osobní studium

V čem můžeme podle úvodního textu (Gn 12,1–3) Boží pokyn Abramovi vnímat jako výzvu k misii?

Bůh vyzval Abrama (později Abrahama), aby opustil svou zemi a svůj lid (své příbuzné) a odešel do jiné země. Tato výzva byla součástí Božího plánu použít Abrahama, aby naplnil jeho záměry na zemi. Abraham poslechl Hospodina a udělal to, co mu řekl. Boží plán pro tebe může být podobný: také to může být výzva, abys opustil své město nebo svou širší rodinu a odešel na místo, které pro tebe Bůh připravil. To vše proto, abys mu sloužil a mohl jsi být požehnáním pro druhé.

Co říkají výše uvedené texty o Boží smlouvě, která je jeho zaslíbením pro nás?
Gn 3,15

Gn 17,19

Nu 24,17

Iz 9,6

Da 9,24–27

Mt 1,21

Z výše uvedených textů je zřejmé, že Bůh chtěl splnit zaslíbení dané v zahradě Eden, že přijde někdo, kdo bude řešením problému hříchu. Toto řešení, Ježíš Kristus, Mesiáš, mělo vzejít z rodu Abrahama a Izáka (prostřednictvím Sáry). Text Žd 11,9 říká, že Izák a Jákob byli dědici zaslíbeného požehnání, které dal Abrahamovi Bůh.

Nevíme přesně, jak tomu všemu Abraham rozuměl, ale rozhodl se poslechnout Boha. „Abraham věřil, a proto uposlechl, když byl povolán, aby šel do země, kterou měl dostat za úděl; a vydal se na cestu, ačkoli nevěděl, kam jde“ (Žd 11,8).

I pro tento krok je pro nás Abraham příkladem člověka víry.

Aplikace

Předpokládejme, že by tě Bůh povolal, abys šel, „ačkoli nebudeš vědět“ kam. Co všechno by ovlivňovalo tvou reakci?

POVOLÁNÍ ABRAHAMA A JEHO SELHÁNÍ

¹⁸Faraó tedy Abrama předvolal a řekl: „Jak ses to ke mně zachoval? Proč jsi mi nepověděl, že to je tvá žena? ¹⁹Proč jsi říkal: ‚To je má sestra‘? Vždyť já jsem si ji vzal za ženu. Tady ji máš, vezmi si ji a jdi!“ ²⁰A faraó o něm vydal svým lidem příkaz. Vyhostili jej i jeho ženu se vším, co měl.

¹Vystoupil Abram z Egypta se svou ženou a se vším, co měl, do Negebu; byl s ním i Lot. (Gn 12,18–13,1)

Osobní studium

Abraham po Božím povolání vstoupil do nové země, přesně jak mu Bůh přikázal. Hned od začátku se však zdálo, že se mu příliš nedaří. Šel sice tam, kam mu Bůh přikázal, ale podle Bible „tehdy v té zemi byli Kenaanci“ (Gn 12,6). Byli to pohané známí krutostí a násilím. Není divu, že hned poté, co tam Abraham přišel, zjevil se mu Hospodin a řekl: „Tuto zemi dám tvému potomstvu“ (Gn 12,7). Abraham nepochybně potřeboval povzbuzení.

Přesto se mu zpočátku vůbec nedařilo.

Přečti si text Gn 12,10–13,1. Co se Abrahamovi stalo a jakých chyb se tento Boží muž dopustil?

Pro Abrahama muselo být skličující opustit pohodlnou a pravděpodobně i prosperující existenci ve vlasti a odejít, „ačkoli nevěděl, kam jde“ (Žd 11,8). A navíc, jeden z prvních problémů, kterým musel čelit, byl hladomor. Situace byla tak špatná, že musel opustit místo, na kterém se měl podle Božího záměru usadit. A pak se všechno ještě víc zkomplikovalo.

„V Egyptě se prokázalo, že Abraham nebyl prost lidské slabosti. Sára byla ‚žena krásného vzhledu‘ (Gn 12,11). Abraham nepochyboval o tom, že Egypťané budou po krásné cizince toužit a že zavraždí jejího manžela. Myslel si, že se neproviní lží, když představí Sáru jako svou sestru, neboť byla dcerou jeho otce, i když ne jeho matky. Avšak to byl klam. Kvůli Abrahamovu nedostatku víry se Sára dostala do velkého nebezpečí. Egyptský král zařídil, aby byla vzata do jeho paláce, a zamýšlel vzít si ji za ženu. Hospodin však ve svém velkém milosrdenství Sáru ochránil tím, že na faraonovu domácnost seslal soud.“ (PP 130; NUD 56)

Nikdo nikdy neřekl, že misijní dílo bude jednoduché. Tím, že Abraham lhal a klamal, situaci ještě víc zhoršil. Naštěstí je Bůh trpělivý a svého služebníka navzdory selháním neodvrhl. Později se ukázalo, že Abraham se chyb a omylů dopouštěl opakovaně. Je potěšující vědět, že i přes naše chyby si nás Hospodin může použít k provedení díla, které připravil. Budeme-li se ho vírou držet, jak to učinil Abraham, Bůh nám naše hříchy odpustí a bude s námi spolupracovat.

Aplikace

Jaké ponaučení si můžeš vzít z příběhu o Abramovi v Egyptě?

PRVOTNÍ CÍRKEV – STRACH I ODVAHA

¹Saul schvaloval, že Štěpána zabili. Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku. ²Zbožní muži Štěpána pochovali a velmi nad ním truchlili. ³Saul se však snažil církev zničit: pátral dům od domu, zatýkal muže i ženy a dával je do žaláře. ⁴Ti, kteří se z Jeruzaléma rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam přišli. (Sk 8,1–4)

Osobní studium

Co podle úvodního textu (Sk 8,1–4) způsobilo, že se raná církev rozptýlila a tím se vyhnula pohodlnému setrvávání na jednom místě?

Raná církev na začátku působila převážně v Jeruzalémě (nebo na židovském území obývaném židovským národem). Když začalo pronásledování, do kterého se aktivně zapojil i Saul, oddaný žid a farizeus, církev se z Jeruzaléma rozptýlila po celém Judsku a Samařsku. Ježíš předpověděl: „... a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země“ (Sk 1,8). Tato předpověď se podle Sk 8,4 naplnila: „Ti, kteří se z Jeruzaléma rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam přišli.“

I když se církev začala šířit mimo Jeruzalém, věřící byli aktivní hlavně v regionech obývaných židy nebo ve čtvrtích měst, ve kterých žilo židovské obyvatel-

stvo. Přestože podle textu Sk 11,19 byla církev rozptýlena až do Fénicie (dnešního Libanonu) a na Kypr, i v této situaci zvěstovali poselství hlavně samotným židům. Ježíšovi učedníci a raná církev nijak neusilovali o to, aby k Pánu přicházeli i pohané. Jejich zvěstování se soustředilo jen na židy. Zdá se, že měli na poslání církve velmi omezený pohled.

I Petr, Ježíšův učedník a jedna z vedoucích postav rané církve, byl proti tomu, aby se evangelium zvěstovalo pohanům, jak to začal dělat Pavel. Apoštol Petr byl znám jako „apoštol obřezaných“ (tedy židů) a Pavel jako „apoštol pohanů“ (Ga 2,8). Petr na začátku dokonce ani nechtěl, aby ho lidé viděli ve společnosti pohanů (Ga 2,11.12). Bůh však vyvedl Petra z omylu, změnil jeho srdce a dal mu odvahu kázat evangelium také pohanům. Apoštol začal chápat, v čem spočívá podstata pověření kázat evangelium a jaký význam měla Ježíšova smrt pro celý svět.

Aplikace

Přečti si text Sk 10,9–15.28.29. Jaké poselství dal Pán Petrovi? Jak máme v dnešní době uplatňovat tento princip v misijní práci?

ZAČNĚTE TAM, KDE SE NACHÁZÍTE

Řekl jim: „Není vaše věc znát čas a lhůtu, kterou si Otec ponechal ve své moci; ^aale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,7.8)

Osobní studium

Jakou zásadu představil Ježíš v úvodním textu (Sk 1,8) a co znamená dnes pro nás?

Jedná se o zásadu, kterou stanovil Ježíš. Ukazuje nám, jak máme postupovat, nese-me-li jako jeho učedníci dobrou zprávu ostatním. Nejde o to, abychom druhé přesvědčovali o naší pravdě a o jejich omylu. Nejdůležitější je představit Ježíše, jak ho znázorňuje poselství tří andělů ze Zjevení (Zj 14,6–12).

Dnešní text (Sk 1,8) představuje důležité principy zvěstování:

1) „Budete mi svědky v Jeruzalémě.“ Jak jsme si již ukázali (ale stojí za to si to zopakovat), máme být jeho svědky na místě, kde se nacházíme. To může zahrnovat náš domov, naše sborové společenství, ty, kdo bydlí vedle nás, naši komunitu. Nejprve musíme být jeho svědky tam, kde žijeme – v rodině nebo zaměstnání – a být jeho svědky lidem, kteří jsou nám nejbližší. Může to být blízká nebo širší rodina, společenství věřících, kolegové, spolužáci nebo sousedé.

Někdy si lidé pod misijní prací představují vydávání svědectví v dalekých zemích, nejlépe na jiném kontinentu nebo v jiné kultuře. Zapomínají však vydávat svědectví lidem kolem sebe. Měli bychom začít tam, kde jsme. A pokud se Bůh rozhodne vyslat nás dál, měli bychom být ochotni jít.

2) „... a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země“ (Sk 1,8). Ježíš opět potvrzuje skutečnost, že svědectví zahrnuje i překračování kulturních hranic. Začneme-li tam, kde jsme, můžeme být povoláni, abychom se přesunuli do jiných oblastí a oslovili různé sociální, etnické a náboženské skupiny lidí. Pokud patříme k určité etnické nebo jazykové skupině, může být pro nás mnohem snazší vydat jim svědectví, protože kulturní bariéry, které je třeba překonat, jsou minimální. V některých oblastech světa je ve složení církve zastoupena pouze jedna část obyvatel. Ježíšovo velké pověření nám však říká, že jako jeho svědci máme být ochotni jít a dát k dispozici své schopnosti a možnosti do služby i ostatním lidem. I oni potřebují slyšet Ježíšovo poselství.

Aplikace

Vytvoř seznam různých skupin znevýhodněných lidí (zdravotně, sociálně nebo i jinak) žijících ve vaší komunitě, které se váš sbor (a církev) dosud nesnažil oslovit.

Výzva

Začněte se modlit za příležitosti, abyste se v blízké budoucnosti mohli zapojit do evangelizační práce pro tyto lidi se speciálními potřebami.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 3. kapitolu „Velké posláni“ (AA 25–34; PNL 17–21) a 14. kapitolu „V Kornéliově domě“ (AA 131–142; PNL 75–81) z knihy *Poslové naděje a lásky*.

„Kristus před svým nanebevstoupením seznámil učedníky s jejich úkolem. Pověřil je vykonáním své poslední vůle, v níž odkázal světu poklady věčného života. Řekl jim asi toto: ‚Byli jste svědky toho, že jsem obětoval svůj život za tento svět. Viděli jste, kolik úsilí jsem vynaložil ve prospěch Izraele. A přestože můj lid ke mně nechtěl přijít, aby měl život, přestože kněží a přední mužové se mnou jednali, jak se jim zlíbilo, a zavrhli mě, dostanou ještě další příležitost k přijetí Božího Syna. Viděli jste, že rád přijímám všechny, kteří ke mně přicházejí a vyznávají své hříchy. Kdo ke mně přijde, toho v žádném případě neodmítnu. A vám, svým učedníkům, svěřuji toto poselství milosti. Zvěstujte je židům i pohanům – nejdříve Izraeli a potom všem národům, jazykům a kmenům. Všichni, kdo uvěří, by se měli sjednotit a vytvořit jednu církev.“ (AA 27.28; PNL 18)

Velké pověření je jasné: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky...“ (Mt 28,19). Nedílnou součástí misijní práce je proto jít za druhými lidmi, včetně těch, kteří žijí v jiných zemích.

„Pověřením k hlásání evangelia o Kristově království byly položeny základy misijní činnosti. Učedníci měli horlivě pracovat pro všechny lidi a předávat jim pozvání milosti. Neměli čekat, až za nimi lidé přijdou, ale měli jít se svým poselstvím k nim.“ (AA 28; PNL 18)

„Na světě je mnoho lidí, kteří jsou Božímu království blíže, než si myslíme. Bůh má v tomto temném světě hříchu mnoho vzácných skvostů, k nimž přivede své posly. Všude žijí lidé, kteří jsou ochotni postavit se na Kristovu stranu, kteří dají Boží moudrosti přednost před všemi světskými výhodami a dál budou věrně šířit pravdu. Pod vlivem Kristovy lásky budou k Bohu přivádět další. [...]

Petr jim celou věc vysvětlil. [...] Když to bratři uslyšeli, zmlkli. Nyní byli přesvědčeni, že Petrovo jednání bylo v přímém souladu s Božím plánem, zatímco jejich předsudky, uzavřenost a povýšenost byly v příkrém rozporu s duchem evangelia. Chválili Boha slovy: ‚Tak i pohany povolal Bůh k pokání, aby dosáhli života!‘ (Sk 11,18).

Tak byly bez jakýchkoli rozepří odbourány staré předsudky a bylo skoncováno s pocitem výlučnosti, který v židech po celá staletí živil jejich tradice. Cesta k hlásání evangelia pohanům byla otevřena.“ (AA 140–142; PNL 80.81)

Otázky k rozhovoru

1. Jaké „posláni“ vnímáte ve svém životě?
2. Jak můžete každý den projevovat toto posláni ve svých postojích a chování? Jak můžete být při svých každodenních povinnostech více orientováni na misi?
3. Proč je důležité, abychom zkoumali svá srdce a usilovali o Boží sílu, abychom se oprostili od předsudků vůči těm, kteří jsou jiní než my?

Abraham – misie vedená láskou

Texty na tento týden

Genesis 18

Základní verš

„Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (J 13,34.35)

Od začátku byl Abraham ochotný být Božím služebníkem. Můžeme si to uvědomit například v Gn 18. kapitole, kdy ho Bůh varoval před tím, co se stane v Sodomě a Gomoře. „Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům“ (Am 3,7). A v tomto příběhu byl Božím „služebníkem, prorokem“ právě Abraham.

Abraham odpočíval „za denního horka ve dveřích stanu“ (Gn 18,1), když uviděl přicházet tři muže. „Abraham viděl ve svých hostech pouze tři unavené pocestné. Vůbec ho nenapadlo, že je mezi nimi Ten, jehož může uctívat, aniž by zhřešil.“ (PP 138.139; NUD 60)

Brzy se však osobně zapojil do Boží práce. Jak se dozvídáme v Gn 18, Abrahamovo zapojení spočívalo v přímlyvných modlitbách za obyvatele Sodomy a Gomory. Chtěl zjistit, zda by tito lidé nemohli být navzdory své zkaženosti zachráněni. I takové jednání můžeme vnímat jako misijní práci.

V této kapitole jsou odhaleny tři výrazné Abrahamovy vlastnosti: pohostinnost, láska k lidem a touha modlit se. Jedná se o vlastnosti, které mohou velice pomáhat v misi.

Osnova lekce

Hlavní postavou této lekce je Abraham. Na jeho příběhu (Gn 18 a 19) budeme sledovat, jak vypadá život člověka, který přijme Boží povolání k misijní službě, a jakými vlastnostmi se vyznačuje.

- Gn 18,1–15: Pohostinnost – praktický zájem o dobro druhých (neděle)
- Gn 18,16–33: Láska – touha zachránit hříšníky (pondělí)
- Gn 18,30–33: Modlitba – sdílení Boží lásky k lidem (úterý)
- Gn 19,1–29: Věrnost – plnění poslání bez ohledu na výsledek (středa)
- Gn 12,1–9: Důvěra – nechat se použít Bohem tak, jak chce on (čtvrtek)

DAR POHOSTINNOSTI

¹Ukázal se Hospodin Abrahamovi při božišti Mamre, když seděl za denního horka ve dveřích stanu. ²Rozhlédl se a spatřil: Hle, naproti němu stojí tři muži. Jakmile je spatřil, vyběhl jim ze dveří stanu vstříc, sklonil se k zemi ³a řekl: „Panovníku, jestliže jsem u tebe našel milost, nepomij svého služebníka.“ ⁴Dám přinést trochu vody, umyjte si nohy a zasedněte pod strom. ⁵Rád bych vám podal sousto chleba, abyste se posilnili; potom půjdete dál. Přece nepominete svého služebníka.“ Odvětili: „Učiň, jak říkáš.“ (Gn 18,1–5)

Osobní studium

Jak se projevuje Abrahamova pohostinnost v jeho rozhovoru s hosty (Gn 18,1–15)?

Abraham seděl u vchodu do svého stanu „za denního horka“. Takové chování bylo neobvyklé. V letním horku, v poledne, kdy je slunce nejvýše, hledá každý stín a svěží vánek. Abraham možná snášel horko právě proto, aby mohl pomoci kolemjdoucím.

Znenadání uviděl tři poutníky. Měl zřejmě ve zvyku nabídnout cizincům pohoštění. To mohl být důvod, proč iniciativa k setkání vzešla od Abrahama. V textu se dozvídáme, že jakmile je spatřil, rozběhl se směrem k nim. Tato skutečnost je důležitá. Abraham jde za nimi, setkává se s nimi, nečeká, až oni přijdou k jeho stanu (Gn 18,2), a nabízí jim občerstvení.

Abraham si byl vědom svého poslání, kterým bylo podělit se o poznání Hospodina s každým člověkem, kterého potká ve světě plném pohanství, modlářství a mnohobožství. Jak můžeme usuzovat z popisované

situace, své poslání se snažil plnit i prostřednictvím pohostinnosti vůči cizincům, kteří se právě objevili na obzoru.

Do Abrahamova „velkého domu“ patřilo společně se služebníky více než tisíc lidí, z nichž mnozí patřili nedávno předtím k pohanům. To vyžadovalo pevnou a ráznou ruku u kormidla. Slabost a váhavost by zde neobstály. [...]

Svou autoritu ale Abraham uplatňoval s velkou moudrostí a citlivostí, takže si získal jejich srdce. Jeho vliv se rozšířil i za hranice jeho domácnosti. Kdekoli postavili své stany, tam vystavěl i oltář, na který přinášel oběti a u kterého uctíval Boha. I když stany složili, oltář zůstal. Mnoho kočovných Kenanců, kteří díky Abrahamovu životu poznali pravého Boha, se u oltáře zastavilo, aby tam obětovali Hospodinu.“ (Ed 187; Vých 111)

Abraham od začátku chápal, že ho Bůh povolal a že jeho cesta do zaslíbené země nebyla dovolená, ale poslání. Měl být požehnáním pro lidi kolem a prostřednictvím jeho potomků i pro celý svět.

Aplikace

Jaké zásady Abrahamova příkladu pohostinnosti můžeš použít ve svém životě?

ABRAHAMOVA LÁSKA KE VŠEM

Přečti si text Gn 18,16–33. Jak Abraham projevilsvou lásku ke všem lidem bez ohledu na jejich původ? Přečti si text Gn 18,16–33. Jak Abraham projevilsvou lásku ke všem lidem bez ohledu na jejich původ? Přečti si text Gn 18,16–33. Jak Abraham projevilsvou lásku ke všem lidem bez ohledu na jejich původ? Přečti si text Gn 18,16–33. Jak Abraham projevilsvou lásku ke všem lidem bez ohledu na jejich původ?

Osobní studium

Přečti si text Gn 18,16–33. Jak Abraham projevilsvou lásku ke všem lidem bez ohledu na jejich původ?

Druhá Abrahamova vlastnost, o které se dozvídáme v Gn 18, je jeho láska k lidem, dokonce i k těm, které osobně neznal. Je to velké poučení pro každého z nás. Obyvatelé Sodomy a Gomory byli hříšní, vzdálení od hodnot, které vyznával Abraham. Jeho srdce však bylo naplněno láskou ke každému – bez rozdílu rasy, pohlaví, jazyka či náboženství.

Bůh řekl Abrahamovi své rozhodnutí zničit dvě zkažená města. „Hospodin dále pravil: „Křik ze Sodomy a Gomory je tak silný a jejich hřích je tak těžký, že už musím sestoupit a podívat se. Jestliže si počínají tak, jak je patrné z křiku, který ke mně přichází, je po nich veta; zjistím si, jak tomu je“ (Gn 18,20.21).

S velkou pokorou a úctou se Abraham obrátil k Bohu se svou prosbou (Gn 18,25). Doufal, že svou láskou zachrání všechny lidi v těchto městech, nejen spravedlivé. Abraham určitě věděl, jak hříšní a bezbožní byli obyvatelé těchto měst. Kdoví, jaké příběhy o nich a o jejich praktikách slyšel. Z toho, co se dozvídáme v další kapitole, v souvislosti se zvrhlým davem před Lotovým domem (viz Gn 19,1–11), to byli velmi zlí a zkažení lidé.

Abraham však znal Boží lásku. I proto se dovolává Božího milosrdenství ve prospěch hříšníků. Abraham věděl, že se lidské bytosti vždy mohou v pokání vrátit k Bohu. Podle Abrahama by právě záchrana dala obyvatelům těchto měst šanci činit pokání.

Abraham ve své prosbě vycházel z osobní zkušenosti, z toho, co sám věděl o Boží lásce k lidem. Sám měl velmi rád všechny lidi, i hříšné, a věděl, že dokud člověk žije, má naději na spasení.

Aplikace

Proč je přimluvná modlitba důležitá v našem vlastním modlitebním životě? Jak ti může modlitba za druhé v nouzi pomoci duchovně růst a více prožívat Boží lásku k hříšníkům?

ABRAHAMOVA PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

³⁰I řekl: „Ať se Panovník nerozhněvá, když budu mluvit dále: Možná, že se jich tam najde třicet.“ Pravit: „Neučiním to, najdu-li jich tam třicet.“³¹Řekl pak: „Hle, dovoluji si promluvit k Panovníkovi znovu: Možná, že se jich tam najde dvacet.“ Pravit: „Nezahladím je kvůli těm dvaceti.“³²Nato řekl: „Ať se Panovník nerozhněvá, promluví-li ještě jednou: Možná, že se jich tam najde deset.“ Pravit: „Nezahladím je ani kvůli těm deseti.“³³Hospodin po skončení rozmluvy s Abrahamem odešel a Abraham se vrátil ke svému místu. (Gn 18,30–33)

Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. (Jk 5,16)

Osobní studium

Uvažuj o textech Gn 18,23–32 a Jk 5,16. Co se z nich můžeme naučit o moci přímluvné modlitby?

Rozhovor Abrahama s Bohem je vzorem přímluvné modlitby. Abraham je v této kapitole představen jako ten, kdo se před Bohem přimlouvá za lid Sodomy a Gomory. Prosil za ně a mluvil v jejich prospěch. V určitém smyslu tak byl předobrazem, symbolem Ježíše jako našeho Přimlůvce u Otce. Naše poslání bude úspěšné jen tehdy, budeme-li se i my podobně modlit za druhé.

Abraham se naučil milovat obyvatele Sodomy, Gomory a dalších měst v okolí. Proto byla jeho modlitba přímá a upřímná. Už dříve bojoval proti některým panovníkům, kteří porazili krále Sodomy a Gomory. Po Abrahamově vítězství se sodomský král Béra setkal s Abrahamem a Malkisedekem. Béra žádal, aby se jeho lid mohl vrátit

do svých domovů: „Dej mi lidi, a jmění si nech“ (Gn 14,21). To je projev lásky tohoto krále k jeho lidu. Jelikož jednou z důležitých Abrahamových vlastností byla láska, miloval krále Sodomy a Gomory a modlil se za ně a za jejich lid. „Teď se je snažil zachránit svou modlitbou.“ (PP 140; NUD 60)

Abraham projevoval v modlitbách pokoru a vytrvalost. Jakmile Bůh přijal první prosbu, aby zachránil město, dokud tam bude žít padesát spravedlivých, pokračoval ve svých prosbách.

Bez přímluvné modlitby nemůže být naše poslání úspěšné. Po setkáních, po kázání nebo studiu Bible se musíme modlit za lidi, se kterými jsme byli v kontaktu. Bůh vyslýchá tyto modlitby a dotýká se srdcí lidí, se kterými jsme se setkali. Naše přátelé nebo známé neobrátní moudrá nebo vzletná slova – tuto moc má jedině Duch svatý. To je důvod, proč se v našem misijním snažení musíme modlit zvláště za každého člověka.

Aplikace

Uvažuj o textech Ř 8,34 a Žd 7,25. Jak popisují, co pro nás Ježíš dělá? Jak ti tato pravda může pomoci lépe porozumět tvému vlastnímu úkolu: přimlouvav se za druhé?

ABRAHAMOVO POSLÁNÍ

²⁷Za časného jitra se Abraham vrátil k místu, kde stál před Hospodinem. ²⁸Vyhlížel směrem k Sodomě a Gomoře a spatřil, jak po celé krajině toho okrsku vystupuje ze země dým jako dým z hutě. ²⁹Ale Bůh, když vyhlazoval města toho okrsku, pamatoval na Abrahama: poslal Lota pryč ze středu zházy, když vyvracel města, v nichž se Lot usadil. (Gn 19,27–29)

Osobní studium

Přečti si text Gn 19,1–29. Jaký byl výsledek Abrahamovy pohostinnosti, lásky a modlitby?

Text poskytuje zajímavou informaci o postavení, jaké měl Lot v Sodomě: „Lot seděl v sodomské bráně“ (Gn 19,1). To znamená, že měl ve městě důležité postavení, zřejmě působil jako veřejný úředník. „Sedět v bráně“ bylo výsadou úředníků, soudců a králů (2S 19,9; Jr 38,7; Rt 4,1).

Text Gn 19 je téměř paralelní s 18. kapitolou a příběhem andělů a Abrahama. Abraham a Lot seděli každý u vchodu nebo brány (Gn 18,1; Gn 19,1); Abraham i Lot pozvali cizince, aby si odpočinuli v jejich příbytku (Gn 18,3.4; Gn 19,2); Abraham i Lot připravovali pro návštěvníky jídlo (Gn 18,4–8; Gn 19,3). Ať už měl Lot jakékoli chyby, zdá se, že měl také dobré vlastnosti.

„Hospodin začal chrlit na Sodomu a Gomoru síru a oheň; od Hospodina z nebe to

bylo. Tak podvrátil ta města i celý okrsek a zničil všechny obyvatele měst, i co rostlo na rolích“ (Gn 19,24.25).

Nevíme, kolik lidí žilo ve městech Sodomě a Gomoře v době této zprávy, ale jejich brány opustili pouze čtyři a zachráněni byli nakonec jen tři. Podobné to bylo i při potopě. Nevíme, kolik lidí tehdy obývalo zemi, ale víme, že většina zachráněna nebyla.

Skutečnost, že se ze Sodomy zachránil jen zlomek obyvatel, nám něco naznačuje i o naší evangelizační práci. Ne všichni budou zachráněni. Toužíme a modlíme se, aby všichni přijali Ježíše a jeho plán spasení. Každý člověk má však svobodnou vůli. Naším úkolem je oslovit co nejvíce lidí a vyzvat je k rozhodnutí pro Ježíše. Když plníme své poslání, Bůh nám pomáhá prostřednictvím Ducha svatého, ale nikdy nepůjde proti vůli člověka. Svobodná vůle znamená, že v konečném důsledku, bez ohledu na to, co a kolik děláme a jak a kolik se modlíme, spasení závisí na volbě každého jednotlivce.

Aplikace

Jak se můžeme naučit nenechat se odradit, pokud při evangelizaci nevidíme takové výsledky, po jakých toužíme?

PODŘÍZENÍ SE BOŽÍ VŮLI

¹Řekl Hospodin Abramovi: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu. ²Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnaním! ³Požehnám těm, kdo žehnají tobě, proklejí ty, kdo ti zlořečí. V tobě dojdou požehnaní veškeré čeledi země.“ ⁴„A Abram se vydal na cestu, jak mu Hospodin přikázal. Šel s ním také Lot. Abramovi bylo sedmdesát pět let, když odešel z Cháranu. ⁵Vzal svou ženu Sára a Lota, syna svého bratra, se vším jměním, jehož nabyli, i duše, které získali v Cháranu. Vyšli a ubírali se do země kenaanské a přišli tam. ⁶Abram prošel zemí až k místu Šekemu, až k bojišti Móre; tehdy v té zemi byli Kenaanci. (Gn 12,1–6)

Osobní studium

Přečti si text Gn 12,1–9. Co nás učí tyto verše o podřízení se Boží vůli – a to i tehdy, když není jasné, jaká cesta nás čeká?

Jednou z hlavních Abrahamových vlastností byla jeho ochota bezvýhradně se podřít Boží vůli. Všechny zkušenosti Abrahama s Bohem byly charakterizovány tímto podřízením se.

Povolání: Abrahama Hospodin vyzval: „Odejdi ze své země, ze svého rodiště a z domu svého otce do země, kterou ti ukážu“ (Gn 12,1). Když uslyšel hlas z nebe, jeho první reakcí sice mohlo být ignorování tohoto hlasu nebo jeho zpochybnění. Mohl tuto výzvu odmítnout se slovy: „Nikam nepůjdu, tady je můj domov, líbí, se mi tu, mám to tady rád.“ „Země, kterou ti ukážu“, to vypadá minimálně jako velmi zvláštní popis destinace! Ale Abraham výzvu přijal. Svou vůli podřídil Boží vůli. Opustil dům svého otce i svou zemi:

„A Abram se vydal na cestu, jak mu Hospodin přikázal“ (Gn 12,4).

Výběr země: Když mezi služebníky Lota a Abrahama propukl spor, opět se projevila Abrahamova pokorná povaha. Abraham nešel bojovat s vlastním příbuzným. Podrobil se Boží vůli a ten mu opět požehnal: „Poté, co se Lot od něho oddělil, řekl Hospodin Abramovi: „Rozhlédni se z místa, na němž jsi, pohlédni na sever i na jih, na východ i na západ, neboť celou tu zemi, kterou vidíš, dám tobě a tvému potomstvu až navěky““ (Gn 13,14.15).

Zničení Sodomy a Gomory: Když Bůh zjevil Abrahamovi osud těchto dvou měst, Abraham, plný lásky, se snažil města zachránit. Protože ve městech nebylo ani deset spravedlivých, byla nakonec zničena. Abraham se podřídil Boží vůli a přijal Boží soud nad těmito městy.

Hospodin mohl použít Abrahama, protože ten se podřídil Bohu za všech okolností. To samé očekává Bůh dnes i od nás.

Aplikace

V našich městech čelíme překážkám při vhodném a efektivním kázání evangelia. Potřebujeme se modlit a prosit Boha, aby zasáhl.

Výzva

Najdi způsob, jak kontaktovat někoho, kdo prožívá podobné problémy jako ty. Řekni mu, že se za něho modlíš, a požádej Boha, aby ti ukázal, jak můžeš tomuto člověku pomoci.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Abrahamovy modlitby za Sodomu ukazují, že máme chovat nenávisť k hříchu, ale s hříšníkem máme mít soucit a máme ho mít rádi. Všude kolem nás jsou lidé, kteří se řítí do záhuby. Každou hodinu někteří zacházejí za hranici, kde je už není možno zasáhnout Boží milostí. Kde jsou hlasy, které naléhavě vyzývají hříšníka, aby unikl tomuto hroznému údělu? Kde jsou ti, kdo za něj úpěnlivě prosí Boha? [...]

Abraham měl stejného ducha jako Kristus, který je sám největším přímluvcem za hříšníky. Kristus prokázal hříšníkovi takovou lásku, jakou může projevit jen nekonečná dobrota. V mukách způsobených ukřižováním, zatížen hrozným břemenem hříchů celého světa, prosil za své vrahy: ‚Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí‘ (L 23,34).“ (PP140; NUD 61)

„Abraham se neuzavíral před svými sousedy. Svým odlišným životem a charakterem výrazně ovlivňoval uctíváče model ve prospěch pravé víry. Jeho věrnost Bohu byla neochvějná, přitom však jeho laskavost a štědrost vzbuzovaly důvěru a přátelství.“ (PP 133.134; NUD 58)

Otázky k rozhovoru

1. Jaké další příklady z Písma nám ukazují jednotlivce, kteří splnili své poslání? Jak byste zhodnotili Jana Křtitele? Řekli byste, že byl úspěšný?
2. Přečtěte si text Gn 19,30–36. Co se zde dovídáme o charakteru některých zachráněných ze Sodomy?
3. Co dalšího se můžeme naučit od Abrahama o misií a způsobu, jakým ji dělal?
4. Považujete Abrahamův proslov za Sodomu a Gomoru za úspěšný, nebo neúspěšný? Vysvětlete své hodnocení.

Jonáš – výmluvy a odmítání

Texty na tento týden

Jon 1–4; Na 1,1; 2Kr 17,5.6; Ž 24,1; Jk 1,27; Iz 6,1–8

Základní verš

„Vtom jsem uslyšel hlas Panovníka: ‚Koho pošlu a kdo nám půjde?‘ I řekl jsem: ‚Hle, zde jsem, pošli mne!‘“ (Iz 6,8)

Ne každý, koho Bůh povolal, byl tak ochotný a oddaný jako Abraham. Příkladem je prorok Jonáš (Jon 1–4). Bůh Jonáše povolal, aby kázal proti Ninive (nachází se v dnešním Iráku), hlavnímu městu Asýrie. Toto město se nacházelo devět set kilometrů od Jeruzaléma, což tehdy představovalo asi měsíc cesty. Jonáš nejenže odmítl jít do Ninive, ale vydal se na cestu opačným směrem. Po příjezdu do Jafy si zaplatil cestu do Taršíše (v dnešním jižním Španělsku). Plavba dlouhá více než 3500 kilometrů by podle počasí trvala nejméně měsíc. Jonáš, který se nechtěl postavit asyrskému králi, strávil měsíc času tím, aby se od Ninive dostal co nejdál! Co vedlo Božího proroka k takovému jednání?

Obyvatelé Ninive byli nechvalně známí svou zkažeností, hříšností a krutostí. V minulosti dokonce zaútočili na Izrael a Judsko. Přesto Bůh povolal Jonáše, aby do Ninive šel a kázal proti zkaženosti města (Jon 1,2). Tato formulace je velmi podobná té, kterou Bůh použil při rozhovoru s Abrahamem v souvislosti se Sodomou a Gomorou v Gn 18,20.21. Jonášův postoj k Božímu povolání se však velmi lišil od toho Abrahamova.

Co se můžeme naučit z Jonášových výmluv a snahy vyhnout se povolání, které nám dává Hospodin?

Osnova lekce

Hlavní postavou této lekce je prorok Jonáš. Příběh tohoto muže (Jon 1–4), který byl poslán Bohem jako „misionář“ do pohanského prostředí, nám odhaluje řadu příčin a důvodů (ať už oprávněných, nebo ne), které nám brání v tom, abychom přijali Boží pozvání do služby.

- Jonáš: čtyři časté důvody, proč nemáme chuť zapojit se do misijní služby:
 - o 2Kr 19,32–37: Strach (neděle)
 - o Jon 2,1–3.7–10: Nesprávné pochopení Božího charakteru (pondělí)
 - o Jon 3,1–5.10: Těžkosti a nepohodlí (úterý)
 - o Jon 4,1–4: Nepříjemná konfrontace (středa)
- Izajáš: příklad pozitivní odpovědi na Boží pozvání k misi
 - o Iz 6,1–8: „Zde jsem, pošli mě!“ (čtvrtek)

STRACH Z NEBEZPEČÍ

³²Proto praví Hospodin o králi asyrském toto: „Nevejde do tohoto města. Ani šíp tam nevstřelí, se štítý proti němu nenastoupí, násep proti němu nenavrší. ³³Cestou, kterou přišel, se zase vrátí, do tohoto města nevejde, je výrok Hospodinův. ³⁴Budu štítem tomuto městu, zachráním je kvůli sobě a kvůli Davidovi, svému služebníku.“ ³⁵Stalo se pak té noci, že vyšel Hospodinův anděl a pobil v asyrském táboře sto osmdesát pět tisíc. Za časného jitra, hle, všichni byli mrtví, všude mrtvá těla. ³⁶Sanheríb, král asyrský, odtáhl pryč a vrátil se do Ninive a usadil se tam. ³⁷Když se klaněl v chrámě svého boha Nisroka, Adramelek a Sareser, jeho synové, ho zabili mečem a unikli do země Araratu. Po něm se stal králem jeho syn Esarchadón. (2Kr 19,32–37)

Osobní studium

Co odhalují uvedené verše o Ninive a o vztahu mezi Asýrií a Izraelem? Jak mohl tento vztah ovlivnit Jonášovo rozhodnutí vydat se místo do Ninive opačným směrem?

Na 1,1 a Na 3,1–4

2Kr 17,5.6

2Kr 19,32–37

Jedním z hlavních důvodů, proč Jonáš odmítl cestu do Ninive, byl pravděpodobně strach. Asyřané byli nebezpečným nepřítelem a Ninive bylo hlavním městem království.

„Jedním z největších měst starověku bylo Ninive, hlavní město Asýrie. [...] V tehdejší době bylo Ninive obávaným místem zločinu a bezbožnosti. ‚Je samá přetvářka, je plně loupeží, kořistění nebere konce.‘ Prorok Nahum přirovnal jeho obyvatele ke krvelačným lvům. Otřesen jejich krutostí napsal: ‚Vždyť na koho nedoléhala bez přestání tvá zloba?‘ (Na 3,1.19).“ (PK 265; OSU 105)

Navzdory špatné pověsti bylo Ninive nádherné město. Historici připomínají, že

král Sanheríb město výrazně zvelebil. Stál i za stavbou obrovského jihozápadního paláce, který se rozkládal na ploše více než dvanácti hektarů (503 x 242 metrů) a tvořilo jej nejméně 80 místností. Král postavil také 18 kanálů, které přiváděly do města vodu až ze vzdálenosti 65 kilometrů. Už samotná velikost města v té době vyvolávala strach.

Asyřané byli ke svým nepřítelům velmi nemilosrdní. Ve zprávě o dobytí Babylóna se Sanheríb chlubil, že zaplnil ulice mrtvolami jeho mladých i starých obyvatel. Reliéfní rytiny nalezené při vykopávkách zobrazují scény vojáků napichujících oběti na kůly. Určitě se nejednalo o národ, se kterým by se chtěl někdo dostat do sporu. Byli připraveni bez problémů použít násilí a jednat krutě proti každému, kdo se jim znelíbil. Jonáš se musel chvět strachem při představě, že se prochází ulicemi obávaného Ninive.

Navzdory uvedeným skutečnostem často vnímáme Jonášův příběh s nesouhlasem nebo s nepochopením. Proč dovolil svému strachu, aby mu zabránil plnit Boží pokyny? Neuvědomujeme si však, že se i my můžeme ocitnout v podobné situaci a dovolit, aby nás ovládl náš strach, a ne Bůh.

Aplikace

Vzpomeň si na dobu, kdy jsi cítil, že Bůh tě vede k tomu, abys udělal něco, co ses opravdu bál udělat. Co ses z takové situace naučil?

NESPRÁVNÉ POCHOPENÍ BOŽÍHO POVOLÁNÍ

¹Hospodin však nastrojil velikou rybu, aby Jonáše pohltila. Jonáš byl v útrokách ryby tři dny a tři noci.

²I modlil se v útrokách ryby k Hospodinu, svému Bohu. Řekl: ³„V soužení jsem volal k Hospodinu, on mi odpověděl. Z lůna podsvětí jsem volal o pomoc a vyslyšels mě.

⁷Sestoupil jsem ke kořenům horstev, závory země se za mnou zavřely navěky. Tys však vyvedl můj život z jámy, Hospodine, můj Bože! ⁸Když jsem byl v duši tak sklесlý, Hospodina jsem si připomínal; má modlitba vešla k tobě ve tvůj svatý chrám. ⁹Ti, kdo se šalebných preludů drží, o milosrdenství se připravují.

¹⁰Já ti však s díkyvdáním přinesu obět; co jsem slíbil, splním. U Hospodina je spása!“ (Jon 2,1–3.7–10)

Osobní studium

Když přišla bouře, Jonáš vztáhl vinu na sebe (Jon 1,1–12). Jeho postoj hodně vypovídá o tom, jak mnozí v té době chápali Boha nebo „bohy“. Lidé byli přesvědčeni, že kromě různých pozemských božstev existuje i jakási nepřehledná říše démonů ovládajících moře a oceány. Podle chápání námořníků byla bouře projevem jejich hněvu a bylo třeba přinést obět, aby se tento hněv utišil. Přestože byl Jonáš žid, jeho vnímání mohlo být ovlivněno různými tradičními pohanskými názory.

Co úvodní verše (Jon 2,1–3.7–10) odhalují o tom, jak Jonáš rozuměl Boží prozřetelnosti?

Přestože Jonáš utíkal z území, kde lidé vyznávali Hospodina jako svého Boha, naučil se (na vlastních chybách), že i když se vydal do pohanských zemí, Hospodin zůstává stále svrchovaným vládcem celého stvoření. Vítr, vlny i mořští živočichové patří Bohu. „Hospodinova je země se vším, co je na ní, svět i ti, kdo na něm sídlí“ (Ž 24,1). Jonášovo srdce se obrátilo k Vládci země a moře, činil pokání a byl zachráněn.

I nám se může stát, že nepochopíme Boha a to, co od nás očekává. Jedním z nejčas-

tějších nedorozumění je přesvědčení, že Bohu jde hlavně o to, abychom se zaměřili na vlastní spasení a co nejvíce se oddělili od zkaženosti tohoto světa. Přestože nás Písmo vyzývá, abychom si zachovali „pravou a čistou zbožnost“ (Jk 1,27), měli bychom vnímat, jak důležité je přinést naději a Boží požehnání těm, kteří to potřebují.

Dalším nedorozuměním, které nám může bránit přijmout Boží povolání, je přesvědčení, že úspěch závisí na nás a na naší snaze. Je třeba si uvědomit, že my sami nemůžeme pro věčnost zachránit žádného člověka – stejně jako Jonáš nemohl zachránit Ninive. Můžeme však porozumět, že naše povolání je „zaměřené na spasení“. Naším úkolem není zachránit lidi kolem nás, ale spolupracovat s Bohem na jeho díle spasení. Chválíme-li Boha za konkrétní způsoby, jakými nás mění, vydáváme tím svědectví o Bohu, který jediný může přitáhnout lidi k sobě. My můžeme zasít semínka pravdy, ale pouze Bůh může obrátit srdce člověka. Často zaměňujeme naši roli s Boží. A toto nesprávné chápání poslání křesťanů může mnohé přivést k hledání výmluv a odmítnutí svědčit. Ano, Bůh poslal a použil Jonáše, ale pouze Bůh, ne Jonáš, obrátil Ninive.

Aplikace

Získat lidi pro Krista je příliš náročné na to, abychom to dokázali sami a ve vlastní síle. Potřebujeme se proto naučit nechat Boha, aby on sám získával lidi pro věčnost. Jak mu při tom můžeš pomoci svým životem a svědectvím?

POTÍŽE A NEPOHODLÍ

1I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé: ²„Vstaň, jdi do Ninive, toho velikého města, a provolávej v něm, co ti uložím.“ ³Jonáš tedy vstal a šel do Ninive, jak mu Hospodin uložil. Ninive bylo veliké město před Bohem; muselo se jím procházet tři dny. ⁴Jonáš vešel do města, procházel jím jeden den a volal: „Ještě čtyřicet dní, a Ninive bude vyvráceno.“ ⁵I uvěřili ninivští muži Bohu, vyhlásili půst a oblékli si žiněné suknice od největšího až po nejmenšího.

¹⁰I viděl Bůh, jak si počínají, že se odvracejí od své zlé cesty, a litoval, že jim chtěl učinit zlo, které ohlásil. – A neučinil tak. (Jon 3,1–5.10)

Osobní studium

Jonášova nepřijemná zkušenost v břiše velké ryby (Jon 2) byla dramatickým projevem Boží lásky a milosrdenství. Jonášova modlitba odhaluje, že pochopil laskavé Boží poselství. Prorokovo neuvěřitelné setkání s Bohem sice nepřineslo zázračnou změnu do jeho myšlení a jednání, přesto se však vydal do Ninive.

Přečtěte si 3. kapitulu knihy Jonáš. Jak lidé reagovali na Jonášovo kázání? Co se z toho můžeš naučit o vydávání svědectví?

Ať už si Jonáš myslel o obyvatelích Ninive cokoli, zvěstoval, co mu Bůh přikázal. A výsledky byly ohromující! Lidé činili pokání. Ano, Jonáš musel ujít velký kus cesty (doslovně i obrazně), aby vykonal to, do čeho se mu vůbec nechťelo. Ale když nakonec začal kázat, Bůh se oslavil prostřednictvím změny, kterou prožili obyvatelé Ninive.

Boží poslání se uskutečňuje prostřednictvím těch, kteří jsou ochotni se obětovat, i když je to někdy v rozporu s tím, co by sami chtěli. To, co pokládáme za důležité my sami, musí ustoupit tomu, co považuje za rozhodující Bůh. A pro Boha je nejpod-

statnější záchrana ztracených. Podobně jako Jonáš, i my míváme předsudky, které nám brání oslovit konkrétního člověka nebo určitou skupinu lidí.

K vyrovnání se s vlastními předsudky potřebujeme hodně pokory. Misie navíc vyžaduje čas a emocionální energii. Může být nesmírně náročné investovat do životů jiných a projevovat skutečnou péči o ně. Zní to jako velmi vyčerpávající úkol, zejména pokud si uvědomíme, že v dnešní době musí každý z nás čelit různým vlastním problémům a obtížím.

A konečně, zapojení do misie často vyžaduje, abychom změnili pohled na naše vlastní prostředky. S misijní prací jsou spojeny různé výdaje, ať už jde o péči o lidi, nákup literatury a informačních materiálů nebo placení za různé služby, které nám uvolňují více času pro misii. Ať už má naše misijní služba jakoukoli podobu, vyžaduje určitou míru obětavosti.

Dobrou zprávou je, že Bůh přivedl obyvatele Ninive k pokání i přes evidentní Jonášovy nedostatky. Je smutné, že se Jonáš nedokázal připojit k radosti, která je v nebesích nad obrácením každého hříšníka.

Aplikace

Jakou oběť od tebe Bůh žádá v souvislosti se sdílením jeho lásky s druhými lidmi? Důvěřuješ mu, že splní svůj slib a odmění tvou oběť?

OBAVY Z NEPŘÍJEMNOSTÍ

¹Jonáš se velice rozeznil a planul hněvem. ²Modlil se k Hospodinu a řekl: „Ach, Hospodine, což jsem to neříkal, když jsem byl ještě ve své zemi? Proto jsem dal přednost útěku do Taršíše! Věděl jsem, že jsi Bůh milostivý a plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný, že tě jímá lítost nad každým zlem. ³Nyní, Hospodine, vezmi si prosím můj život. Lépe abych umřel, než abych žil.“ (Jon 4,1-3)

Osobní studium

Přečti si 4. kapitolu knihy Jonáš. Jak skončila Jonášova práce v Ninive? Jak rozumíš prorokově poslední větě (Jon 4,3)?

Pokud bychom se ve verši Jon 4,2 soustředili jen na jeho druhou polovinu a zcela ji vytrhli z kontextu, vyzněl by jako nádherné vyznání víry. Jak to bylo ve skutečnosti?

Jonášova nenávisť k lidem v Ninive byla tak hluboká, že si přál raději zemřít než ztratit tvář. Ukázalo se totiž, že jeho slova o soudu nad městem, kterými ho pověřil Bůh, se nenaplnila a Ninive nebylo zničeno. Jonáš chtěl, přál si, toužil, aby Ninive bylo další Sodomou a Gomorou. Doufal v Boží soud nad nenáviděným lidem. Když Bůh město ušetřil, Jonášův svět se otrásl v základech a on ztratil smysl života. Přál si raději nebýt než čelit tomu, co vnímal jako „nespravedlivou spravedlnost“.

Bůh konfrontuje Jonáše, tentokrát ne kázáním nebo výrokem, ale prostřednictvím zkušenosti. Přesvědčení se neformuje

na požádání. Nemusí jej změnit ani nová informace. Náš pohled na svět se často formuje na základě životních zkušeností a toho, jak jim rozumíme.

Nová zkušenost, kterou Bůh dal prožít Jonášovi, měla prorokovi pomoci rozpoznat jeho zkreslené vnímání reality. Bůh způsobil, že rostlina za jeden den zázračně vyrostla. Byla dostatečně velká na to, aby Jonášovi poskytla chladivý stín, který jej chránil před spalujícím sluncem. Jonáš neděkoval Bohu, který učinil zázrak, byl vděčný za rostlinu samotnou. Namísto toho, aby rostlinu pokládal za nezasloužený projev Boží milosti, považoval ji za zasloužené požehnání, které následovalo po jeho dobrých skutcích. Když rostlina uhynula, Jonáš se rozzlobil, začal pochybovat o své hodnotě a uvažoval dokonce o vlastní smrti.

Po této zkušenosti se Bůh laskavě pokouší přivést proroka na správnou cestu. Ukazuje Jonášovi, jak hloupé bylo cenit si rostliny více než tisíců mužů, žen a dětí v Ninive.

Aplikace

Příběh nekončí Jonášovým pokáním. Závěr knihy zůstává otevřený. Jaký postoj zaujmeš ty k tomu, že Bůh má zajem i o ztracené lidi plné násilí a zla?

TADY JSEM, POŠLI MNE

¹Toho roku, kdy zemřel král Uzijáš, spatřil jsem Panovníka. Seděl na vysokém a vznosném trůnu a lem jeho roucha naplňoval chrám. ²Nad ním stáli serafové: každý z nich měl po šesti křídlech, dvěma si zastíral tvář, dvěma si zakrýval nohy a dvěma se nadnášel. ³Volali jeden k druhému: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ ⁴Od hlasu volajícího se pohnuly podvaly prahů a dům se naplnil dýmem. ⁵I řekl jsem: „Běda mi, jsem ztracen. Jsem člověk nečistých rtů a mezi lidem nečistých rtů bydlím, a spatřil jsem na vlastní oči Krále, Hospodina zástupů.“ ⁶Tu ke mně přiletěl jeden ze serafů. V ruce měl žhavý uhlík, který vzal klesťmi z oltáře, ⁷dotkl se mých úst a řekl: „Hle, toto se dotklo tvých rtů, tvá vina je odňata a tvůj hřích je usmířen.“ ⁸Vtom jsem uslyšel hlas Panovníka: „Koho pošlu a kdo nám půjde?“ I řekl jsem: „Hle, zde jsem, pošli mne!“ (Iz 6,1–8)

Osobní studium

Příběh proroka Jonáše je opravdu pozoruhodný. Skutečnost, že Bůh zachránil obyvatele Ninive navzdory chatrnému Jonášovu svědectví jasně ukazuje, jaký je náš úkol v souvislosti s misí. Máme být zprostředkovateli Božího poselství. Jedině Bůh však může usvědčit a obrátit srdce lidí. Bůh hledá ochotné a pokorné posly, kteří se budou řídit jeho pokyny.

Jaká je hlavní myšlenka vyjádřená v úvodním textu Iz 6,1–8?

V textu zaznívá volání. Bůh hledá ochotné dobrovolníky. Na toto volání máme odpovědět tak, že se podřídíme jeho vedení, budeme

poslouchat jeho hlas a pak se rozhodneme poslechnout vše, co nám řekne.

Příběh o Jonášovi mimo jiné odhaluje Boží lásku k lidem, kteří žijí tam, kde necítí jeho lásku a neslyší jeho hlas. Jako se Bůh slitoval nad Ninive, slituje se nad miliony obyvatel měst, kde budovy nahrazují stromy a neustálý hluk ztěžuje ztišení a poslech. O obyvatelích Ninive Bůh řekl, že „nedovedou rozeznat pravici od levice“ (Jon 4,11). Bůh potřebuje posly, kteří jsou ochotni přinést poselství naděje těm, kteří jsou zaneprázdnění a zavaleni těžkostmi života.

Izajáš uslyšel hlas, který říkal: *Kdo půjde?* Jaká bude tvá odpověď?

Aplikace

Vyber si dvě města (obce): jedno ve tvém okolí, druhé kdekoli na světě. Začni se modlit za lidi, kteří žijí a pracují v každém z nich. Pros Boha, aby povolal někoho, kdo v daném místě bude zvěstovat poselství o Bohu a o brzkém příchodu Ježíše.

Výzva

Na prázdný list papíru nebo do modlitebního deníku si udělej seznam deseti lidí, o kterých víš, že nejsou věřící. Nazvěme je pracovně tvými „učedníky“. Pokud je to možné, uveď je jménem. Nos tento seznam s sebou a po zbytek čtvrtletí se denně modli za každého ze svých deseti „učedníků“. Modli se, aby ti Bůh pomohl se s těmito tvými známými spřátelit. Modli se, abys s nimi mohl vytvořit hlubší, bližší a důvěryhodná přátelství. Při prohlubování vašich vztahů pozorně sleduj a naslouchej, co říkají, abys mohl rozpoznat jejich potřeby, zranění a bolesti. Potom se modli, aby jim Bůh dal východisko a pomohl jim v jejich nouzi.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Ellen G. Whiteová důrazně varovala ty, kteří se snaží následovat Ježíšovu výzvu a svědčí lidem kolem sebe:

„Pokud se lidé s výmluvami vyhýbají misijnímu dílu, nezbavuje je to zodpovědnosti. Zanedbávají duše, za které zemřel Kristus, zanedbávají svou Bohem danou odpovědnost, a jsou zapsáni do nebeských knih jako nevěrní služebníci. Jestliže se služebník uzavírá před těmi, kteří potřebují jeho pomoc, nejedná pod vedením Mistra a není posilou a požehnáním pro ostatní. Ti, kteří zanedbávají osobní kontakt s lidmi, se sobecky zabývají jen sami sebou. Právě oni potřebují zkušenost spojení se spoluvěřícími, aby pochopili svůj duchovní stav. Jen tak budou umět nasycit Boží lid. Ti, kteří tuto práci zanedbávají, dávají najevo, že potřebují morální obnovu. Jen tak si uvědomí, že nekonají svěcenou práci.“ (RH, 30. srpna 1892)

Tato silná slova zdůrazňující, jak velkou váhu Bůh klade na misi. Máme však naději. „Rozkaz, který mu byl dán, ukládal Jonášovi velkou odpovědnost; avšak ten, jenž mu přikázal, aby šel do Ninive, měl moc podepřít svého služebníka a dopomoci mu k úspěchu. Kdyby byl prorok bez váhání uposlechl, byl by si ušetřil mnohou trpkou zkušenost a bylo by se mu dostalo hojnosti požehnání. Avšak ani v hodině zoufalství Hospodin Jonáše neopustil. Prorok bude muset projít řadou zkoušek a bude muset obstát v řadě zvláštních příhod, aby se obnovila jeho důvěra v Boha a v jeho nekonečnou moc, jež přináší spásu.“ (PK 266; PK 174)

Podobně jako Jonáš, i my si můžeme najít výmluvy, proč se neúčastníme misijní práce. Výmluvy si můžeme najít různé. Naše povolání k této práci však není o nic méně konkrétní než výzva, kterou Bůh adresoval Jonášovi. Otázka zní, jak se rozhodneme odpovědět...

Otázky k rozhovoru

1. *Jaké výmluvy jste byli v pokušení použít, abyste ospravedlnili své vyhýbání se misii? Co je vaším „Ninive“?*
2. *Zamyslete se nad důležitostí pravdy, která nám byla svěřena. Jaké požehnání vám plyne z této pravdy? Co vám brání podělit se s ostatními o to, co je vám samotným k dobrému?*
3. *Jak se můžete z Boží milosti naučit překonat strach z vydávání svědectví a misijní práce?*

Misijní práce – motivace a příprava

Texty na tento týden

L 24,1–12; L 24,36–49; Sk 1,12–26; Žd 10,24.25; Sk 2,1–41; 1K 11,1

Základní verš

„Řekl jim: ‚To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech.‘“ (L 24,44)

Pavel napsal Filipským: „Někteří sice kážou Krista také ze závisti a z revnivosti, jiní však s dobrým úmyslem. Jedni z lásky, protože vědí, že jsem tu k obhajobě evangelia, druzí z touhy po uplatnění, ne z čistých pohnutek, a domnívají se, že mi v mém vězení způsobí bolest. Ale co na tom! Jen když se jakýmkoli způsobem, ať s postranními úmysly, ať upřímně zvěstuje Kristus; z toho se raduji a budu radovat“ (Fp 1,15–18).

To jsou velmi silná slova! Pavlovi bylo jedno, zda „s postranními úmysly, nebo upřímně“ – důležité bylo jen to, že je Kristus zvěstován. Na tom Pavlovi záleželo nejvíc. V ideálním případě by však naše pohnutky kázat Krista, misijně pracovat a oslovovat druhé dobrou zprávou měly být motivovány láskou a pravdou. V žádném případě by naši pohnutkou neměly být sobecké ambice, závist nebo prohlubování konfliktu.

Co by mělo být naší motivací kázat Krista? Jak se na tento úkol můžeme připravit?

Tento týden se podíváme na některé události v rané církvi, které nám mohou poskytnout vodítko v souvislosti s motivací pro misijní činnost.

Osnova lekce

V této lekci se blíže podíváme na život a misijní práci prvotní církve, tedy první generace křesťanů, Ježíšových následovníků. Vybrané pasáže ze dvou Lukášových spisů (evangelium a kniha Skutky) ukazují, co motivovalo tyto první křesťany, aby se sdíleli se svou vírou a aktivně se zapojili do misijního úkolu.

- L 24,1–12: Silná osobní zkušenost (neděle)
- L 24,36–49: Pochopení spolehlivé biblické zprávy (pondělí)
- Sk 1,12–26: Pověření samotným Ježíšem (úterý)
- Sk 2,1–4.36: Touha představit druhým Krista (středa)
- Sk 2,41–47: Život ve společenství „učedníků“ (čtvrtek)

SDÍLENÍ DOBRÉ ZPRÁVY

⁵Zachvátil je [ženy] strach a sklonily tvář k zemi. Ale oni jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? ⁶Není zde, byl vzkříšen. Vzpomeňte si, jak vám řekl, když byl ještě v Galileji, že Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí, být ukřížován a třetího dne vstát.“ ⁸Tu se rozpomenuly na jeho slova, ⁹vrátily se od hrobu a oznámily všechno jedenácti učedníkům i všem ostatním. ¹⁰Byla to Marie z Magdaly, Jana a Marie Jakubova a s nimi ještě jiné, které to pověděly apoštolům. ¹¹Těm však ta slova připadala jako blouznění a nevěřili jim. ¹²Petr se rozběhl k hrobu, nahlédl dovnitř a uviděl tam ležet jen plátna. Vrátil se v údivu nad tím, co se stalo. (L 24,5–12)

Osobní studium

Uvažuj o textu L 24,1–12. Jaká byla reakce těch, kteří slyšeli o zmrtvýchvstalém Kristu?

V neděli se brzy ráno podle Lukáše sešlo u hrobu několik žen, které s sebou měly vonné masti (L 24,1). Je velmi pravděpodobné, že se na začátku nového týdne chystaly postarat o Ježíšovo tělo. Očekávaly, že najdou zapečetěný hrob, ale byly zaskočeny, hrob byl prázdný. Jejich překvapení ještě zesílilo, když se u nich najednou objevili dva muži v zářícím oblečení. Tito poslové měli pro ženy důležitou zprávu. Připomněli jim Ježíšova slova a potvrdili, že Kristus skutečně vstal z mrtvých, jak o tom během své služby opakovaně mluvil. Ženy měly obrovskou radost a rychle se vrátily na místo, kde byli učedníci a mnoho dalších Ježíšových následovníků. Nadšeně jim začaly vyprávět, co viděly a slyšely. Svou radost nedokázaly ovládnout. „Musely“ se s ostatními podělit o to, co se dozvěděly o Kristu.

Asi si neumíme úplně představit nadšení, které se zmocnilo těchto žen. Zažily

úžasnou zkušenost, která je určitě naplnila posvátnou bázní. Učedníci však nazvali jejich zkušenost „blouzněním“ a nevěřili jim. Petr si nebyl jistý, zda ženám věřit, nebo ne, a tak běžel ke hrobu, aby se na vlastní oči přesvědčil o pravdivosti jejich svědectví.

Podobně jako Petr, i my často váháme, zda něco přijmout jen proto, že to někdo řekl. Přestože Petr ženy pozorně vyslechl, stejnou zkušenost jako ony prožil až později. Nejprve se přesvědčil jen o prázdném hrobě. A jak zaznamenal Lukáš: „Vrátil se v údivu nad tím, co se stalo“ (L 24,12). Petrova zkušenost u hrobu se lišila od zkušenosti žen.

Jakmile se ženy dozvěděly zprávu o Ježíšově zmrtvýchvstání, chtěly se o ni podělit s ostatními. Není větší motivace pro misii než touha dát druhým vědět, co pro ně Ježíš udělal.

Abychom mohli druhým vyprávět o las-kavém Bohu, potřebujeme s ním prožít osobní zkušenost. Naše touha podělit se s ostatními o to, co máme tak rádi, musí být klíčovou součástí naší motivace zapojit se do misijní práce. Vždyť přece nemůžeme sdílet to, co sami nemáme.

Aplikace

Jaké jsou tvé zkušenosti s prožíváním reality živého Boha a jeho lásky? V čem jsou pro tebe tyto zkušenosti důležité? Jak tě motivují k vydávání svědectví o dobré zprávě?

PROROCKÝ ZÁKLAD

⁴⁴Řekl jim: „To jsem měl na mysli, když jsem byl ještě s vámi a říkal vám, že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech.“ ⁴⁵Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. ⁴⁶Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých; ⁴⁷v jeho jménu se bude zvěstovat pokání na odpuštění hříchů všem národům, počínajíc Jeruzalémem. ⁴⁸Vy jste toho svědky. ⁴⁹Hle, sesílám na vás, co slíbil můj Otec; zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ (L 24,44–49)

Osobní studium

Přečti si text L 24,36–49. Proč bylo pro učedníky setkání se vzkříšeným Kristem tak zásadní událostí?

Je zajímavé, že učedníci nejprve nevěřili ze strachu. Potom, když viděli Ježíše a byli ujištěni, že je skutečně naživu, nevěřili radostí (L 24,41). Měl jsi někdy pocit, že něco je až příliš dobré na to, aby to byla pravda? Takovou zkušenost měli i učedníci.

Jediná, osamocená zkušenost by však učedníkům velmi pravděpodobně nestačila. Časem by se síla tohoto zážitku vytratila. Zapomněli by, nebo by možná začali pochybovat. Ano, Ježíš jim ukázal své jizvy a jedl s nimi rybu. Ani to by však nebylo dost. Důležité bylo, že zaměřil jejich pozornost na Písmo a ukázal jim prorocký základ svého díla a své služby. Tento moment byl nejdůležitější. Bez ohledu na to, jak velkou zkušenost učedníci prožili, Ježíši šlo hlavně o to, aby byla jejich víra založena na Božím slově (L 24,44).

Boží slovo je pro nás velkou motivací k vydávání svědectví. Ježíš věděl, že má-li být zkušenost učedníků pevná, potřebují jasně pochopit, proč musel zemřít a co znamenalo jeho vzkříšení. Učedníci potřebovali, aby se jejich pohled na svět posunul od politického a pozemského království k velkému řešení hříchu a vítězství Krista nad smrtí. Podstatou evangelia nebylo dosažení politické suverenity Izraele. Evangelium představuje Kristovo vítězství nad satanem a dává zaslíbení, že jednoho dne bude zničeno všechno zlo na světě, že země bude stvořena nově a že Bůh bude uprostřed svého lidu. „Tehdy jim otevřel mysl“ (L 24,45), aby mohli pochopit pravdy, o které se měli podělit se světem.

Naše zkušenost s Ježíšem musí stát na základech Božího slova, jehož součástí jsou i prorockví ukazující na první a druhý Kristův příchod. Když tyto pravdy pochopíme a stanou se součástí našeho života, zaměříme svou pozornost na sdílení evangelia, ke kterému nás Bůh povolal.

Aplikace

Vychází tvá víra z prorockví, která poukazují na Krista a na jeho příchod? Jak se to projevuje? Proč potřebujeme být zakotveni v Božím slově? Proč je správné pochopení prorockví důležité pro naši misijní práci?

ČEKÁNÍ A PŘÍPRAVA

¹²Potom se z hory, které se říká Olivová, vrátili do Jeruzaléma; není to daleko, jen asi kolik je dovoleno ujit v sobotu. ¹³Když přišli do města, vystoupili do horní místnosti domu, kde pobývali. Byli to Petr, Jan, Jakub, Ondřej, Filip a Tomáš, Bartoloměj a Matouš, Jakub Alfeův, Šimon Zélóta a Juda Jakubův. ¹⁴Ti všichni se svorně a vytrvale modlili spolu se ženami, s Marií, matkou Ježíšovou, a s jeho bratry. (Sk 1,12–14)

Osobní studium

Lukášovo evangelium končí Ježíšovým nanebevstoupením (L 24,50–53). Tato událost však není závěrem příběhu o Ježíši. Lukáš pokračuje a píše další knihu – Skutky apoštolů. Těsně předtím, než Ježíš vystoupil do nebe, dal učedníkům pověření, zaslíbení a pokyny, aby v Jeruzalémě čekali na „moc z výsosti“ (L 24,49; viz také Sk 1,4–8).

Ježíš přikázal učedníkům, aby počkali v Jeruzalémě, dokud se nenaplní zaslíbení od Otce. Duch svatý měl dát učedníkům moc, aby se stali svědky v Jeruzalémě, Judsku, Samařsku a v celém světě.

Přečti si text Sk 1,12–26. Co dělali učedníci při čekání na naplnění zaslíbení?

Ježíš dal učedníkům jasné pověření: měli být jeho svědky na celém světě. Během čekání se na svůj úkol připravovali dvěma způsoby. Za prvé, společně setrvali na modlitbách. Nikdo z nich nepochyboval o tom, čím je Ježíš pověřil. Každý z nich toto pověření přijal. To je inspirovalo ke společné modlitbě. Lukáš nezmiňuje, co přesně

bylo předmětem jejich modliteb, ale je téměř jisté, že prosili za moudrost, sílu a odvahu, aby společně dokázali naplnit Boží plán. V tom jsou příkladem i pro nás dnes.

To druhé, co dělali během čekání na naplnění zaslíbení, byla organizační příprava na misijní práci. Jidáš zradil Ježíše a pak si vzal život. Tím se mezi dvanácti uvolnilo jedno místo. Učedníci se rozhodli vybrat si pod Božím vedením náhradu. V této etapě fungování rané církve sehrál důležitou roli apoštol Petr. Nikdo nezpochyboval jeho rozhodnutí, všichni v něm viděli působení Boží moudrosti. Učedníci důvěřovali, že Bůh je uprostřed nich. Doba čekání nebyla promarněná. Učedníci se zaměřovali na přípravu misijní činnosti.

Zatímco čekáme na vylití Ducha svatého, který nám pomůže dokončit velké Boží dílo, musíme se sjednotit, abychom se navzájem povzbuzovali (Žd 10,24.25) a společně prosili o Božího Ducha. Zároveň bychom měli usilovat o sladění našich priorit s tím, co je hlavním Božím cílem – záchranou ztracených.

Aplikace

Jak se můžeš naučit čekat na Pánův příchod a během čekání neztratit víru? Jak můžete, podle vzoru učedníků, co nejlépe využít čas při čekání na seslání Ducha svatého?

„KTERÉHO VY JSTE UKŘIŽOVALI“

¹Když nastal den Letnic, byli všichni shromážděni na jednom místě. ²Náhle se strhl hukot z nebe, jako když se žene prudký víchr, a naplnil celý dům, kde byli. ³A ukázaly se jim jakoby ohnivé jazyky, rozdělily se a na každém z nich spočinul jeden; ⁴všichni byli naplněni Duchem svatým a začali ve vytržení mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat.

³⁶Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem.“ (Sk 2,1–4.36)

Osobní studium

Skutky 2. kapitola zaznamenávají vylití Ducha svatého o Letnicích. Když se Ježíšovi následovníci modlili, na jejich hlavách se ukázaly ohnivé jazyky. Poznali, že na ně sestoupila zaslíbená moc Ducha svatého.

Přečti si text Sk 2,1–41. Co se stalo s učedníky po přijetí Ducha svatého o Letnicích?

Učedníci začali mluvit jinými jazyky „jak jim Duch dával promlouvat“ (Sk 2,4). Rozhodující je, že každého z nich Bůh zmocnil k tomu, aby mohl konat službu ve prospěch nevěřících. Požehnutí nebylo určeno pro vlastní dobro učedníků. Nebylo požehnutím, které jim mělo pomoci dostat se do nebe nebo jim usnadnit mezinárodní obchod díky znalosti cizích jazyků. Moc od Boha dostali proto, aby mohli naplnit svěřený úkol. I dnes Bůh vyzývá každého ze svých následovníků, aby využil své osobní dary ke službě lidem, kteří neznají Krista. Ano, dostali jsme dary. Výzvou pro nás je, abychom při misii využívali dary, které jsme dostali, k oslovení druhých.

Vylití Ducha svatého vedlo k tomu, že mnozí lidé litovali svého předchozího odmítnutí Mesiáše. Někteří z nich byli dokonce v Jeruzalémě právě v době jeho popravy. To, co se dělo, bylo opravdu pozoruhodné. Petr některé z nich obvinil, že Krista ukřižovali! A oni si očividně uvědomili následky svého jednání. Když byli usvědčeni, zvolali: „Co máme dělat, bratři?“ (Sk 2,37).

A tak i oni mohli díky Boží milosti přijmout odpuštění. Petr jim řekl: „Obratťe se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého“ (Sk 2,38).

Společně, v souladu s Duchem svatým, kázali Ježíšovi následovníci pokání a odpuštění hříchů – dokonce i těm, kteří se mohli přímo podílet na ukřižování Ježíše! Tak velkou moc má evangelium. Pokud by nás taková zpráva nemotivovala k misijní činnosti, co potom jiného? Jsme povoláni šířit evangelium ve světě: v sobeckém, padlém, zkaženém světě plném hříšníků. Naším úkolem není soudit, naším úkolem je svědčit o Ježíšově spásné moci.

Aplikace

Skutečnost, že i někteří z těch, kteří se přímo podíleli na Kristově smrti, mohli být díky evangeliu zachráněni, nás může ovlivňovat dvěma způsoby: (1) může být povzbuzením, máme-li pochybnosti, zda nám mohou být odpuštěny naše hříchy, a (2) může nás povzbuzovat, abychom svědčili druhým, bez ohledu na to, jak vypadá jejich život.

SITUACE V RANÉ CÍRKVI

⁴¹Ti, kteří přijali jeho slovo, byli pokřtěni a přidalo se k nim toho dne na tři tisíce lidí. ⁴²Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se. ⁴³Všech se zmocnila bázeň, neboť skrze apoštolu se stalo mnoho zázraků a znamení. ⁴⁴Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společně. ⁴⁵Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. ⁴⁶Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. ⁴⁷Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Sk 2,41–47)

Osobní studium

Jak úvodní text (Sk 2,41–47) popisuje ranou církev?

Skutky 2 končí krásným obrazem toho, jaká byla církev na počátku svého působení. Lukáš zde dvakrát zdůrazňuje, že se k Ježíšovým následovníkům „přidalo“ velké množství nových věřících (Sk 2,41) a že „Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse“ (Sk 2,47). Tyto formulace nezdurazňují jen samotný početní růst církve, ale také myšlenku, že tito nově pokřtění lidé se stali rovnocennou součástí společenství věřících.

Hlavní funkcí rané křesťanské církve bylo učednictví. Když se k církvi přidávali noví členové, stávali se „učedníky“ trojím způsobem. Seznamovali se s učením apoštolů a se společenstvím. V tomto kontextu jsou důležitá slova „učení“ („nauka, instrukce, pravidla) a „společenství“ (partnerství). Kázání apo-

štolů konfrontovalo bludná učení a nabízelo nové vysvětlení toho, co lidé viděli a prožívali. Nenačili se však, jak prožívat tuto novou pravdu ve svém životě. Aplikování pravdy do života člověka se dělo ve vztahu s ostatními věřícími. Noví věřící se stávali učedníky nejen prostřednictvím vyučování, ale také prostřednictvím účasti na každodenním životě společenství. To se odehrávalo pod vedením duchovně zralých apoštolů.

Kázání, které lidem říká, co mají dělat, ale neukazuje jim, jak to mají dělat, není dobrým kázáním. Ale ani kázání a různé návody vysvětlující, jak žít křesťanský život, nenahradí osobní zkušenost. Je důležité, aby noví věřící měli osobní zkušenost tak, že pozorují jiné a nechají se inspirovat jejich příkladem. Pavel to věděl a přikázal svým následovníkům, aby ho napodobovali tak, jak on napodoboval Ježíše (1K 11,1). Když ostatní uvidí tebe a tvou živou zkušenost s Kristem, ovlivní to i je.

Aplikace

Vzpomeň si na někoho konkrétního ve tvém životě, u něhož si velmi přeješ, aby se stal věřícím. Každý den se za něj modlí a pros, aby tento člověk prožil osobní zkušenost s Ježíšem.

Výzva

Komu pomáháš, aby začal prožívat vztah s Ježíšem? Hledej způsoby, jak jej přivést do společenství s dalšími věřícími.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

.....

Naše misijní práce musí vycházet z hluboké lásky a vděčnosti za to, co Ježíš učinil a dělá v našich životech. Jakákoli jiná motivace je nesprávná. Vycházet z Písma a být v souladu s ním je klíčem úspěšné evangelizace.

„Svůj život máme spojit se životem Pána Ježíše, být na Kristu závislí. Máme jej přijímat jako „chléb života, který sestoupil z nebe“ a jako čerstvou vodu z pramene, který nikdy nevyсыchá. Jestliže budeme o svém Pánu stále přemýšlet a jestliže mu naše srdce bude projevo-
vat chválu a vděčnost, pak bude náš náboženský život stále svěží. Naše modlitby se stanou rozmluvami s Bohem, jako kdybychom mluvili s přítelem. A Bůh nám bude osobně sdělovat svá tajemství. Často si pak s radostí uvědomíme přítomnost Pána Ježíše. Pak „zahoří“ i naše srdce, když si uvědomíme, že Pán Ježíš jde životem s námi jako kdysi s Henochem. Jestliže to křesťan opravdu prožívá, projeví se v jeho životě prostota, pokora, mírnost a skromnost. Celé okolí pozná, že se stýká s Ježíšem Kristem a že se od něj učí.“ (COL 129; PM 65)

„Kdo se zajímá jen o sebe, neroste ani nenese ovoce. Jestliže jsi přijal Krista za svého osobního Spasitele, musíš zapomenout na sebe a snažit se pomáhat druhým. Vyprávěj jim o lásce a dobrotě Pána Ježíše. Splň každou uloženou povinnost. Nos na svém srdci problémy jiných lidí a všemi dostupnými prostředky se snaž zachraňovat hynoucí. Když přijmeš Kristova Ducha – Ducha nesobecké lásky a práce pro druhé – porosteš a poneseš ovoce. Ve tvé povaze uzraje ovoce Ducha. Tvá víra zesílí, tvé přesvědčení se prohloubí a tvá láska se zdokonalí. Stále více se budeš podobat Ježíši Kristu v tom, co je čisté, ušlechtilé a krásné.“ (COL 67; PM 31.32)

Otázky k rozhovoru

1. Jak rozumíš Pavlovým slovům v dopise Filipským o kázání Krista z nesprávných pohnutek (Fp 1,15–18)? Jak se můžeme ujistit, že my sami se nedopouštíme podobného jednání?
2. Jaká je vaše osobní zkušenost s realitou Boha a jeho lásky? Můžete na základě vlastních zkušeností kázat druhým upřímně a čestně o Boží dobrotě a lásce? Z čeho vychází vaše svědectví?
3. Jaká byla vaše zkušenost s čekáním na Boží odpověď? Čemu vás to naučilo o Bohu a o podstatě víry?

Požehnáním pro nejbližší okolí

Texty na tento týden

L 10,25–37; 2Tm 3,16; Jk 2,17–22; Mt 22,37–40; Ga 5,14; Mi 6,6–8

Základní verš

„On [Ježíš] mu řekl: ‚Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí‘ a ‚miluj svého bližního jako sám sebe.‘“ (L 10,27)

Snad téměř všichni křesťané znají základní verš (L 10,27). Řekneme-li však, že Boha milujeme, ale v našem životě se to nijak neprojevuje, naše láska k Bohu je velmi pravděpodobně jen povrchní. Pokud Boha skutečně milujeme, musí to být znát, vidět, cítit. Milovat Boha vyžaduje naši úplnou odevzdanost. To se týká našeho srdce a těla, naší duše a mysli. Je snadné vyslovit, že milujeme Boha. Tato láska však vyžaduje naše vědomé úsilí.

Ano, milovat Boha je důležitou součástí naší víry. Bůh však chce, abychom milovali i druhé, protože naše láska k jiným lidem velmi přesně odráží naši lásku k Bohu. V textu 1J 4,20 nacházíme slova: „Řekne-li někdo: ‚Já miluji Boha‘, a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí.“ A Pavel říká: „Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého!“ (Ga 5,14).

Tento týden se naučíme, jak můžeme tato slova naplnit v našem životě.

Osnova lekce

Naše uvažování se v této lekci bude soustředit na pasáž z 10. kapitoly Lukášova evangelia (L 10,25–37), která nejen odpovídá na důležité otázky hledajících, ale především v ní Ježíš ukazuje, co ve vztahu k druhým lidem očekává od svých následovníků.

- L 10,25–37: Nejdůležitější otázka: „Co mám dělat, abych získal věčný život?“ (neděle)
- L 10,26: Bible jako zdroj správné odpovědi (pondělí)
- L 10,27,28: Pouhá znalost správné odpovědi nestačí (úterý)
- L 10,27,28; Mt 22,37–40: Pozvání k životu naplněnému láskou (středa)
- L 10,30–37: Milosrdný Samařan: ukázka praktické lásky Božích dětí (čtvrtek)

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ OTÁZKA

²⁵Tu vystoupil jeden zákoník a zkoušel ho: „Mistře, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“

²⁸Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To číš a budeš živ.“²⁹Zákoník se však chtěl ospravedlnit, a proto Ježíšovi řekl: „A kdo je můj bližní?“ (L 10,25.28.29)

³⁰A proč i my se v každou hodinu vydáváme v nebezpečí? ³¹Den ze dne hledím smrti do tváře – ujišťuji vás o tom, bratři, při všem, co pro mne znamená, v Kristu Ježíši, našem Pánu!

³²Jestliže jsem v Efezu podstoupil zápas se šelmami jen z lidských pohnutek, co mi to prospěje? Jestliže mrtví nevstanou, pak „jezme a pijme, neboť zítra zemřeme“. (1K 15,30–32)

Osobní studium

Kdo jsme? Proč jsme tady? Co se stane po naší smrti? Jaký je náš konečný osud? Toto jsou v mnoha ohledech nejdůležitější otázky smrtelných bytostí, které si navíc svou smrtelnost i uvědomují (ústřice a kuřata jsou také smrtelná, ale nepřemýšlejí o tom). V evangeliu podle Lukáše přichází za Ježíšem člověk a klade mu tu nejdůležitější otázku ze všech.

Na co se zákoník ptal Ježíše? Co bylo důvodem jeho otázky? (L 10,25)

Ať už je samotná otázka jakkoli důležitá, Bible jasně říká, že zazněla, aby Ježíše „vyzkoušela“. Někdy lidé přicházejí naplnění skepsí a nedůvěrou, možná své otázky ani nemyslí vážně. Je však třeba je poslouchat a snažit se je oslovit dobrou zprávou. Přesně tak se Ježíš zachoval k zákoníkovi. Kristus poznal skryté úmysly tohoto muže a jeho neupřímnost. Přesto využil zákoníkovu otáz-

ku k tomu, aby jej i ostatní posluchače přiměl k prozkoumání jejich vnitřních pohnutek. I když Ježíš věděl o zákoníkovi vše, nechtěl ho ignorovat ani být vůči němu neuctivý.

„Co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?“ Jaká otázka by mohla být důležitější? Bez ohledu na to, jaké je naše náboženské přesvědčení nebo jak žijeme, za vším stojí tato zásadní otázka. Vždyť na čem dalším by ve skutečnosti mělo záležet bytostem, o kterých Písmo říká, že jsou jako „pára, která se na okamžik ukáže a potom zmizí!“ (Jk 4,14)? Vždyť jaká je alternativa k věčnému životu, ne-li věčná smrt?

Přečti si znovu úvodní verše 1K 15,30–32. O čem mluví apoštol Pavel? Co je podle něj důležitější než vlastní život?

Ať byly pravé pohnutky zákoníka jakkoli pochybné, položil velmi důležitou otázku. A Ježíš, vždy připravený využít každé příležitosti k oslovení lidí, to udělal i v tomto případě.

Aplikace

Jak můžeme i my využít každé příležitosti k vydání svědectví, i když okolnosti nejsou zrovna ideální?

JEŽÍŠOVA ODPOVĚĎ: PÍSMO SVATÉ

Ježíš mu odpověděl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“ (L 10,26)

⁵⁵V té hodině řekl Ježíš zástupům: „Vyšli jste na mne jako na povstalce s meči a holemi, abyste mě zajali. Denně jsem sedával v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mne. ⁵⁶Toto všechno se však stalo, aby se splnilo, co napsali proroci.“ A tu ho všichni učedníci opustili a utekli. (Mt 26,55-56)

Židé v Beroji byli přístupnější než v Tesalonice: přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel. (Sk 17,11)

³Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem ⁴a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem, ⁵ukázal se Petrovi, potom Dvanácti. (1K 15,3-5)

¹⁶Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, ¹⁷aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2Tm 3,16,17)

Osobní studium

Z Písma se dozvídáme, že zákoník přišel Ježíše vyzkoušet. Ježíš však rozpoznal jeho úmysly. Je to tak, Bůh zná touhy našeho srdce lépe než my sami. Ale naopak, vzhledem k tomu, že my nerozumíme pořádně ani sami sobě, jak bychom mohli znát motivy těch, kteří nás zpovídají?

Někdy se nás jinak věřící ptají na naši víru. Například naši muslimští přátelé nám kladou otázky související s Ježíšovým božstvím: „Kde v Bibli Ježíš řekl, že je Bůh?“ nebo „Proč říkáš, že je jeden Bůh, když zároveň věříš ve Trojici?“ Přestože se tyto otázky zdají být provokativní, hledání Ježíše může být upřímné a může vyjadřovat hlubokou touhu nebo i prázdnotu těch, kteří se ptají. Nevidíme do jejich srdce – a ani to vlastně nepotřebujeme. Jednoduše musíme sloužit druhým, jak nejlépe umíme, bez ohledu na jejich nejhlubší pohnutky.

Jak ti texty pomáhají pochopit Ježíšovu protiotázku adresovanou zákoníkovi: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš“ (L 10,26)?

Mt 26,55-56

Sk 17,11

1K 15,3-5

2Tm 3,16,17

Někdy chceme odpovědi, ale neděláme nic pro to, abychom je našli. Ježíš se zákoníka zeptal: „Co je psáno v Zákoně?“ Ježíš upozornil na velmi důležitý aspekt poznávání. Nestačí jen poslouchat, co nám říkají jiní. Potřebujeme Boží slovo sami číst. Nacházíme v něm odpovědi a Duch svatý působí na naše srdce, aby nám ukázal, co máme dělat.

Bůh nám dal své Slovo. Můžeme v něm najít pravdu, kterou potřebujeme vědět o tom, jak máme žít, jak se máme chovat k druhým a jak můžeme získat věčný život. Ano, při výkladu Písma hrají důležitou roli i učitelé a kazatelé. V konečném důsledku však každý z nás potřebuje sám hledat v Bibli důležité pravdy. „Světlem pro mé nohy je tvé slovo, osvětluje moji stezku“ (Ž 119,105). Tento verš není jen jakýsi poetický obraz. Je to pravda, která nás vede k Božímu slovu a připomíná nám jeho důležitost.

Aplikace

Ježíš, Slovo Boží, které se stalo tělem, vždy směřoval lidi k psanému Božímu slovu. Co nám to sděluje o důležitosti Bible? Proč musíme odmítnout všechny filozofické nebo teologické úvahy, které snižují naši důvěru v Bibli?

SKUTKY LÁSKY

²⁷On [zákoník] mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí“ a „miluj svého bližního jako sám sebe.“²⁸ Ježíš mu řekl: „Správně jsi odpověděl. To číň a budeš živ.“ (L 10,27.28)

¹⁷Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá. ¹⁸Někdo však řekne: „Jeden má víru a druhý má skutky.“ Tomu odpovím: Ukaž mi tu svou víru bez skutků a já ti ukážu svou víru na skutcích. ¹⁹Ty věříš, že je jeden Bůh. To je správné. I démoni tomu věří, ale hrozí se toho.

²⁰Neuznáš, ty nechápavý človče, že víra bez skutků není k ničemu? ²¹Což nebyl náš otec Abraham ospravedlněn ze skutků, když položil na oltář svého syna Izáka? ²²Nevidíš, že víra působila spolu s jeho skutky a že ve skutcích došla víra dokonalosti? (Jk 2,17–22)

Osobní studium

Jak zákoník odpověděl na Ježíšovu (a tedy vlastně na svou vlastní) otázku? (L 10,27.28)

Zákoník po krátkém přemýšlení nakonec našel odpověď na svou otázku sám.

Pro většinu věřících není těžké odpovídat na otázky týkající se učení a víry. Náročné je něco jiného – jednat podle toho, co pokládáme za správné a v co věříme. Mnoha lidem se stává, že sice teoreticky vědí hodně o Ježíšově učení, ale jen málo se to projevuje v jejich životě (nebo dokonce vůbec). Jedná se o vážný problém, na který poukázal i apoštol Jakub. Nestačí jen vědět o lásce k Bohu a bližnímu. Musíme se podle ní také chovat!

Porovnej tyto úvodní texty L 10,27.28 a Jk 2,17–22. Jak se tato slova apoštola Jaku-

ba shodují s tím, co Ježíš v rozhovoru řekl zákoníkovi?

Láska se v životě nutně musí projevit zcela konkrétně a viditelně. Milujeme-li Boha, budeme číst jeho Slovo, budeme se modlit, budeme dodržovat jeho přikázání a budeme poslouchat to, co říká, „celým srdcem“. Řeknu-li, že miluji druhé, ale nestarám se ani o spoluvěřící, ani o potřebné, pak je namísto otázka: Jaký užitek přináší má víra? Křesťanství není jen nějaká abstraktní sbírka různých věroučných výroků. Křesťanství je způsob života.

„Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jídlo ani na den, a někdo z vás by jim řekl: ‚Buďte s Bohem – ať vám není zima a nemáte hlad, ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné?‘“ (Jk 2,15.16).

Aplikace

Jak moc ti záleží na blahu jiných? Jak se ti daří řídit Pavlovými slovy: „Každý ať má na myslí to, co slouží druhým, ne jen jemu“ (Fp 2,4)? Jak se z Boží milosti můžeš naučit více se starat o druhé?

MILOVAT DRUHÉ TAK, JAK MILUJEME SEBE

³⁷On mu řekl: „Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ ³⁸To je největší a první přikázání. ³⁹Druhé je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ ⁴⁰Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“ (Mt 22,37–40)

Osobní studium

Jak souvisí Ježíšova slova v Mt 22,37–40 s tím, co řekl zákoníkovi v L 10,27,28?

Podle Mt 22,37–40 Ježíš jasně řekl, že pravá víra vede člověka k tomu, aby každý den žil podle těchto dvou přikázání. A L 10,27,28 objasňuje, že pokud člověk miluje Boha a bližního, bude mít věčný život.

„Láska má být základem každého našeho projevu. Láska je základem Boží vlády na nebi i na zemi a musí být také základem křesťanovy povahy. Jen ona může způsobit křesťanovu stálost. Jen ona ho může uschopnit, aby obstál ve zkouškách a odolal pokušení.“ (COL 49; PM 22)

Jak uvedené verše potvrzují Ježíšova slova z Mt 22,37–40?

Ga 5,14

Mi 6,6–8

1J 4,20,21

Podle apoštola Pavla je celý zákon shrnut v příkazu „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého!“ (Ga 5,14). Pavel říká, že Boha lze milovat jen tehdy, pokud se tato láska projevuje láskou k bližnímu. Přestože řekl, že „spravedlivý z víry bude živ“ (Ř 1,17), život vycházející z víry nemůže být pro jiné neviditelný, skrytý, nebo dokonce zcela neznámý.

Pavel, Micheáš a Jan objasňují, že praktické skutky dokazují opravdovost víry, ke které se hlásíme.

V 1. Korintským 13. kapitole to Pavel vyjadřuje jasně: pokud někdo říká, že má velké poznání, že dělá velké skutky, že má velkou víru nebo že se dokonce vzdá svého života, ale nemá lásku, pak je tento člověk jen jako „dunící kov a zvučící zvon“ (1K 13,1).

Aplikace

Přečti si ještě jednou výše uvedený citát z knihy Perly moudrosti. Všimni si, že jen díky lásce mohou lidé zůstat pevní a vydržet pokušení. Jak tato myšlenka ukazuje, že přikaz milovat nemluví o spasení ze skutků, ale je vyjádřením víry v Ježíše, kterou prožíváme?

PŘÍBĚH O MILOSRDNÉM SAMAŘANOVĚ DNES

³⁰Ježíš mu odpověděl: „Jeden člověk šel z Jeruzaléma do Jericha a padl do rukou lupičů; ti jej obrali, zbili a nechali tam ležet polomrtvého. ³¹Náhodou šel tou cestou jeden kněz, ale když ho uviděl, vyhnul se mu. ³²A stejně se mu vyhnul i levita, když přišel k tomu místu a uviděl ho. ³³Ale když jeden Samařan na své cestě přišel k tomu místu a uviděl ho, byl pohnut soucitem; ³⁴přistoupil k němu, ošetřil jeho rány olejem a vínem a obvázal mu je, posadil jej na svého meška, zavezl do hostince a tam se o něj staral. ³⁵Druhého dne dal hostinskému dva denáry a řekl: ‚Postarej se o něj, a bude-li tě to stát víc, já ti to zaplatím, až se budu vracet.‘ ³⁶Kdo z těch tří, myslíš, byl bližním tomu, který upadl mezi lupiče?“ ³⁷Zákoník odpověděl: „Ten, který mu prokázal milosrdenství.“ Ježíš mu řekl: „Jdi a jednej také tak.“ (L 10,30–37)

Osobní studium

Když Ježíš pochválil zákoníka za správnou odpověď, řekl mu: „To čiň a budeš živ“ (L 10,28). Tímto výrokiem se dotkl samotného srdce onoho člověka. Muž neměl problém odpovědět správně na Ježíšovy otázky. Ale jednat podle přikázání lásky bylo náročné před dvěma tisíci lety a není to vůbec jednoduché ani dnes.

Zákoník se nevzdal. Chtěl chytit Ježíše do pastí a předvést své znalosti. Položil proto doplňující otázku: „A kdo je můj bližní“ (L 10,29)?

Jak bys shrnul Ježíšova slova v úvodní pasáži (L 10,30–37)?

Žijí ve tvém okolí lidé, k nimž se jiní zachovali nespravedlivě? Udělal jsi všechno, co jsi mohl, abys jim pomohl?

Je pravda, že někdy kazatelé, starší a členové sboru nepomáhají těm, kdo pomoc potřebují. Někdy mohou lidé jiného vyznání projevat více lásky než my. Můžeme mít lásky plná ústa, ale jiní mohou efektivně naplňovat potřeby lidí, kteří jsou mimo okruh našich zájmů. Má-li mít naše víra nějaký smysl, musíme se snažit pomáhat těm, kteří to potřebují.

Ježíš zakončil příběh o milosrdném Samařanovi otázkou, kdo z těch tří je skutečně bližním člověku, který potřebuje pomoc.

„Otázka ‚Kdo je můj bližní?‘ je tak provzdy zodpovězena. Kristus ukázal, že naším bližním není jen ten, kdo patří k naší církvi a je stejného vyznání. Na rase, barvě pleti či společenském původu vůbec nezáleží. Bližním je každý, kdo potřebuje naši pomoc. Každý nepřitelem raněný a sužovaný člověk. Každý, kdo patří Bohu. (DA 503; TV 320)

Aplikace

Začni se denně modlit za někoho, kdo je jiný než ty, nebo dokonce za někoho, koho možná osobně ani nemáš rád.

Výzva

Uved' jména alespoň tři svých známých (neadventistů). Jaké jsou jejich potřeby (emocionální, fyzické, sociální)? Zvaž, jak můžeš osobně sloužit těmto lidem. Co praktického můžeš pro ně udělat v nejbližším týdnu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 54. kapitolu „Milosrdný Samařan“ (DA 497–505; TV 317–321) z knihy *Touha věků*.

V dnešním světě je mnoho lidí, kteří jsou hladoví, žijí v nouzi nebo se s nimi špatně zachází. Můžeme udělat svůj díl, ať se zdá jakkoli „malý“. Nevyřešíme všechny problémy světa, k tomu jsme nebyli povoláni. To se stane až při Ježíšově návratu. Do té doby však můžeme alespoň pomáhat těm, které známe – někomu, kdo nemá dost jídla; někomu, kdo prožívá křivdu nebo je obětí násilí či bigotnosti.

„Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa“ (Jk 1,27). Kristus chce, abychom nesli ovoce – dobré skutky. Jsou to naše laskavá slova, skutky dobrotivosti, něžná úcta k chudým, potřebným, utrápeným. Když srdce soucítí se srdci utrápenými sklíčeností a smutkem, když je pomocná ruka nabízená potřebným, když jsou nazí oblečeni, cizinec je vítán ve vašem domově a ve vašem srdci, tehdy jsou andělé nablízku a spojují nás s nebesy. Každý skutek spravedlnosti, milosrdenství a dobrotivosti rozezná v nebi nádhernou melodii. Otec ze svého trůnu hledí na ty, kdo dělají skutky milosrdenství, a pokládá je za své největší poklady. „Ti budou, praví Hospodin zástupů, v den, který připravuji, mým zvláštním vlastnictvím...“ (Mal 3,17) Každý milosrdný skutek udělaný pro nuzné a trpící je skutkem vykonaným pro Ježíše. Když pomáháte chudým, soucítíte s utrápenými a utlačovanými a přátelíte se se sirotky, dostáváte se do bližšího vztahu s Ježíšem.“ (2T 25)

Otázky k rozhovoru

1. *Rozumíme správně tomu, že příkaz milovat Boha a lidi (a jeho uposlechnutí) nás nevede ke spasení ze skutků? Když chápeme, kdo je Ježíš a co pro nás udělal na kříži (viz Fp 2,5–8), pak by bylo chybou se domnívat, že si nějakým skutkem (ani skutkem milosrdenství) můžeme zasloužit spasení. Proč? Jak se můžeme naučit rozlišovat mezi marnou snahou o dosažení (zasloužení si) spasení a tím, že v našich životech projevíme skutečnost, že v Ježíši už máme spasení?*
2. *Jak se můžeme naučit rozpoznávat předsudky, které můžeme mít vůči těm, kdo jsou jiní než my?*
3. *Pokuste se najít další biblické texty (kromě těch, co jsme studovali tento týden), které nás motivují projevovat laskavost druhým lidem, bez ohledu na to, kdo jsou.*

Služba potřebným

Texty na tento týden

L 5,17–26; J 5,1–9; Dt 10,19; Lv 23,22; Mt 25,34–40; J 15,13

Základní verš

„Král odpoví a řekne jim: Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ (Mt 25,40)

Text L 5,17–26 je výbornou ilustrací, jak Bůh pomáhá těm, kdo jsou v nouzi. Někdy Bůh používá druhé, aby pomohl nám, jindy naopak vede nás, abychom pomohli druhým. Pomáhat může být náročné, ale přináší velkou odměnu. Tím, že pomáháme potřebným, sloužíme podobně, jako sloužil Ježíš Kristus. Někdy je snadné rozpoznat, kdo a jakou pomoc potřebuje, jindy je to obtížné. Ať je situace jakákoli, jsme povoláni být Božími pomocníky všem lidem v problémech, bez ohledu na jejich původ.

Bible nás povzbuzuje, abychom se snažili přiblížit i k lidem, kteří nám dosud byli cizí, a získávali si jejich důvěru. Můžeme tak lépe poznat způsob, jak konkrétně jim pomoci najít Ježíše.

V lekci na tento týden naše téma „Služba potřebným“ ukazuje, že Bůh má plán, jak oslovit lidi v nesnázích. Jejich potřeby mohou být různé: tělesné, emocionální, finanční nebo dokonce sociální, to když jsou svým okolím – rodinou nebo komunitou – odmítáni. Ať jsou konkrétní potřeby člověka jakékoli, musíme být připraveni udělat, co je v našich silách a co mu opravdu pomůže. Jedná se o důležitou součást toho, co znamená být křesťanem a být věrný Božímu povolání.

Osnova lekce

Ve světle několika evangelijních příběhů, v nichž Ježíš s úpřímným zájmem pomáhal těm, kteří byli v těžké, až bezvýchodné situaci, se budeme zamýšlet nad tím, jak můžeme i my, jako Kristovi následovníci, naplňovat s láskou potřeby těch, kteří žijí kolem nás.

- L 5,17–26: Přednost „přinášet“ potřebné ke Kristu (neděle)
- Mk 1,3–28; J 5,1–9: Ježíšův způsob pomoci – 5 kroků (pondělí)
- Mt 2,13.14; Dt 10,19: Pomoc cizincům, běžencům, imigrantům (úterý)
- L 4,18.19: Pomoc lidem různě zraněným (středa)
- J 15,12–14: Láska k druhým podle Ježíšova vzoru (čtvrtek)

VÍRA PŘÁTEL

¹⁷Jednoho dne [Ježíš] učil a kolem seděli farizeové a učitelé Zákona, kteří se sešli ze všech galilejských a judských vesnic i z Jeruzaléma. Moc Páně byla s ním, aby uzdravoval. ¹⁸A hle, muži nesli na nosítkách člověka, který byl ochrnutý, a snažili se ho vnést dovnitř a položit před něj. ¹⁹Když viděli, že ho nepronosou zástupem, vystoupili na střechu, udělali otvor v dlaždicích a spustili ochrnutého i s lůžkem přímo před Ježíše. ²⁰Když viděl jejich víru, řekl tomu člověku: „Tvé hříchy jsou ti odpuštěny.“ (L 5,17–20)

Osobní studium

Působivý příběh popisovaný Lukášem nám odhaluje, co všechno museli udělat muži – přátelé, aby se jim podařilo přinést až k Ježíši člověka, který potřeboval pomoc. Celá událost nám pomáhá si uvědomit, že služba potřebným někdy vyžaduje velké úsilí.

Přečti si text L 5,17–26 (viz také Mt 9,1–8; Mk 2,3–12). Jaké poučení si můžeme vzít z tohoto příběhu o službě?

Tím, že chromého přinesli k Ježíši, převzali tito muži zodpovědnost za péči o svého přítele. Bůh nás volá, abychom byli jako přátelé tohoto muže – abychom přiváděli (a někdy doslova přinášeli) potřebné k Ježíši Kristu. Tato práce vyžaduje víru, činnost, trpělivost a – je-li to nutné – i otevřenost pro nekonvenční řešení. Muži šli za Ježíšem, ale narazili na překážky. Nemohli donést svého bezmocného přítele k Ježíši tradiční cestou. Přesto se nevzdali. Našli inovativní způsob, jak dostat muže až k Ježíši. Rozebrali střechu a spustili svého přítele z vrchního patra přímo před Ježíšem! A podle Lukášova záznamu se Ježíši jejich jednání zalíbilo (viz L 5,20).

Ježíš si přeje, abychom k němu přiváděli své přátele, kteří potřebují pomoc. Bible mluví o Ježíši jako o velkém Lékaři, který touží odpustit trpícím a uzdravit je, ať je to kdokoli.

Ellen Whiteová nás vyzývá, abychom pomáhali bezmocným: „Nečekejte, až vás někdo upozorní na vaši povinnost. Otevřete oči a porozhlédněte se, kdo je kolem vás. Seznamte se s bezmocnými, utrápenými a potřebnými.

Neskrývejte se před nimi a nepřehlížejte jejich potřeby. Kdo přináší důkazy o své pravé a čisté zbožnosti [(Jk 1,27)]? Kdo touží udělat všechno, co je v jeho silách, aby pomohl při uskutečňování velkého plánu spasení?“ (2T 29)

Sám Ježíš ukazuje, jak můžeme pomoci potřebným. Vyzývá nás, abychom dělali totéž. Nejprve se staňme jejich přáteli, pak zjistíme, jaké mají potřeby, a nakonec je přivedme k Ježíši, který jediný jim může pomoci. Takto jednali i muži z našeho příběhu. Podobně se musíme zachovat v jakékoli situaci, ve které se ocitneme. Pomozme vést lidi k tomu jedinému, kdo je může opravdu zachránit – k Ježíši Kristu.

Aplikace

Kdo ve tvém okolí potřebuje právě teď pomoc? Co pro něj uděláš?

JEŽÍŠŮV ZPŮSOB POMOCI

²³V jejich synagóze byl právě člověk posedlý nečistým duchem. Ten vykřikl: ²⁴„Co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zahubit? Víš, kdo jsi. Jsi Svatý Boží.“ ²⁵Ale Ježíš mu pohrozil: „Umlkni a vyjdi z něho!“ ²⁶Nečistý duch jím zalomcoval a s velkým křikem z něho vyšel. ²⁷Všichni uzaslí a jeden druhého se ptali: „Co to je? Nové učení plné moci – i nečistým duchům přikáže, a poslechnou ho.“ ²⁸A pověst o něm se rychle roznesla všude po celé galilejské krajině. (Mk 1,23–28)

Osobní studium

Co nás učí následující příběhy o službě potřebným?

J 5,1–9

Mk 1,23–28

Ellen G. Whiteová popisuje pětistupňový proces Ježíšova způsobu služby: „Skutečný úspěch při styku s lidmi může přinést jen Kristova metoda. Spasitel se stýkal s lidmi jako ten, kdo chce jejich dobro. Projevoval jim soucit, sloužil jejich potřebám a získával si jejich důvěru. Pak je vyzval: ‚Následujte mne.‘“ (MH 143; ŽNP 67)

- 1) *Setkávejme se s potřebnými*, věnujme čas jejich poznávání a s úmyslem jim pomoci citlivě vnímejme, co vlastně potřebují. Podívejte se, co udělal Ježíš pro ochrnutého u rybníka Bethesda. Ježíš přišel právě tam, kde bylo „množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých“ (J 5,3).
- 2) *Projevme soucit*. To může být v některých případech náročné. Lidé jsou přirozeně nedůvěřiví. Stává se dokonce, že

někdo zneužije soucit jako prostředek k získání důvěry člověka, kterého později zneužije nebo podvede. Přesto nás Bůh vyzývá, abychom projevili soucit bez očekávání, že za to dostaneme nějakou odměnu.

- 3) *Služme*. To zahrnuje více než jen slova. Je důležité jednat. Jen tak můžeme skutečně naplnit potřeby přítele nebo dříve neznámého člověka. Ježíš mluvil s ochrnutým, zeptal se, co chce, a pak v jeho prospěch udělal zázrak. V příběhu o muži posedlém „nečistým duchem“ Ježíš převzal úplnou kontrolu nad situací a udělal pro bezmocného člověka to, co on sám pro sebe udělat nemohl.
- 4) *Získejme důvěru*. Díky službě a pomoci se lidé naučí nám důvěřovat. Budeme-li pro ně důvěryhodní, budou ochotní a otevření poslouchat i naše vyprávění o Ježíši. Tomu nešlo jen o tělesné uzdravení člověka. On toužil, aby v něm lidé měli věčný život (viz J 10,10).
- 5) *Pomozme lidem přijít k Ježíši*. Tento krok vyžaduje víru od nás i od těch, kterým pomáháme.

Aplikace

Obecně nemůžeme dělat takové zázraky, jaké dělal Ježíš. Jak můžeme sloužit těm, kdo potřebují pomoc?

POMOC UPRCHLÍKŮM A PŘISTĚHOVALCŮM

Milujte tedy hosta, neboť jste byli hosty v egyptské zemi. (Dt 10,19)

Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova, ujímá se sirotka i vdovy, svévolným však mate cestu. (Ž 146,9)

Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. (Ř 12,13)

Až budete sklízet obilí ve své zemi, nepožneš své pole až do okraje ani nebudeš po žni paběrkovat; zanecháš paběrky pro zchudlého a pro hosta. Já jsem Hospodin, váš Bůh. (Lv 23,22)

Osobní studium

Téma imigrantů a uprchlíků je dnes velmi diskutované, protože se týká mnoha lidí. Někteří prchají před válkou nebo politickou nestabilitou, jiní před přírodními katastrofami (provázenými například hladomorem) a další v naději na lepší ekonomickou budoucnost svou a svých dětí. Miliony lidí na celém světě byly vykořeny ze svých domovů a zoufale potřebují pomoc.

Podle textu Mt 2,13,14 byl uprchlíkem také Ježíš se svými rodiči. Josef a Marie byli nuceni na poslední chvíli utéct z Betléma a hledat útočiště v Egyptě, aby unikli vražedné ruce Heroda. Bible neříká nic o jejich zkušenostech v Egyptě, ale není těžké si představit, že se to neobešlo bez problémů, z nichž některým čelí uprchlíci i dnes. Podobně jako Ježíšova rodina hledala azyl v cizí zemi, hledají i dnes mnozí muslimové, buddhisté, hinduisté, křesťané, ale i ateisté nové místo k životu.

Obecně je jednodušší navázat přátelství s jednotlivci z naší vlastní kultury a jazykové skupiny, protože máme mnoho společného. Náročnější je však najít společnou řeč s imigranty a uprchlíky, kteří vypadají jinak než my, mluví jiným jazykem, jinak se oblékají, mají jiné stravovací návyky a vyznávají odlišné náboženské hodnoty. Evangelium nás

vyzývá, abychom vyšli z naší etnické, národní nebo kulturní ulity a oslovili ty, kteří to potřebují – bez ohledu na to, jak moc se od nás liší.

Jaké společné téma mají následující verše? V čem spočívá důležitost tohoto tématu (viz úvodní verše)?

Dt 10,19

Ž 146,9

Ř 12,13

Lv 23,22

Jak můžeme sloužit migrantům a uprchlíkům? Může to být obtížné, protože v některých oblastech nemusí být „politicky korektní“ s nimi navazovat vztahy nebo jim pomáhat. Uzavřenost však není řešením. Jako křesťané musíme udělat, co je v našich silách, abychom sloužili lidem, kteří jistě prošli velmi těžkým obdobím a potřebují naši pomoc. Pomoci máme tolik, kolik můžeme.

Je dobré začít modlitbou a poté se pokusit najít informace o imigrantech a uprchlících. Na mnoha místech jsou organizace, které o ně aktivně pečují. Můžeme je podpořit finančně, zapojit se do jejich činnosti nebo hledat způsob, jak se může angažovat místní sbor.

Aplikace

I když problém uprchlíků nevyřešíme, můžeme přiložit ruku k dílu. Jak můžeš pomoci ty sám nebo vaše společenství?

POMOC ZRANĚNÝM

¹⁸Duch Hospodinův jest nade mnou; proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, ¹⁹abych vyhlásil léto milosti Hospodinovy. (L 4,18.19)

Osobní studium

Snad každý z nás má zkušenost s tím, jak moc „bolí“ náš svět. Není podstatné, zda žijeme v prostředí bohatství a nadbytku, nebo chudoby a nedostatku. Lidé trpí, prožívají bolest, potýkají se s obtížemi a zápasí. Stačí si přečíst o ohromujícím množství peněz, které jsou v západním světě vynakládány na antidepresiva. Na základě toho si můžeme snadno uvědomit, že samotný materiální dostatek ani zdaleka nezaručuje štěstí nebo klid.

Co nás text L 4,18 učí o Ježíšově poslání? Co můžeme ve svém okolí udělat pro ty, kdo jsou v nouzi?

Bůh nás povolal, abychom pomáhali všem bez rozdílu. A to i přesto, že nemůžeme vědět, jestli vůbec někdy přijmou Ježíše. Součástí našeho povolání je, abychom lidi vedli k Ježíši a dělali z nich jeho učedníky. Úplně stejně jsme však povoláni i k tomu, abychom pomáhali těm, kteří to potřebují. Už samotný fakt, že jsou v nouzi, nás má vést k pomoci. Pomáháme druhým, protože jsme přijali Ježíše jako svého Pána.

Způsob, jakým Ježíš pomáhal všem lidem, je biblickou zásadou, kterou se máme řídit. Nikde není psáno, že Ježíše přijal každý, komu udělal něco dobrého.

Abychom druhým skutečně pomohli, musíme poznat jejich potřeby. Každá kultura má svůj vlastní způsob, jak projevit pohostinnost a pomoc. V Indii je při pohoštění návštěvníků zvykem podávat jídlo nebo nápoj. Je jednodušší dát neznámému symbolickou finanční částku než utěšit přítele, který právě ztratil milovanou osobu. To, co náš přítel opravdu potřebuje, může být víc než jen peníze či fyzická pomoc. Často může být projevení soucitu, pochopení a podpora v době velké ztráty mnohem užitečnější než cokoli jiného. Samozřejmě není třeba přitom zapomínat ani na různé projevy praktické pomoci.

Chceme-li v Ježíšově jménu pomáhat, je třeba začít projevením nezištné lásky. Potom potřebujeme pochopit potřeby daného člověka a až následně se pokusit nabídnout pomoc. Poskytnutí potřebné pomoci nemá záviset na tom, zda je konkrétní člověk připraven následovat Ježíše.

Aplikace

Přečti si text Mt 25,34–40. Jaké důležité sdělení se zde nachází? Jak se jím řídíš ve svém životě?

VĚTŠÍ LÁSKA

¹²To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. ¹³Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. ¹⁴Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám prikazuji. (J 15,12–14)

Osobní studium

Jak všichni moc dobře víme, potřebných bude na světě vždy dost. Pokud jsme ochotni pomáhat druhým, budeme mít k tomu stále mnoho příležitostí. Ať už půjde o blízké přátele, nebo uprchlíky z dalekých zemí, neustále budou existovat lidé v nouzi a my bychom se jim měli snažit pomáhat ze všech sil. Během celé své pozemské služby Ježíš pomáhal těm, kteří si neuměli pomoci sami. V některých případech převzal iniciativu a šel za těmi, co to potřebovali. Jindy (jako v případě ochrnutého, jehož muži spustili ze střechy) převzali iniciativu jeho přátelé.

„Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele“ (J 15,13). Jak se ti daří uplatňovat tuto zásadu ve službě druhým?

Jedna misionářská rodina sloužila šest let v Trinidadu a Tobagu. První tři roky žili v převážně hinduistické a muslimské komunitě. Mnozí hinduisté si stěžovali, že

odmítají jejich pozvání na každoroční bohoslužbu díkyvzdání. Jednoho dne se však tito křesťané zúčastnili slavnosti díkyvzdání na pozvání svého nového hinduistického přítele. Udělali to podle Ježíšova příkladu: i on navštívil své přátele, když ho pozvali na své oslavy. Hinduizmus učí, že návštěvníci nebo přátelé přinášejí do domu hostitele požehnání.

Zkus tento týden začít vytvářet nová přátelství tím, že budeš pro někoho požehnaním. Nejprve zjisti situaci ve vašem okolí. Víš o nějakém uprchlíku nebo imigrantovi, který žije nebo dokonce pracuje někde poblíž? A co lidé, kteří žijí ve vaší ulici? Znáš se se všemi? Nemusí být snadné seznámit se, nebo dokonce se spřátelit s cizincem. Modli se a pros Boha o pomoc. On zná každého člověka a ví i o každém cizinci, se kterým bys mohl navázat kontakt. Pamatuj, že cílem je pomoci a spřátelit se, abyste je později, bude-li vhodná příležitost, mohli přivést blíže k Bohu.

Aplikace

Poznej cizince nebo nekřesťany, kteří žijí ve vaší zemi. Základní přehled o různých skupinách lidí v jednotlivých zemích lze získat prostřednictvím stránky joshuaproject.net.

Výzva

Zaměř se na konkrétní lidi ve svém okolí (sousedé, zaměstnání, škola) Začni se pravidelně modlit za nějakého člověka. Dříve se pokus zodpovědět následující otázky:

- Je tato osoba mým přítelem – podle Ježíšova modelu přátelství?
- Znáš skutečné potřeby tohoto člověka?
- Jak ho mohu přivést k Ježíši, aby ho uzdravil?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Pisatelé evangelií zaznamenali příklady Ježíšovy praxe, jak se přiblížil k lidem z jiných kultur, aby je mohl zachránit (Mt 8,28–34; Mk 5,1–20). I my jsme povoláni, abychom se spřátelili a sloužili lidem z jiných kultur. Kristus se obětoval pro každého, bez ohledu na rasu, národnost, bohatství nebo původ. Na tuto skutečnost nesmíme nikdy zapomenout. „On je smírnou obětí za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa“ (1J 2,2).

„Muži a ženy nenaplňují Boží plán, když svou náklonnost zaměřují jen na svou rodinu... a z okruhu lidí, které mají rádi, vylučují ty, které by mohli utěšit a přinést jim požehnání tím, že jim pomohou s jejich břemenem. [...] Když nás Pán vyzývá, abychom prokazovali dobro lidem, kteří nejsou součástí naší nejbližší rodiny, neznamená to, že budeme méně milovat své příbuzné nebo svou zemi. Bůh si totiž přeje, abychom široce projevíli svůj soucit. Ale svou náklonnost a sympatie nemáme omezovat čtyřmi stěnami. Nemáme ani zdržovat požehnání, které nám Bůh dal, aby z něho měli užitek i jiní.“ (RH, 15. října 1895)

Dostali jsme zodpovědnost být požehnáním i pro lidi, kteří se od nás odlišují svou kulturou, svým původem nebo svým sociálním statutem. Služba všem potřebným lidem je trvalým pověřením od samotného Ježíše Krista (Sk 1,8; Mk 11,17).

Otázky k rozhovoru

1. *Kde se cítíte bezpečně a pohodlně? Proč musíme být ochotni vyjít a pomáhat potřebným, ačkoli nás to vystavuje prostředí a vlivu, který nám nemusí být příjemný?*
2. *Jaké následky měla událost, během které o Ježíši řekli, že je „milovník hodů a pitek, přítel celníků a hříšníků!“ (Mt 11,19)? Čím si Ježíš vysloužil taková obvinění? Co se z toho můžeme naučit o práci pro druhé?*
3. *Do jaké míry by se měl křesťan zapojit do oslav nevěřících či jinak věřících? Jak to mohou křesťané udělat, aniž by dělali kompromisy se svými biblickými zásadami?*

Záchrana bohatých a vlivných

Texty na tento týden

Da 4; 2Kr 5,1–19; J 3,1–12; J 7,43–52; Mt 19,16–22; J 19,38–42

Základní verš

„Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět?“ (Mt 16,26)

Bible byla napsána již před mnoha staletími, ale přesto je zjevením Boží pravdy i pro náš svět. Mezi mnoha pravdami, které v ní nacházíme, je i ta o podstatě lidské přirozenosti. Všichni lidé jsou hříšní a potřebují Boží milost. Platilo to v Judsku v prvním století a platí to i v Evropě ve dvacátém prvním století.

Týká se to i bohatých a vlivných. Bohatí a mocní z biblických dob se nelišili od těch, kdo mají moc a bohatství dnes. Společnou mají zejména honbu za penězi, slávou a mocí. Často (ačkoli ne vždy) se to děje na úkor slabých a zranitelných. Bůh se však stará o spásu bohatých a mocných stejně, jako mu záleží na záchraně bezmocných a chudých. Písmo přináší několik poutavých příkladů biblických postav, které měly moc, bohatství nebo obojí, a přesto se díky Božím působení staly požehnáním pro národy. Mezi takové lidi můžeme zařadit například Abrahama, Izáka, Jóba, Šalomouna nebo Josefa.

Tento týden se budeme zabývat Božím plánem na oslovení a záchranu bohatých a mocných. Podíváme se společně na to, jak Bůh oslovil některé z těchto lidí. Budeme uvažovat také o tom, jak Bůh připravuje i nás, abychom se stali svědky pro tuto skupinu lidí.

Osnova lekce

Při studiu této lekce se postupně zaměříme na biblické postavy „z vyšší společnosti“, v jejichž životech se prokázalo, že i na nich Bohu záleží a že udělal vše i pro jejich záchranu. Na těchto příkladech budeme hledat inspiraci pro plnění misijního poslání v dnešní době.

- Da 4,31–34: Nebúkadnesar (neděle)
- 2Kr 5,17–19: Naamán (pondělí)
- J 3,1–5: Nikodém (úterý)
- Mt 19,16–22: Bohatý mladý muž (středa)
- Mt 27,57–60: Josef z Arimatie a Nikodém (čtvrtek)

NEBÚKADNESAR

³¹Když uplynuly ty dny, pozdvihl jsem já, Nebúkadnesar, své oči k nebi a rozum se mi vrátil. Dobrořečil jsem Nejvyššímu a chválil jsem a velebil Věčně živého, neboť jeho vladařská moc je věčná, jeho království po všechna pokolení. ³²Všichni obyvatelé země jsou považováni za nic. Podle své vůle nakládá s nebeským vojskem i s obyvateli země. Není, kdo by mohl zabraňovat jeho ruce a ptát se ho: „Co to děláš?“ ³³Tou dobou se mi vrátil rozum a ke slávě mého království mi opět byla vrácena má důstojnost a lesk. Moje královská rada a hodnostáři mě vyhledali, opět jsem byl dosazen do svého království a byla mi přidána mimořádná velikost. ³⁴Nyní tedy já, Nebúkadnesar, chválím, vyvyšuji a velebím Krále nebes. Všechno jeho dílo je pravda, jeho cesty právo. Ty, kteří si vedou pyšně, má moc ponížít. (Da 4,31–34)

Osobní studium

Jako adventisté sedmého dne věříme v to, co je v teologii někdy označováno jako „neomezené smíření“. To znamená, že na rozdíl od některých jiných křesťanů věříme, že Kristova smrt byla určena jako záchrana pro celé lidstvo, nejen pro vyvolenou skupinu těch, které Bůh předurčil ke spasení. Protože Bůh „chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu“ (1Tm 2,3.4), Ježíš se obětoval „za naše hříchy, a nejenom za naše, ale za hříchy celého světa“ (1J 2,2). Proto si nás Bůh v něm „již před stvořením světa vyvolil“ (Ef 1,4). To neznamená, že se pro Krista automaticky každý rozhodne. Bible však prostřednictvím mnoha příběhů ukazuje, že k Bohu přicházejí nejruznější lidé.

V knize Daniel si přečti 4. kapitolu. Jak se dozvěděl o spasení jeden z nejmocnějších lidí tehdejšího světa? Co se z toho dovídáme o podstatě spasení?

Pozoruhodným biblickým příkladem způsobu, jakým Bůh může oslovit mocné, je při-

běh o králi Nebúkadnesarovi. Bůh nad ním vynesl svůj soud podobně jako nad některými izraelskými králi (viz například 2Pa 32,25.26; 1Kr 14,21–31 a 1S 28). Biblická zpráva o Nebúkadnesarovi, který se vzpamatoval a uznal Boha jako Stvořitele, ukazuje, že Bohu záleží na bohatých a mocných stejně jako na slabých a potřebných. Na konci kapitoly nejmocnější muž na zemi prohlásil: „Nyní tedy já, Nebúkadnesar, chválím, vyvyšuji a velebím Krále nebes. Všechno jeho dílo je pravda, jeho cesty právo. Ty, kteří si vedou pyšně, má moc ponížít“ (Da 4,37). Kéž by všichni bohatí, mocní a vlivní lidé pochopili tuto pravdu!

Co se můžeme z tohoto příběhu naučit? (1) Bůh používá opravdově věřící, jakým byl například Daniel, aby oslovili i vlivné lidi. (2) Bůh může přímo zasahovat do procesu vydávání svědectví, aby jej mohli poznat všichni. Bůh ponížil Nebúkadnesara pro jeho pýchu a aroganci. Byl to velmi dramatický příběh, ale existuje mnoho dalších způsobů, jak mohou být bohatí, mocní a povýšení lidé poníženi.

Aplikace

Možná nepatříš mezi ty, které svět považuje za bohaté a mocné. Hrozí i tobě, že se staneš namyšleným podobně jako král Nebúkadnesar? Na co si musí dát v této souvislosti pozor každý následovník Krista? Proč můžeme mít k pýše a samospravedlnosti blíže, než si myslíme?

NAAMÁN

¹⁷Potom Naamán řekl: „Tedy nic? Kéž je tvému služebníku dáno tolik prsti, kolik unese pár mezků, neboť tvůj služebník už nebude připravovat zápalné oběti ani obětní hody jiným bohům než Hospodinu.“¹⁸Toliko v této věci ať Hospodin tvému služebníku odpustí: Když můj pán vstupuje do domu Rimónova, aby se tam klaněl, a opírá se o mou ruku, i já se v Rimónově domě skláním. Když se tedy v Rimónově domě budu sklánět, ať Hospodin tvému služebníku tuto věc odpustí!“¹⁹On mu řekl: „Jdi v pokoji.“... (2Kr 5,17-19)

Osobní studium

Kristus zemřel za všechny, bez ohledu na jejich původ, bohatství, etnickou příslušnost nebo postavení. Bůh k sobě neustále přitahuje celé lidstvo, včetně jednotlivců patřících mezi mocné tohoto světa (viz AA 416; PN 239).

Uvažuj o textu 2Kr 5,1-19. Co se můžeme naučit z tohoto příběhu o snaze přivést lidi k Bohu?

Po svém zázračném uzdravení Naamán vyslovil dvě neobvyklé žádosti (2Kr 5,17-19). Nejprve požádal proroka, aby mohl odvézt z Izraele do Sýrie tolik hlíny, kolik unese pár mezků. Na této půdě chtěl uctívat živého Boha. Říká: „... neboť tvůj služebník už nebude připravovat zápalné oběti ani obětní hody jiným bohům než Hospodinu“ (2Kr 5,17). Přestože Naamán nyní zjevně věřil v jediného pravého Boha, jeho první žádost ukazuje, že jeho myšlení bylo stále pod vlivem pohanství. Syrský velitel považoval Boha Izraele za božstvo, které je třeba uctívat na půdě, jež pochází ze země původu božstva. Ačkoli Naamán uznal skutečnost, že kromě Pána Izraele není Boha, zcela se nezbavil představy, že Bůh je nějakým konkrétním způsobem spojen s izraelskou zemí. Proto ve své vlastní zemi toužil uctívat Boha „na izraelské půdě“.

Naamánova druhá prosba odhaluje jeho víru a upřímnost. I když se rozhodl sloužit pouze nebeskému Bohu, uvědomil si, že uskutečnit takové rozhodnutí v jeho vlastní zemi, plné modloslužby, nebude snadné. Navíc syrský král stále uctíval boha Rimóna a ve svém postavení měl Naamán sloužit jako králův doprovod. Naamán sice neměl v úmyslu vzdát se svých povinností vůči svému pozemskému králi, ale nechtěl, aby si kdokoli myslel, že se sám klaní Rimónovi. Když Naamán předal své srdce Hospodinu, nechtěl dělat žádné ústupky modlářství uctíváním pohanského boha. Záleželo mu i na tom, aby Eliáša rozuměl jeho pohnutkám.

Eliša odpověděl Naamánovi na jeho prosbu slovy: „Jdi v pokoji“ (2Kr 5,19). „Tato slova nesmí být považována za vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu s Naamánovou žádostí. Měl odejít v klidu, ne v pochybnostech nebo nejistotě. Bůh byl k němu laskavý a on měl najít štěstí a pokoj ve svém poznání a uctívání Boha. Naamán byl obráceným člověkem, mužem s citlivým svědomím, který může růst v síle a moudrosti, bude-li se držet své nově získané víry. Bůh vede nové obrácené krok za krokem a zná vhodnou chvíli, ve které je třeba člověka vyzvat ke změně. Tuto zásadu by měli mít vždy na paměti ti, kteří usilují o spasení lidí.“ (2BC 878)

Aplikace

Jaké ponaučení bychom si měli vzít z tohoto příběhu? Proč je důležité netlačít na lidi pocházející z jiného prostředí, aby ve svém životě učinili okamžitě všechny radikální změny?

SVĚDECTVÍ VZDĚLANÝM: NIKODÉM

¹Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. ²Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ ³Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ ⁴Nikodém mu řekl: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ ⁵Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ (J 3,1–5)

Osobní studium

Nikodém byl vzdělaný a vlivný. Bible ho popisuje jako člena židovské rady (J 3,1) a Ježíš o něm mluvil jako o učiteli Izraele (J 3,10). Dobře rozuměl Písmu a měl duchovní hlad po Hospodinu. Z lidského hlediska mohl vypadat jako věrný Boží následovník. Dodržoval všechna přikázání a mezi židy byl uznávanou autoritou, byl mocný a bohatý. Jeho situaci mnozí chápali jako znamení Božího požehnání. Ukázalo se však, že to, jak se vše jevilo na první pohled skvělé, bylo ve skutečnosti jen zdání.

Přečti si text J 3,1–12. Co tento příběh prozrazuje o Nikodémových duchovních potřebách, které Ježíš hned rozpoznal a pojmenoval?

Když Nikodém přišel k Ježíši, snažil se zachovat vnější vážnost. Bůh však viděl

do jeho srdce. Podobně Bůh zná srdce a potřeby všech bohatých a vlivných lidí, bez ohledu na jejich původ. Nikodém přišel k Ježíši, protože ho Ježíšovo učení usvědčilo. Pýcha mu sice bránila otevřeně vyznat Ježíše Krista jako Pána, ale noční setkání s Učitelem ho již navždy změnilo. A přestože nabyl přesvědčení, že Ježíše poslal Bůh, bránil se otevřeně přiznat, že je Kristovým následovníkem.

Přečti si texty J 7,43–52 a J 19,39. Co tyto verše říkají o vztahu Nikodéma k Ježíši?

Můžeme vidět, že Ježíš měl na Nikodéma velký vliv. Snažil se chránit Ježíše, dokud ještě žil, a po ukřižování se ho snažil uctít. Není pochyb o tom, že Ježíš zasáhl Nikodémovo srdce. I Nikodém totiž, navzdory svému postavení a obdivuhodným vědomostem, velmi potřeboval Spasitele – ostatně jako my všichni.

Aplikace

Proč si musíme dávat pozor na to, aby nás přesvědčení o tom, že „máme pravdu“ (poznali jsme, co říká Bible), nechytlo do pastí, že pouhé poznání této pravdy stačí k naší záchraně? Proč znalost pravdy nebo informace o tom, co je správné, na záchranu nestačí?

SVĚDECTVÍ BOHATÝM

¹⁶A hle, kdosi k němu přišel a zeptal se ho: „Mistře, co dobrého mám dělat, abych získal věčný život?“ ¹⁷On mu řekl: „Proč se mě ptáš na dobré? Jediný je dobrý! A chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!“ ¹⁸Otázal se ho: „Která?“ Ježíš odpověděl: „Nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, krivě svědčit, ¹⁹cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe.“ ²⁰Mladík mu řekl: „To jsem všechno dodržoval! Co mi ještě schází?“ ²¹Ježíš mu odpověděl: „Chceš-li být dokonalý, jdi, prodej, co ti patří, rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne.“ ²²Když mladík uslyšel to slovo, smuten odešel, neboť měl mnoho majetku. (Mt 19,16–22)

Osobní studium

Jaké poučení si můžeme vzít z úvodního příběhu (Mt 19,16–22)? Co mohlo vést k tomu, že se bohatý mladík rozhodl – alespoň pro daný okamžik a na rozdíl od Nikodéma – Ježíše nepřijmout?

Ježíšův rozhovor s bohatým mladíkem ukazuje, jak nebezpečné může být vábení bohatství. Ježíš učedníkům řekl: „snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království“ (Mt 19,24). To samozřejmě neznamená, že bohatí nemohou být spaseni. Pokud si však tito lidé nedají pozor, bohatství jim opravdu může být překážkou.

Bohaté a chudé nakonec čeká stejný osud – hrob. Z toho vyplývá, že bohatí potřebují spasení stejně naléhavě jako kdokoli jiný. Za peníze lze koupit cokoliv, ale nedá se

jimi zaplatit výjimka ze smrti. Tato výjimka přichází jen jako dar, který Ježíš nabízí zdarma každému, kdo o to s vírou poprosí. „Ježíš jí řekl: ‚Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít‘“ (J 11,25).

Přečti si text L 19,1–10. V čem je mezi dnešními příběhy největší rozdíl?

Zacheus odpověděl na Ježíšova slova jinak než mladík v prvním příběhu. Všimněme si, že Ježíš neřekl Zacheovi – na rozdíl od výzvy adresované bohatému mladému muži –, aby prodal, co má, a rozdal to chudým. Ježíš musel vědět, jak moc je pro bohatého mladíka důležitý jeho majetek. A přestože nevíme, o čem všem mluvil Ježíš v Zacheově domě, bohatého výběrčího daní Spasitelova slova očividně přivedla k rozhodnutí udělat ve svém životě důležité změny, z nichž část se týkala i jeho bohatství.

Aplikace

„Jaký prospěch bude mít člověk, získá-li celý svět, ale svůj život ztratí? A zač získá člověk svůj život zpět“ (Mt 16,26)? Proč jsou Ježíšova slova tak důležitá?

SVĚDECTVÍ VLVNÝM

⁵⁷Když nastal večer, přišel zámožný člověk z Arimatie, jménem Josef, který také patřil k Ježíšovým učedníkům. ⁵⁸Ten přišel k Pilátovi a požádal o Ježíšovo tělo. Pilát přikázal, aby mu je dali. ⁵⁹Josef tělo přijal, zavinul je do čistého plátna ⁶⁰a položil je do svého nového hrobu, který měl vytesán ve skále; ke vchodu do hrobu přivalil veliký kámen a odešel. (Mt 27,57–60)

Osobní studium

Ježíš se uměl spřátelit i s lidmi, kteří měli velký vliv. Mnozí z nich ho obdivovali a respektovali, jiní jím však opovrhovali. Vlivní lidé, kteří podle Písma přišli za Ježíšem hledat u něj pomoc, velmi jasně vnímali, že tomuto potulnému Učíteli na nich záleží. Někteří bohatí a vlivní nepřišli za Ježíšem hned a navíc veřejně. Raději vyčkávali na vhodnou příležitost a ujištění, že Ježíš je skutečně Boží Syn. Tak tomu bylo i v případě Nikodéma a Josefa z Arimatie.

Uvažuj o úvodním textu (Mt 27,57–60; viz také Mk 15,42–46; L 23,50–53 a J 19,38–42). Jak se zachoval muž, který se zjevně nechal ovlivnit a inspirovat Ježíšovým učením?

Doposud se v Písmu o Josefovi z Arimatie neřeklo nic. A najednou, téměř z ničeho nic, se objeví tento bohatý a vlivný člověk a jeho prostřednictvím se naplní proroctví. Bůh si používá k uskutečnění svých záměrů i majetné a mocné lidi. Bylo tomu tak v mi-

nulosti a je tomu tak i nyní. Proto musíme zaměřit své misijní úsilí i na ně.

Kde ale začít? Ve snaze navázat přátelství s bohatými či vlivnými můžeme narazit na mnoho překážek. Obecně je lepší na takové lidi netlačit, nenutit je do ničeho. Nechme jim čas a prostor. Když budou chtít, sami nás vyhledají. I to byl jeden z Ježíšových postupů. Když byli svědky jeho kázání, uzdravování a Boží moci, ve skrytosti nabyli přesvědčení, že je skutečně Božím Synem.

Mocné a vlivné může z mnoha důvodů inspirovat také nesobecká služba, kterou vidí. Často chtějí být součástí něčeho dobrého, co mění životy lidí. To je jeden ze způsobů, který je přesvědčí, že se může změnit i jejich život. Nesobecká služba umožňuje bohatým a mocným lidem získat to, co potřebují, a nemusí přitom veřejně mluvit o svých potřebách.

Další možností je umožnit bohatým a mocným, aby se podíleli na službě pro různé skupiny lidí.

Aplikace

Přidej do svého seznamu každodenních modliteb člověka, který má nějakou funkci (na jakékoli úrovni), není věřící a je to někdo, s kým by ses mohl někdy setkat.

Výzva

Posli dopis nebo e-mail někomu, kdo má moc – i když je to někdo, koho jsi patrně nikdy nepotkal – a dej této osobě vědět, že se za ni modlíš.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 14. kapitolu „Služba bohatým“ (MH 209–216; ŽNP 107–111) v knize *Život naplněný pokojem*.

Ježíšova láska je stejná k chudým i k bohatým a vlivným lidem na celém světě. Zemřel za vládce i za chudé, vznešené i obyčejné. Ježíš znal nejúčinnější způsob, jak zasáhnout jejich srdce. Varoval nás, že „snáze projde velbloud uchem jehly než bohatý do Božího království“ (Mk 10,25). Tento týden jsme byli vyzváni, abychom evangeliem Ježíše Krista oslovili i vlivné a bohaté jednotlivce. Potřebují spasení stejně jako každý jiný, i když si to žel nemusí uvědomovat. Myslí si totiž, že jejich bohatství jim nabízí dostatek „bezpečí“.

„Řekli jsme toho mnoho o povinnosti, kterou máme vůči chudým, o něž se nikdo nestará. Neměli bychom věnovat pozornost také bohatým, kterých si nikdo nevšímá? Mnozí se na tuto třídu lidí dívají jako na beznadějně případy. [...] Tisíce boháčů se ubírají do hrobu, aniž byli varováni.“ (MH 210; ŽNP 107)

Otázky k rozhovoru

1. *Ježíš prolomil bariéry mezi různými skupinami lidí. Během své pozemské služby sloužil bohatým i chudým. Jak se my jako adventisté stavíme k problematice propastného rozdílu mezi bohatými a chudými, který je tak velmi zakořeněný v celé naší společnosti?*
2. *Ježíš řekl: „U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody“ (Mt 13,22). Co podle vás Ježíš myslel „vábivostí majetku“? Proč nemusíme být nutně bohatí, aby nás bohatství vedlo ke zlému?*
3. *Ve třídě si projděte otázku položenou na konci úterní lekce o tom, že znát pravdu není totéž jako být jí spasen. V čem je to tak zásadní rozdíl? Pokud nás nemůže zachránit samotné poznání „pravdy“, co nás zabraňuje?*
4. *Uvažujte o dalších důvodech, proč v příběhu bohatý mladík odmítl Ježíše, zatímco Zachheus ho přijal.*

Služba těm, co neznají Boha

Texty na tento týden

Sk 17; 1K 2,2; Ř 1,18–25

Základní verš

„Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli.“ (Sk 17,24)

Lukáš o Pavlově činnosti v Athénách napsal: „Proto mluvil v synagóze se židy a s pohany, kteří uvěřili v jediného Boha; a každý den hovořil i na náměstí s lidmi, kteří tam právě byli“ (Sk 17,17).

Zdá se, že Pavlovi by nejvíce vyhovovalo pracovat mezi židy, protože sám byl žid. Ale Pavel se nechtěl spokojit s prací jen pro „své“ lidi. Byl povolán, aby oslovil i ostatní.

Nebo mohl svou službu zaměřit jen na židovské proselyty, jejichž pohled na život již prošel podstatnou změnou. Měli biblický základ, na kterém mohl Pavel stavět, i když stále potřebovali poznat Boha, kterého se „báli“ – Ježíše, Mesiáše.

Pavel se však rozhodl jít jinou cestou. Během pobytu v Athénách, městě proslulém svou filozofií, se Pavel snažil oslovit i tamní obyvatele. Většina z nich měla pohled na život a náboženství zcela jiný než židé. Jinak se dívali i na Bohem vedené dějiny Izraele tvořící základ víry, kterou chtěl Pavel Athéňanům zvěstovat.

Tento týden budeme zkoumat, jak se Pavel snažil oslovit tyto lidi a co se můžeme naučit z jeho úsilí.

Osnova lekce

Příběh misijního působení apoštola Pavla v úžasně rozvinutém, ale „modlářském“ městě Athény (Sk 17) bude sloužit v této lekci jako text, který nás může inspirovat k hledání cest, jak oslovit i dnes, ve 21. století, ty, kteří Boha ani evangelium v podstatě neznají, nezajímají se o ně, ale přesto hledají.

- Sk 17,13–17: Pavel se vědomě zaměřuje na naprosté „pohany“ (neděle)
- Sk 17,18–21: Pavel se snaží hovořit „jazykem“ těchto lidí (pondělí)
- Sk 17,22.23: Pavel se snaží s nimi najít „společný základ“ (úterý)
- Sk 17,24–27: Pavel jim představuje Boha, po kterém podvědomě toužili (středa)
- Sk 17,30–34: Pavel dává možnost rozhodnout se, zda chtějí poznat víc (čtvrtek)

ŽID PAVEL V ATHÉNÁCH

¹³Jakmile se však Židé v Tesalonice dověděli, že Pavel káže slovo Boží i v Beroji, vypravili se tam a začali podněcovat a pobuřovat lidi. ¹⁴Tu bratři hned vypravili Pavla z Beroje směrem k moři, ale Silas a Timoteus ve městě zůstali. ¹⁵Ti, kteří Pavla doprovázeli, šli s ním až do Athén a odtud se vrátili s jeho vzkazem, aby k němu Silas a Timoteus co nejdříve přišli. ¹⁶Zatím na ně Pavel v Athénách čekal; když shledal, kolik modlářství je v tom městě, velmi ho to znepokojovalo. ¹⁷Proto mluvil v synagóze se židy a s pohaný, kteří uvěřili v jediného Boha; a každý den hovořil i na náměstí s lidmi, kteří tam právě byli. (Sk 17,13–17)

Osobní studium

Přečti si text Sk 17,1–17. Jak se Pavel dostal do Athén a jak reagoval na situaci ve městě?

Město Athény bylo „plné model“ (Sk 17,16; ČSP). Apoštol, který znal historii svého lidu a jeho sklony k modloslužbě (navzdory nekonečným Božím varováním), byl proto znepokojen všemi modlami, které v Athénách našel. Není pochyb, že Pavla motivoval soucit s Athéňany, kteří by zemřeli ve svých hříších, pokud by se nedozvěděli o pravém Bohu.

I dnes jsou naše města plná modloslužby a model, i když nejsou tak nápadné jako ty, na něž se díval Pavel. A mnozí věřící jsou naneštěstí schopni projít městem, aniž by si i jen všimli projevu modloslužby. Pavel byl však plně pod vedením Ducha svatého a byl citlivý na všechno, co kolem sebe viděl. Tím se tehdy lišil od většiny věřících. Zatímco oni nechápali, že evangelium je určeno celému světu, apoštol Pavel byl přesvědčen, že Bůh touží zachránit i Athéňany. Pochopil, že záměrem celosvětové misie je přinést evangelium i těm, kteří jsou zdánlivě neoslovitelní,

včetně pohanů uctívajících modly a filozofů, kterých byly Athény plné.

Pavel proto často navštěvoval náměstí (Sk 17,17), kde bylo obvykle mnoho lidí. Tato místa pro něj byla důležitým prostorem, ve kterém mohl tamní obyvatele poznávat a prakticky si zde také ověřovat různé způsoby, jakými by se dala oslovit srdce těch, kteří neznají Boha.

Pavel věděl, že nemůže přistupovat k Athéňanům stejně jako k Židům. Byli to lidé, jejichž výchozím bodem uvažování nebyl Bůh Izraele a to, jak se projevoval uprostřed izraelského národa. Bez ohledu na to, jak důležité bylo Hospodinovo jednání pro židy, pro lidi, se kterými se Pavel setkal v Athénách, neznamenalo nic. Proto k nim potřeboval přistoupit úplně jiným způsobem.

Dnes se často snažíme oslovit posluchače, jejichž původ nemá nic společného s tím, co se nazývá „židovsko-křesťanská“ tradice. Proto se podobně jako Pavel musíme přizpůsobit. Přístup, který by mohl dobře fungovat například v Buenos Aires, by byl v Bangkoku naprosto nefunkční.

Aplikace

Jaké modly dnes u nás lidé uctívají? Jak byste těmto lidem mohli ukázat prázdnotu a bezcennost takového uctívání?

PAVEL NA AREOPAGU

¹⁸Rozmlouvali s ním i někteří epikurejští a stoičtí filosofové. Jedni se ptali: „Co nám to chce ten nedovzdělanec vykládat?“ Druzí říkali: „Zdá se, že nás chce získat pro cizí božstva.“ Tak soudili, protože Pavel kázal o Ježíšovi a o zmrtvýchvstání. ¹⁹Pak ho vzali s sebou, dovedli na Areopag a tam mu položili otázku: „Rádi bychom se dověděli, jaké je to tvé nové učení, které šíříš.“ ²⁰Vždyť to, co nám vykládáš, zní velice podivně. Chceme se tedy dovědět, co to je.“ ²¹Všichni Athéňané i cizinci, kteří tam pobývají, ničemu totiž nevěnují tolik času jako tomu, že vykládají a poslouchají něco nového. (Sk 17,18–21)

Osobní studium

Pavel byl z Božího pověření připraven kázat evangelium kdekoli. Přesně o to usiloval i v Athénách.

Jak reagovali pohané na Pavlova slova a jak je zpochybňovali (Sk 17,18–21)?

Je zřejmé, že Pavel svými „cizími božstvy“ Athéňany zaujal (Sk 17,18), a tak ho vzali na Areopag. Bylo to místo, kde se lidé setkávali, diskutovali a rozhodovali o právních a náboženských záležitostech. Nezdá se, že by Pavel čelil nějakému „soudu“. Pravděpodobně pokládali za správné vyslechnout si tohoto cizince a jeho „nové učení“ (Sk 17,19). Bylo by těžké ignorovat někoho tak výmluvného, inteligentního a nadšeného jako Pavel, i kdyby prosazoval myšlenky, které se těmto lidem zdály velmi neobvyklé.

Verš Sk 17,21 ukazuje, že Athéňané „ničemu totiž nevěnují tolik času“, jako poslouchání nových myšlenek a diskuzi o nich. Obviňoval je snad Lukáš z lenosti? Pravdě-

podobně ne. Zřejmě jen poukázal na to, že šlo o zkušené myslitele a diskutéry. Vždyť řecká kultura dala světu takové muže, jako byli Sokrates, Platón a Aristoteles, filozofy, jejichž vliv sahá až do našich dnů. Athény byly po staletí vnímány jako centrum intelektuálního a filozofického myšlení. Ačkoli někteří z těchto myslitelů nebyli ateisty, alespoň ne v tom smyslu, jak si dnes představujeme ateismus, mnohé z jejich filozofických myšlenek se radikálně lišily od učení křesťanství. Jen těžko bychom například v učení epikurejců a stoiků hledali prostor pro myšlenku o vzkříšeném Mesiáši.

V Athénách Pavel předpokládal, že Duch svatý může využít jeho znalostí a řečnických schopností, které získal díky svému studiu v Gamalielově škole. Ve skutečnosti to byly Pavlovy zkušenosti nabyté v ulicích Athén, které mohl Duch svatý využít ještě lépe. „Ti nejrozumnější z jeho posluchačů byli jeho argumentací ohromeni. Vyšlo najevo, že zná jejich umělecká díla, literaturu i náboženství.“ (AA 237; PNL 137)

Aplikace

Pavel po své zkušenosti s athénskými pohanskými filozofy napsal Korintským, že se rozhodl, „že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,2). Jaké poučení z toho pro nás vyplývá? Jakou pozici musí mít Kristus v našem poselství, bez ohledu na to, komu ho přinášíme?

PAVEL A NEZNÁMÝ BŮH

²²Pavel se tedy postavil doprostřed shromáždění na Areopagu a promluvil: „Athéňané, vidím, že jste v uctívání bohů velice horliví. ²³Když jsem procházel vašimi posvátnými místy a prohlížel si je, nalezl jsem i oltář s nápisem: ‚Neznámému bohu‘. Koho takto uctíváte, a ještě neznáte, toho vám zvěstuji.“ (Sk 17,22.23)

Osobní studium

Pavel neznevažoval nesprávné náboženství ani falešné bohy posluchačů. Shrнул všechno dobré, co mohl najít na hodnotovém systému Athéňanů, a využil toho.

Jak se Pavel pokusil oslovit Athéňany evangeliem? (Sk 17,22.23)

Pavel na úvod nejprve pohany pochválil! Jejich náboženství bylo ve všech směrech chybné, a přesto pochválil jejich zbožnost (Sk 17,22).

Na základě svého vlastního pozorování (Sk 17,23) Pavel vyjádřil uctivý postoj k lidem. Nehrál si na samozvaného odborníka, který má na všechno odpovědi a přesně ví, v čem a jak se lidé potřebují změnit. Pod vlivem Ducha svatého rozuměl situaci a měl mnoho odpovědí, které tito lidé potřebovali slyšet! Ale pokud by otevřeně začal mluvit o všech rozporech a nepravdách v náboženství Athéňanů, velmi rychle by ho odmítli poslouchat. Namísto toho ho začali vnímat

jako někoho, komu na nich záleží a kdo chce jejich dobro.

V komentáři k nápisu „Neznámému bohu“ (Sk 17,23) Pavel využil toho, co bychom mohli považovat za *společný základ*. Mnozí Athéňané věřili alespoň v nějakého boha, což byl dobrý základ pro hlubší dialog (někteří v bohy nevěřili). Pavel se nevysmíval myšlence oltáře „Neznámému bohu“ a ani ji neodmítl. Místo toho projevil respekt a pochopení vůči těm, kterým na duchovních věcech záleželo. Vždyť byli ochotni vynaložit námahu a finance, aby uctívali „boha“, kterého ani neznali – a to jen pro případ, že by jim něco uniklo nebo něco nechápali správně.

Mýlili se? Ano, ale existovalo řešení. V první řadě bylo důležité, že byli zbožní v tom, čemu rozuměli. Pavel byl přesvědčen, že to je něco, na čem se dá stavět, a že Duch svatý může působit v srdcích těchto lidí.

Pavel našel téma, které vzbudilo zájem a o kterém byli Athéňané ochotni uvažovat.

Aplikace

Jaká společná témata by vám pomohla navázat hlubší rozhovor s lidmi, se kterými přicházíte do kontaktu?

PŘEDSTAVENÍ NEZNÁMÉHO BOHA

²⁴Bůh, který učinil svět a všechno, co je v něm, ten je pánem nebe i země, a nebydlí v chrámech, které lidé vystavěli, ²⁵ani si nedává od lidí sloužit, jako by byl na nich závislý; vždyť je to on sám, který všemu dává život, dech i všechno ostatní. ²⁶On stvořil z jednoho člověka všechno lidstvo, aby přebývalo na povrchu země, určil pevná roční údobí i hranice lidských sídel. ²⁷Bůh to učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. (Sk 17,24–27)

Osobní studium

Když si Pavel získal pozornost Athéňanů, obrátil uvažování svých posluchačů k nebeskému Bohu.

Jaký zajímavý přístup zvolil Pavel ve snaze oslovit lidi shromážděné na Areopagu (Sk 17,24–27)?

Lidé, kteří se tak velmi zajímali o duchovní hodnoty, že postavili oltář neznámému bohu, považovali Pavlova slova za zajímavá. Bůh Stvořitel, který nežije v chrámu, nepotřebuje nic od lidí, ale naopak se o lidi stará. Pro Athéňany to byla nová a překvapivá myšlenka. Pro kulturu prostoupenou řeckou mytologií, v níž byli bohové nepředvídatelní, sobečtí a krutí, byla představa Boha, o kterém mluvil Pavel, úžasně zajímavá. A muži z Areopagu udělali své první dětské krůčky k Bohu lásky.

Faktem je, že tohoto „neznámého boha“ teď mohli poznat! A opravdu, Bůh touží po tom, abychom ho poznali.

Pavel pravděpodobně mluvil na Areopagu déle než jen těch pár slov, která zazna-

menal Lukáš ve svém příběhu. Je rozumné předpokládat, že Lukáš Pavlovu řeč jen shrnul. Je-li to pravda, pak každou myšlenku, která se v textu nachází, rozvedl Pavel mnohem podrobněji. Pavlovu řeč můžeme rozdělit na následující body:

- 1) Pavel nejprve pochválil duchovnost a upřímnost Athéňanů.
- 2) Dále ukázal, že zkoumal jejich víru a že našel některé hodnoty, které respektuje a obdivuje.
- 3) Poté se zaměřil na jeden konkrétní aspekt jejich náboženství, který oni sami pokládali za neuchopitelný.
- 4) Potom se podělil o takovou charakteristiku Boha, o které věděl, že ji potřebují slyšet. Šlo o to, že Bůh existuje, že je miluje a že není daleko.
- 5) Nakonec je Pavel upozornil, co by to znamenalo odmítnout Boha, kterého ještě nepoznali.

Na základě pochopení toho, jak se Athéňané dívají na svět, přivedl Pavel tyto lidi tak blízko k poznání Boha, jak jen mohl. Udělali velký pokrok.

Aplikace

Všimni si důrazu, který Pavel klade na to, že Bůh je Stvořitel celého světa (viz také Ř 1,18–25). Proč je vhodné zvolit takový postup, alespoň na začátku, u většiny lidí? Proč stvořený svět tak mocně ukazuje na Boha Stvořitele?

PŘEKROČENÍ ČÁRY

³⁰ „Bůh však prominul lidem dobu, kdy to ještě nemohli pochopit, a nyní zvěstuje všem, at jsou kdekoliv, aby této neznalosti litovali a obrátili se k němu.“ ³¹ „Neboť ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit celý svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem lidem o tom poskytl důkaz, když jej vzkřísil z mrtvých.“ ³² „Jakmile uslyšeli o vzkříšení z mrtvých, jedni se mu začali smát a druzí řekli: „Rádi si tě poslechneme, ale až někdy jindy.““ ³³ „A tak Pavel od nich odešel.“ ³⁴ „Někteří se však k němu připojili a uvěřili; mezi nimi byl i Dionysios z Areopagu, žena jménem Damaris a s nimi ještě jiní. (Sk 17,30–34)“

Osobní studium

Přečti si text Sk 17,24–34. Jak Pavel pokračoval ve svém svědectví?

Za zmínku stojí, že Pavel citoval některé athénské autory. Našel takové výroky, které se blížily biblické pravdě, což dalo Pavlovi příležitost, aby uvažování svých posluchačů posunul dál. Využil tedy svou znalost jejich víry, aby s nimi hledal společnou řeč, a potom na ni navázal. Není pochyb, že když chceme oslovit jiné lidi, je dobré seznámit se s tím, čemu věří, a pokusit se najít hodnoty a pohledy, které máme společné.

Všimněme si také, že tento společný základ Pavlovi umožnil, aby mohl mluvit o Ježíšově vzkříšení a o naději, kterou nám všem dává. Lukáš ve svém svědectví popsal i reakce Athéňanů na Pavlova závěrečná slova o vzkříšení. Někteří se této myšlence smáli, jiní byli ochotni poslouchat později znovu, a další dokonce uvěřili. Pro nás je důležité si všimnout, že Pavel si získal jejich

pozornost a byli ochotni mu naslouchat. A v to Pavel doufal od začátku.

Víme, že někteří lidé evangelium odmítanou. My však musíme udělat vše pro to, aby lidé nejprve věděli, co se vlastně chystají odmítnout. Pavlova metoda práce mezi Athéňany byla založena na tom, že se snažil strategicky využít toho, co se dozvěděl a co vyzoroval. Tyto poznatky využil k tomu, aby je zaujal a oni s otevřenou myslí vyslechli, že existuje Bůh, kterého neznali a který je naším Stvořitelem. Tento Bůh je miluje a chce, aby ho poznali. Byl k nim milosrdný navzdory jejich nevědomosti a odmítání. A pak Pavel promluvil i o dni soudu. A pokud jeho slova zněla příliš neuvěřitelně, existoval i ověřitelný důkaz, kterým bylo vzkříšení Krista.

Nyní, když lidé skutečně slyšeli a pochopili Pavlovo poselství, museli se sami rozhodnout, zda je hned odmítnou nebo budou dále zkoumat. A někteří zkoumali dál a stali se Ježíšovými následovníky (Sk 17,34).

Aplikace

Všimni si důrazu, který Pavel klade na to, že Bůh je Stvořitel celého světa (viz také Ř 1,18–25). Proč je vhodné zvolit takový postup, alespoň na začátku, u většiny lidí? Proč stvořený svět tak mocně ukazuje na Boha Stvořitele?

Výzva

Hledej možnost, jak prostřednictvím sociálních médií (jako možného moderního „Areopagu“) představovat evangelium nevěřícím – a to jasně a moudře, jako to dělal Pavel.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Jedním z hlavních poznatků o Pavlově zkušenosti na Areopagu je jeho konkrétní lekce o tom, jak oslovit zdánlivě „neoslovitelnou“ skupinu nevěřících. Výsledkem Pavlova snažení byl vznik malé skupinky věřících v Athénách.

„Apoštolova slova a zprávu o jeho jednání v prostředí, které ho obklopovalo, zapsali lidé vedení Duchem svatým. Tyto záznamy měly být předány všem budoucím generacím a měly svědčit o Pavlově neochvějné důvěře, odvaze, kterou projevil navzdory opuštěnosti a protiventství, a o vítězství, které vybojoval pro Krista přímo v centru pohanství.

V apoštolových slovech je obsaženo mnoho vzácných ponaučení pro církve. V dané situaci mohl snadno říct něco, čím by své domýšlivé posluchače popudil, a tak si způsobil potíže. Kdyby byl jeho proslov přímým útokem na jejich bohy a významné představitele města, hrozilo by mu nebezpečí, že ho potká stejný osud jako Sokrata. Namísto toho však s ohleduplností, která vyvěrala z Boží lásky, obezřetně odvrátil jejich pozornost od pohanských božstev a představil jim pravého Boha, kterého neznali.“ (AA 241; PNL 139.140)

Přímým kontaktem s lidmi, studiem jejich kultury a náboženství a s respektem k jejich zbožnosti se Pavlovi podařilo v Athénách něco pozoruhodného – něco nesmírně vzácného pro celou církev. *Pavel nešel do zbytečného konfliktu se svými posluchači. To byl sám o sobě velký, Bohem inspirovaný úspěch. Podle Ellen G. Whiteové se jedná o vzácné poučení, kterému musíme jako církve věnovat pozornost.*

Otázky k rozhovoru

1. Co je podle příběhu Pavla v Athénách prvním krokem pro každého, kdo začíná novou evangelizační práci?
2. Co může křesťan udělat pro to, aby se ve velkém městě (a samozřejmě i kdekoli jinde) přiblížil k lidem, kteří Boha neznají?
3. Čemu bychom se měli vyhnout, když začínáme novou práci mezi lidmi, kteří uctívají různé modly?
4. Pavel mohl svou snahu ukončit tím, že lidem představil Boha, který je miluje. Athéňany to zřejmě oslovilo. Pavel však pokračoval a poselstvím o vzkříšení překročil určitou hranici a jeho posluchači nabyli přesvědčení, že žije v omylu. Měl to udělat? Proč ano, nebo proč ne?

Poselství pro velká města

Texty na tento týden

1Kr 11,1–6; Mt 4,23–25; Mt 15,22–28; Mk 7,24–30; Sk 10,34.35; Mt 8,10.13

Základní verš

„Tu jí Ježíš řekl: ‚Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš.‘ A od té hodiny byla její dcera zdráva.“ (Mt 15,28)

Milující Bůh hledal své ztracené děti hned od začátku (Gn 3,9). Ani dnes tomu není jinak a tentýž Bůh se neustále snaží s láskou oslovit každého člověka (viz Zj 14,6–12). Týká se to i obyvatel velkých měst. V roce 2018 zveřejnila Organizace spojených národů svá zjištění, podle nichž 55 procent populace planety žije v městských oblastech a do roku 2050 se tento počet zvýší až na 68 procent. Nemáme na výběr, svědectví o evangeliu musíme nést i do měst.

Přesto mnozí jednají podobně jako Jonáš. Byli povoláni svědčit ve městech, ale z různých důvodů před tímto úkolem utíkají. „Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději“ (Ř 15,4). To se týká i poučení z Jonášova příběhu.

Během svého života na zemi Ježíš sloužil nejen lidem v izraelských městech, ale také obyvatelům přilehlých regionů, tedy těm, kteří nebyli součástí židovského národa a vyvoleného lidu.

Tento týden si prostudujeme biblický příběh o Kristově práci v Týru a Sidónu. Pokusíme se z něj vyvodit poučení pro naši dnešní službu.

Osnova lekce

Základním příběhem této lekce je pasáž Mt 15,21–28, která popisuje Ježíšovu službu v pohanských („bezbožných“) velkoměstech jeho doby. Při studiu budeme hledat, jak nám může pochopení této jeho jedinečné služby pomoci v našem poslání sloužit lidem v často bezbožných oblastech velkých měst.

- Mt 15,21; Sd 3,1–6: Ježíšův záměr působit ve velkých městech (neděle)
- Mt 9,35–38: Ježíšův upřímný zájem o lidi žijící ve městech (pondělí)
- Mt 15,21–28: Ježíšova láska ke všem – bez ohledu na původ (úterý)
- Mt 15,23.24: Ježíš bourá naše předsudky vůči těmto lidem (středa)
- Mt 8,10.13; 9,2; 20,29–34; L 18,35–43: Další příklady zachráněných ve městech (čtvrtek)

MISIE VE VZDÁLENÝCH REGIONECH

Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. (Mt 15,21)

¹Tyto pronárody ponechal Hospodin, aby jimi zkoušel Izraele, totiž všechny ty, kteří nepoznali žádné boje o Kenaan, ²aby je izraelská pokolení poznala a naučila se bojovat, ti totiž, kteří předtím boj vůbec nepoznali: ³ponechal pět pelištejských knížat a všechny Kenaance i Sidónany a Chivejce, kteří obývali Libanónské pohoří od hory Baal-chermonu až po cestu do Chamátu. ⁴Ti zůstali, aby byl skrze ně Izrael zkoušen, aby se ukázalo, budou-li poslouchat Hospodinovy příkazy, které přikázal jejich otcům skrze Mojžíše. ⁵Izraelci tedy sídlili uprostřed Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebúsejců. ⁶Brali si jejich dcery za ženy a své dcery dávali jejich synům a sloužili jejich bohům. (Sd 3,1–6)

Osobní studium

U evangelisty Matouše se dozvídáme, že Ježíš vzal své učedníky z Genezaretu (Mt 14,34) a „odešel až do okolí Týru a Sidónu“ (Mt 15,21). Proč je vzal z Galileje do oblasti obydlené pohany? Ježíšovým cílem bylo ukázat učedníkům něco, co by se v Galileji jen tak snadno nenaučili. Chtěl je připravit na to, aby v budoucnu uměli oslovit všechny skupiny lidí, včetně obyvatel pohanských měst.

Přečti si následující texty Sd 3,1–6; 1Kr 5,1–12 a 1Kr 11,1–6. Jak nám tyto verše pomáhají pochopit život v těchto městech?

Ze Soudců 3,1–6 vidíme, že Bůh použil starověké národy k „vyzkoušení“ víry Izraelitů. Naneštěstí Boží lid v těchto zkouškách neuspěl: „Brali si jejich dcery za ženy a své dcery dávali jejich synům a sloužili jejich bohům“ (Sd 3,6). Tito lidé byli tedy pro Izraelity hned od začátku kamenem úrazu.

V 1Kr 5,1–11 můžeme vidět úzký vztah mezi Sidónany a Židy. Přestože v určitém smyslu byly vzájemné ekonomické vazby prospěšné, Židé byli pod neustálým vlivem

pohanství a modlářství svých obchodních partnerů.

Text 1Kr 11,1–6 odhaluje následky tohoto negativního vlivu. Král Šalomoun se oženil se sidónskými princeznami, které ho nakonec svedly ze správné cesty. „Šalomoun chodil za božstvem Sidónanů Aštoretou...“ (1Kr 11,5)

Navzdory těmto historickým skutečnostem a neblahému vlivu pohanství a modlářství na vyvolený národ Ježíš přivádí na tato místa své učedníky. Tak je zasvětil do mezikulturní mise v pohanských městech. Učedníci byli konfrontováni s vlastními předsudky a svou omezeností. Ježíš své následovníky vedl k práci, která se týkala naplňování potřeb lidí žijících ve městech a překračovala kulturní a národnostní hranice.

I adventističtí misionáři působící ve velkých městských aglomeracích čelí mnoha výzvám. Patří mezi ně například otázky zdraví a životního prostředí. Jiné se mohou týkat vysokých životních nákladů, rasizmu a omezení náboženské svobody. Navzdory těmto překážkám však musíme konat evangelizační dílo i ve městech.

Aplikace

Jak bys mohl pomoci těm, kdo jsou zapojeni do evangelizace ve velkých městech u nás nebo v zahraničí?

OSLOVENÍ ZÁSTUPŮ

³⁵Ježíš obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. ³⁶Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. ³⁷Tedy řekl svým učedníkům: „Žeň je velká, dělníků málo. ³⁸Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň!“ (Mt 9,35–38)

Osobní studium

Navzdory možným problémům nás Ježíš laskavě vyzývá, abychom misijně pracovali i ve velkých městech.

Co nám úvodní verše říkají o evangelizaci zástupů, ať se nacházejí kdekoli? (Mt 9,35–38)

Ježíše vedl soucit s velkými zástupy lidí, které žily ve městech. Verš L 19,41 popisuje, jak Ježíš plakal nad Jeruzalémem. Asi jen těžko pochopíme hloubku Ježíšovy lásky k jeho dětem, k milionům pro nás bezejmenných lidí žijících v chudobě v obrovských slumech velkoměst. To je také důvod, proč nás Ježíš vyzývá (Mt 9,38) k modlitbě za to, abychom tu naléhavost práce cítili podobně jako on.

Přečti si text Mt 4,23–25. Když Ježíš Kristus začínal svou službu, přišli za ním lidé

z různých geografických oblastí. Co z toho vyplývá?

Zástupy, které následovaly Ježíše, přišly z Galileje, z Desetiměstí na východě, z Jeruzaléma a z Judska na jihu. Který region kromě Samaří chyběl? Pobřežní oblast Týru a Sidónu a část Fénicie podél Středozemního moře a severozápadně od Galileje. Nyní vidíme, proč Ježíš šel právě do tohoto regionu! Ježíšova misijní cesta do oblasti Týru a Sidónu směřovala na místa, kde žili lidé jiných kultur.

„Po střetu s farizeji Ježíš Kafarnaum opustil. Když procházel Galileou, zastavil se v kopcovité krajině na hranicích Fénicie. Na západě viděl v nížině starobylá města Týr a Sidón s jejich pohanskými chrámy a velkolepými paláci, tržiště a přístavy plné lodí.“ (DA 399; TV 253)

Aplikace

A jak můžeme lidem pomoci pochopit zbytečnost „velkolepých paláců a tržišť“, a naopak nutnost přijmout Ježíše do svého života?

V TÝRU A SIDÓNU

²¹Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidónu. ²²A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův! Má dcera je zle posedlá.“ ²³Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: „Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ ²⁴On odpověděl: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ ²⁵Ale ona přistoupila, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi!“ ²⁶On jí odpověděl: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům.“ ²⁷A ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“ ²⁸Tu jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká; staň se ti tak, jak chceš.“ A od té hodiny byla její dcera zdráva. (Mt 15,21–28)

Osobní studium

Na základě srovnání jednotlivých evangelíí předpokládáme, že evangelium podle Matouše bylo napsáno speciálně pro židovské publikum a že Marek psal zejména pro pohanské čtenáře. Při studiu evangelíí je dobré mít tento rozdíl na paměti.

Přečti si texty Mt 15,21–28 a Mk 7,24–30. Jaké rozdíly vidíš v popisu dané ženy?

Zatímco Matouš popisuje, že to byla „kananejská žena“, Marek použil jiné výrazy. Nejprve o ní mluví jako o „pohance“ („Řekyni“; ČSP) a pak dodává, že je „rodem Syrofeničanka“ – jediný případ, kdy se tento výraz v Bibli vyskytuje.

Jaký vliv měl příběh v Mt 15 na čtenáře, kteří si uvědomovali historické souvislosti svého náboženství? Matoušovi čtenáři – Židé – by tuto ženu vnímali jako opovrhovanou bezbožnici. Vycházeli by z historické zkušenosti, kterou měli Židé s Kanaanci. To by v nich automaticky vyrostla obrovská zeď předsudků. Kanaance

vnímali jako národ uctívající modly. Během mnoha staletí byly jejich praktiky pro vyvolený národ kamenem úrazu. Ani Kristovi učedníci neuvažovali o možnosti, že by tato žena mohla mít víru a mohla by se dostat do Božího království!

Markovi čtenáři by reagovali jinak než Matoušovi. Pohané neměli s Kanaanci stejnou zkušenost jako Židé. Naopak, pohané se mohli ztotožnit s touto ženou, vždyť byla představena jako „pohanka, rodem Syrofeničanka“. Z příběhu by vnímali, že Ježíš uzdravil jednu z nich! Pohané považovali tuto ženu za milující matku, která se obávala o osud své dcery. Proto přišla za Ježíšem, který dceru uzdravil bez ohledu na její etnický a národnostní původ.

„Kristus neodpověděl na ženinu prosbu hned. Patřila k opovrhovanému národu a on k ní přistupoval stejně, jako by k ní byli přistupovali Židé. Chtěl, aby učedníci pochopili, jak tvrdě a bezcitně Židé v takových případech jednají. Chtěl jim také naznačit, jak by si měli počínat oni.“ (DA 400; TV 254)

Aplikace

Přečti si verš 1J 2,2. Co by nám měl tento text říci o naší rovnosti před Bohem?

„ZBAV SE JÍ...!“

²³Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: „Zbav se jí, vždyť za námi křičí!“ ²⁴On odpověděl: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ (Mt 15,23.24)

³⁴A Petr se ujal slova: „Nyní skutečně vidím, že Bůh nikomu nestrání, ³⁵ale v každém národě je mu milý ten, kdo v něho věří a činí, co je spravedlivé.“ (Sk 10,34.35)

Osobní studium

Ve velkých městech, kam se tak nesnadno dostává zvěst evangelia, žije mnoho lidí, kteří touží po naději. Co bránilo v prvním století Božím lidu přinést naději na Mesiáše do takových míst, jako byl Týr a Sidón? Pýcha na vlastní národ a předsudky vůči všemu cizímu zaslepily Boží lid. Výsledkem bylo, že Izraelité nevnímali okolní národy a jejich touhu po naději, kterou předpovídala prorocství týkající se prvního adventu. Dnes žije ve velkých městech mnoho různých skupin obyvatel a Ježíš Kristus chce, aby s nimi jeho lid sdílel „blažené splnění naděje“ druhého příchodu (Tt 2,13). Ježíši nezáleželo na tom, jaký má kdo původ, a tak bychom neměli dělat rozdíly ani my.

Přečti si verše Sk 10,9–16.28.34.35. Jak bys shrnul hlavní myšlenku tohoto textu?

Během čekání na oběd dostal Petr vidění o plachtě plné nečistých zvířat. V tomto vidění třikrát slyšel příkaz, aby vstal a jedl. Bůh použil toto vidění, aby Petra upozornil

na jeho náboženskou pýchu a předsudky vůči pohanům. Petr nakonec pochopil poselství, které mu Bůh dal (Sk 10,34.35).

V tomto kontextu se zamysleme nad příběhy, které se odehrály v Týru a Sidónu. Podívejme se znovu na Ježíše a jeho rozhovor se Syrofeničankou. Co se učedníci naučili za svého pobytu v pohanském regionu? Co se můžeme naučit my z jejich zkušeností? Jak to může být pro nás užitečné v době konce, kdy nás Kristus povolává misijně pracovat i v těch nejlidnatějších městech? Jaké předsudky nám brání vidět potřeby obyvatel měst? Jaké příležitosti nám Bůh ve městech otvírá, abychom chápali misijní práci šířeji a abychom potlačovali svůj fanatizmus a duchovní pýchu? Jak nám služba ve městech může pomoci rozšířit naše chápání evangelizace?

Ježíš měl s učedníky trpělivost. Učil je, že velký Boží plán spasení je určen celé lidské rodině, nejen jednomu národu. Duch svatý nám může pomoci překonat naše předsudky a zaujatost, abychom své poslání ve městech dokončili.

Aplikace

Přečti si text Ga 2,11–13. Co se z těchto veršů můžeme naučit o předsudcích a o tom, jak těžké může být se jich zbavit.

NAJDE SYN ČLOVĚKA VÍRU NA ZEMI?

A hle, přinesli k němu ochrnutého, ležícího na lůžku. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: „Bud' dobré mysli, synu, odpouští se ti hříchy.“ (Mt 9,2)

Osobní studium

Ve verši L 18,8 si Ježíš na konci jednoho ze svých podobenství klade otázku: „Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ Jako Kristovi učedníci dnes potřebujeme vědět, o co Ježíš jde. V tomto příběhu můžeme vidět, že Ježíš hledá víru, která září i uprostřed temnoty.

Koho v těchto textech Ježíš popisuje jako člověka majícího velkou víru?

Mt 8,10,13

Mt 9,2

Mt 20,29–34

Mk 2,5

Mk 10,46–52

L 18,35–43

Tyto verše přinášejí příklady lidí, jejichž víra zářila i v temných městech. Ve městě Kafarnaum Ježíš vyzdvihuje víru hned ně-

kolika lidí. V Mt 8,10,13 vidíme obráceného pohanského setníka projevujícího velkou víru. Potkáváme i čtyři přátele plné víry, kteří rozebrali střechu, aby přinesli svého ochrnutého přítele k Ježíši (Mt 9,2, Mk 2,5). V Markovi, 10. kapitole zase čeká u cesty slepý žebrák Bartimaios, jehož víra jasně září v Jerichu.

Očekávali bychom, že velkou víru najdeme i uprostřed Božího lidu. Ale v Ježíšově rodném Nazaretu byl víry nedostatek – nebo tam dokonce vládla nevěra –, což Krista výrazně omezovalo v jeho službě. Nejen ostatní Židy, ale i své nejbližší učedníky opakovaně označoval za „malověrné“ (viz Mt 6,30; Mt 8,26; Mt 14,31; Mt 16,8). A v Mt 17,17 Ježíš volá: „Pokolení nevěřící a zvrácené...“!

Vezměme si z tohoto týdne jedno důležité poučení: Víru můžeme najít na neočekávaných místech, ve velkých městech, mezi cizinci, pohany a lidmi s různým náboženským pozadím. Jako Ježíš, musíme i my s pokorou jít a hledat ty, kteří při setkání s pravdou odpoví vírou v Ježíše Krista. Jedině víra jim může přinést spasení. Takoví lidé tam někde opravdu jsou.

Aplikace

Otevři své srdce v modlitbě pro více víry, se kterou bys mohl sdílet svou lásku k blízkým i vzdáleným.

Výzva

Jak jsi poznal Ježíše a poselství tří andělů? Uved' tři duchovní požehnání, která jsi přijal od Ježíše ve svém osobním životě. Připrav se na sdílení této zkušenosti ve své třídě sobotní školy.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Mezi lidmi, které Židé považovali za pohany, byli i jedinci, kteří rozuměli proroctvím Písma o Mesiáši lépe než samotní učitelé Izraele. Někteří doufali, že je osvobodí od hříchu. Filozofové se snažili proniknout do tajemství židovského náboženského systému. Fanatismus Židů však bránil šíření světla.“ (DA 33; TV 20)

„Pán Ježíš, mocný Spasitel, zemřel za tyto lidi. Dokáže je vyburcovat z lhostejnosti, dokáže probudit jejich náklonnost, má moc obměkčit jejich srdce, dokáže jim odhalit krásu a sílu pravdy. Mistr je Bůh, a ne smrtelný člověk. A přece vyzývá lidi, aby byli nositeli, jejichž prostřednictvím může dát světlo těm, kteří jsou v temnotě. Bůh má drahokamy ve všech církvích a není na nás, abychom odsuzovali ty, kdo se hlásí k víře, ale v pokoře a lásce jim předkládali celou pravdu tak, jak jsme ji sami našli v Ježíši. Ať lidé vidí zbožnost a oddanost, ať vidí Kristovu povahu a budou přitahováni k pravdě. [...] Mají vyzdvihovat Ježíše, Vykupitele světa, a mají vyznávat slovo života.“ (RH, 17. ledna 1893)

Otázky k rozhovoru

1. *Jaké jsou bezprostřední potřeby lidí v oblastech, kde žijete? Jak byste mohli naplněním těchto potřeb získat příležitost oslovit lidi, kteří neznají důležité pravdy o spasení?*
2. *Uvažujte o uvedených slovech Ellen G. Whiteové týkající se jiných náboženství: „Bůh má drahokamy ve všech církvích a není na nás, abychom odsuzovali ty, kdo se hlásí k víře.“ Jak můžeme lidem ukázat chybu v jejich způsobu uctívání, ale zároveň na ně neútočili a neponižovali je?*
3. *„Ale nalezne Syn člověka víru na zemi, až přijde?“ (L 18,8). Co Ježíš myslí touto řečnickou otázkou? Jaký je rozdíl mezi vírou, věroukou a náboženstvím? Proč mohou být lidé, kteří mají správnou věrouku, nalezeni při Kristově návratu bez víry?*

Ester a Mordokaj

Texty na tento týden

Da 1,1–12; Da 6,1–9; Est 2,1–10.20; Est 3,1–15; Est 4,1–14; Est 9,1–12

Základní verš

„Dal jsem tě za světlo pronárodům, abys byl spása má do končin země.“ (Iz 49,6b)

Jeden z nejinspirativnějších biblických záznamů o „mezikulturní službě“ se nachází v knize Ester. Během uplynulých staletí se o této knize napsalo mnoho teologických pojednání. A židé dodnes slaví svátek púrím na základě textu Est 9,26–31.

Ester a její bratranec Mordokaj byli židé žijící v hlavním městě Perské říše Šúšanu. Ať už byl důvod jakýkoli, nevrátili se s ostatními židy do Judska, ale nadále zůstávali v zemi svého zajetí.

Potom se řízením prozřetelnosti a sérií nečekaných událostí stala Ester královnou. „Král si Ester zamiloval nade všechny ženy; získala jeho přízeň a náklonnost nade všechny panny. Na hlavu jí vložil královskou korunu a ustanovil ji královnou místo Vašti“ (Est 2,17).

Právě v tomto postavení mohla Ester, i když zprvu zdráhavě, sehrát důležitou roli v biblických dějinách. Tento příběh jedinečným způsobem ukazuje, že Boží lid může vydávat svědectví o pravdě i v cizím, nepřátelském prostředí.

Přečti si tento týden celou biblickou knihu Ester.

Osnova lekce

Předposlední lekce tohoto čtvrtletí zaměří naši pozornost na příběh Ester a Mordokaje, žijících jako menšina v prostředí, které nijak nesdílelo Boží hodnoty. I když nejde o příběh černobílý (ne vždy ve svém životě dokázali být Bohu věrní), přesto přináší zajímavé podněty pro život a svědectví dnešních křesťanů v prostředí, které se nehlásí ke Kristu.

- Da 3,4–6: Život Božího lidu (menšiny) v prostředí babylónské kultury (neděle)
- Est 2,10.20: Kdy je třeba být „nenápadný“, a kdy se naopak k Bohu jasně hlásit? (pondělí)
- Est 3,3–6: Věrné svědectví v pohanském prostředí (úterý)
- Est 4,13.14: Víra a modlitba v pohanském prostředí (středa)
- Est 9,25–28: Boží působení v prostředí, kde Bůh téměř „není vidět“ (čtvrtek)

V ZAJETÍ CIZÍ KULTURY

“Hlasatel mocně volal: „Poručí se vám, lidé různých národností a jazyků: ⁵Jakmile uslyšíte hlas rohu, flétny, citory, harfy, loutny, dud a rozmanitých strunných nástrojů, padnete a pokloníte se před zlatou sochou, kterou postavil král Nebúkadnesar. ⁶Kdo nepadne a nepokloní se, bude v tu hodinu vhozen do rozpálené ohnivé pece.“ (Da 3,4–6)

Osobní studium

Nikdy není snadné být vysídlen z domova. O to horší je, když se člověk ocitne ve zcela cizí kultuře. Dnes může být pro nás těžké pochopit, čemu byli vystaveni Izraelci v babylónském zajetí a později pod nadvládou Peršanů.

Ani my nežijeme v zemi, kde by byly adventistické principy víry podkladem pro zákony státu. Před odvečením však žil izralský národ ve své vlasti, kde byly principy víry zakotveny i v zákonech země.

V takové zemi by mělo být snadné zůstat věrný Bohu, ne? Vždyť o co jednodušší by bylo zachovávat sedmý den, sobotu, kdyby dodržování soboty jako sedmého dne bylo součástí zákonodárství státu.

Dějiny Izraelitů nám však ukazují, že k věrnému životu nestačí, jsou-li zákony země v souladu s Božím zákonem. Věrnost totiž musí pramenit ze srdce člověka, jinak bude určité následovat hřích, odpadnutí a zkáza.

„Panovník praví: „Protože se tento lid přibližuje ke mně ústy a ctí mě svými rty, ale svým srdcem se ode mne vzdaluje a jejich bázeň přede mnou se stala jen naučeným lidským příkazem“ (Iz 29,13).

Ale ty, co jsou odhodláni zůstat věrní, neodradí od poslušnosti ani to nejnepríznivější či nejnepřátelštější prostředí.

Přečti si následující texty Da 1,1–12, Da 3,1–12 a Da 6,1–9. Ačkoli každá popsaná situace je jedinečná, co tyto zprávy odhalují o výzvách, kterým může Boží lid čelit, žije-li v cizí kultuře?

Bez ohledu na to, kdo jsme nebo kde žijeme, jsme součástí prostředí, které v různé míře ovlivňuje naši víru a naše svědectví. Může se to dít prostřednictvím zákonů nebo tradice. Příběhy z knihy Daniel ukazují, že i v těžkých podmínkách mohou lidé zůstat Bohu věrní. V knize Daniel příběhy končí vždy „šťastně“. Ale i kdyby žádný z nich nedopadl dobře, není pochyb, že aktéři příběhů jednali správně a věrně.

Aplikace

Jakým výzvám čelíš v souvislosti s vírou v prostředí, ve kterém žiješ? Jak se ti daří zůstat věrným?

V KRÁLOVSKÉM PALÁCI

¹⁰Ester neoznámila nic o svém lidu a o svém původu, protože jí Mordokaj přikázal, aby to neoznámovala.

²⁰Ester dosud nic neoznámila o svém původu a o svém lidu, jak jí Mordokaj přikázal. Řídila se jeho slovy, jako když byla u něho a on ji vychovával. (Est 2,10.20)

Osobní studium

Po pádu Babylóna a po vzestupu Médo-Persie se mnozí Izraelci nakonec vrátili do země svých předků. Na cestu zpět se však nevydali všichni. Někteří zůstali tam, kde žili jednu nebo i více generací.

Tento poznatek nám pomáhá lépe pochopit pozadí knihy Ester. „Za oněch dnů, kdy král Achašveroš seděl na svém královském trůnu na hradě v Šúšanu...“ (Est 1,2). Právě v Persii za vlády krále Achašveróše se začíná odvíjet příběh knihy Ester.

V 1. kapitole upadne královna Vašti do nemilosti krále. Na základě těchto událostí se začíná hledat nová královna, která by ji nahradila. V tomto kontextu se poprvé setkáváme s Ester a jejím bratrancem Mordokajem.

Přečti si Ester 2,1–9. Co se z těchto veršů dozvídáme o postavení Mordokaje a Ester?

Zdá se, že Mordokaj jako královský úředník bydlel ve městě Šúšanu i se svou adoptivní dcerou, sestřenicí Ester. Díky místu bydliště a Mordokajovu postavení už byli navenek součástí perské kultury. To byl také jeden z důvodů, proč „... byla vzata i Ester do královského domu pod dohled Hegaje, strážce žen“ (Est 2,8) a proč ji představili králi.

Přečti si verše Est 2,10.20. Jaký příkaz dal Mordokaj Ester? Proč? Byl takový příkaz v pořádku?

Přestože v textu nejsou uvedeny motivy či důvody pro zatajení původu Ester, můžeme vyslovit alespoň určitý předpoklad. Mordokaj i Ester žili jako cizinci uprostřed kultury a náboženství, které byly vzdáleny jejich hodnotám. Aby se nevystavovali nebezpečí, rozhodli se mlčet a neupozorňovat zbytečně na rozdíly.

Aplikace

Za jakých okolností by mohlo být rozumné nemluvit otevřeně o naší víře? Jaký je tvůj osobní postoj? Je třeba za každých okolností vydávat svědectví o celé své víře, nebo mohou existovat dobré důvody, proč to nedělat? Jaké?

MORDOKAJOVO VĚRNÉ SVĚDECTVÍ

³Královi služebníci, kteří zasedali v královské bráně, se Mordokaje tázali: „Proč přestupuješ králův příkaz?“⁴ Říkali mu to den co den, ale on jako by je neslyšel. Tak to oznámili Hamanovi, aby viděli, obstojí-li Mordokajovo odůvodnění. Oznámil jim totiž, že je žid.⁵ Když si Haman všiml, že Mordokaj před ním nekleká a že se neklaní, byl pln rozhořčení.⁶ Bylo mu však příliš málo vztáhnout ruku na Mordokaje samotného, protože mu oznámili, z jakého lidu Mordokaj pochází. Proto Haman usiloval vyhladit v celém Achašveróšově království všechny židy, lid Mordokajův. (Est 3,3–6)

Osobní studium

Tím, že Mordokaj a Ester zůstávali Bohu věrní i v cizí zemi, bylo jen otázkou času, než se dostanou do problémů. A přesně to se v případě Mordokaje stalo.

Přečti si text Est 3,1–15. Co se odehrálo v tomto příběhu? Co bylo příčinou popsáných událostí?

Ve 3. kapitole knihy Ester se dozvídáme, že král Achašveróš (Xerxes) poctil Hamana a povýšil ho nad všechny královské hodnostáře. Všichni dostali příkaz, aby Hamanovi projevovali náležitou úctu, jejíž součástí bylo i pokleknout před ním a poklonit se mu. Mordokaj to však odmítal udělat (Est 3,2). Bible neuvádí důvod, proč Mordokaj před tímto mužem nepoklekl. Opět však můžeme nahlas uvažovat. Mordokaj je věrný žid a není ochoten vzdát poctu Agagovci z národa Amálekvců. Vždyť tento národ byl nepřitelem jeho lidu již od dob exodu (Dt 25,19). Jak by mohl věrný žid pokleknout před potomkem Amáleka nebo uctívat někoho jiného než Hospodina?

Jak se vyvíjela situace dále? „Královi služebníci, kteří zasedali v královské bráně, se Mordokaje tázali: „Proč přestupuješ králův

příkaz“ (Est 3,3)? Přestože nevíme přesně, jak argumentoval, své odmítnutí odůvodnil jednoduše: „Oznámil jim totiž, že je žid“ (Est 3,4). Při podrobnější odpovědi měl Mordokaj určitě příležitost vysvětlit, že jako ctitel Hospodina, který stvořil nebe a zemi, nemůže uctívat žádnou stvořenou lidskou bytost. Není pochyb o tom, že Mordokaj byl schopen vydat svědectví o své víře. Následky však byly kruté. Své víry se držel tak houževnatě, že tím ohrozil nejen sebe, ale i ostatní židy.

„Od Daniela a jeho společníků [...] uprostřed morální temnoty zkaženého královského dvora v Babylónu zazářilo jasné světlo.“ (RH, 13. května 1884)

Když se Haman rozhodl zničit židovský národ, argumentoval před králem takto: „Tu řekl Haman králi Achašveróšovi: „Je tu jakýsi lid, roztroušený a oddělený mezi národy po všech krajinách tvého království. Jejich zákony jsou odchylné od zákonů všech národů a zákony královskými se neřídí. Král z toho nemá žádný prospěch, když je trpí“ (Est 3,8). Co dělat s lidmi, kteří jsou jiní, jejichž zvyky jsou odlišné a kteří nedodrží královské zákony? Co jiného než je vystavit pronásledování! Pryč s nimi!

Aplikace

Jak bychom i dnes mohli být vystaveni zkoušce podobně jako Mordokaj? Jak bychom měli reagovat?

„PRÁVĚ PRO CHVÍLI, JAKO JE TATO“

¹³Mordokaj však vzkázal Ester: „Nedomnívej se, že v domě králově vyvážneš životem, jediná ze všech židů. ¹⁴Budeš-li v tuto chvíli skutečně mlčet, úleva a osvobození přijde židům odjinud, ale ty a dům tvého otce zahynete. Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato.“ (Est 4,13.14)

Osobní studium

Přečti si text Est 4,1–14. Proč právě teď nastal příhodný čas, aby se Ester přiznala ke svému židovskému původu?

Když Mordokaj kontaktoval Ester s prosbou o pomoc, byla již několik let vdaná za Achašveróše. V Persii však platil zákon, že nikdo nemůže předstoupit před krále bez jeho výslovného pozvání. Kdo toto pravidlo nerespektoval, riskoval smrt. Ester si toto riziko uvědomovala, ale i tak vstoupila do trůnního sálu bez pozvání.

Mordokaj se svou vírou snažil Ester povzbudit, aby důvěřovala, že všechno skončí dobře. Hlavní myšlenka knihy se nachází v Mordokajových slovech adresovaných Ester – v dnešních úvodních verších (Est 4,13.14).

Víra Ester byla podrobena zkoušce, když Mordokaj připomněl její lásku k národu, ze kterého pocházela. Nikdo kromě Mordokaje nevěděl, že je židovka. Když se rozhodla za-

pojit se do řešení obrovské hrozby, neváhala riskovat svůj život.

To, jak se zachovala, je svědectvím o její silné víře. Věděla, že bez Boží pomoci nemůže uspět. Odpověď adresovaná Mordokajovi projevila její víru: „Jdi, shromažď všechny židy, kteří jsou v Šúšanu, a postěte se za mne. Nejezte a nepijte po tři dny, v noci ani ve dne. Také já a mé dívky se budeme takto postit. Potom půjdu ke králi, třebaže to není podle zákona. Mám-li zahynout, zahynu“ (Est 4,16). Mordokaj informoval o tomto vzkazu celou židovskou komunitu v Šúšanu. V době, kdy se postili a modlili, Ester se připravovala na nebezpečnou chvíli. „Třetího dne si Ester oblékla královské roucho a stanula na vnitřním nádvoří králova domu proti královu domu. Král seděl na svém královském trůnu v královském domě proti vchodu do domu. Jakmile spatřil královnu Ester stojící na nádvoří, získala jeho přízeň. Král vztáhl k Ester zlaté žezlo, které držel v ruce. Ester se přiblížila a dotkla se hlavice žezla“ (Est 5,1.2).

Aplikace

V dané situaci se židé určitě nejen postili, ale také se modlili. Modlitba byla klíčovou součástí jejich usilování o Boží pomoc. Co se z jejich jednání můžeme naučit?

SVÁTEK PŮRÍM

²⁵Ale když ona vešla před krále, nařídil král, dokonce písemně, obrátit jeho zlý záměr, který osnoval proti židům, na jeho hlavu, a pověsili jej i jeho syny na kůl. ²⁶Proto nazvali ty dny púrím podle slova púr. Proto kvůli všemu, co bylo v té listině řečeno, co přitom viděli a co je postihlo, ²⁷ustanovili židé a přijali za obyčej pro sebe a pro své potomstvo i pro všechny, kdo se k nim připojí, že neopomenou slavit tyto dva dny pravidelně každého roku a v určený čas, jak je psáno. ²⁸Tyto dny budou připomínány a slaveny v každém pokolení a v každé čeledi, v každé krajině a v každém městě; tyto dny púrímu nebudou mezi židy opomíjeny a památka na ně v jejich potomstvu nezanikne. (Est 9,25–28)

Osobní studium

Bibličtí komentátoři opakovaně připomínají, že se v knize Ester nevyskytuje Boží jméno. Je to jediná biblická kniha, kde Bůh není vůbec zmíněn. Židé však přesto dokázali ve velkém vysvobození rozpoznat Boží zásah, kterým odpověděl na jejich prosby. A právě proto se rozhodli i tuto knihu zahrnout do biblického kánonu.

Jsmo schopni vnímat Boží přítomnost a jeho jednání v našem každodenním prožívání? Boží činy mohou mít i podobu normálních, přirozených událostí, a pokud jim nevěnujeme pozornost, Boží přítomnost si vůbec nemusíme uvědomovat.

Přečti si text Est 9,1–12. Jaký byl výsledek Esterina úsilí?

Zázrak připomínaný svátkem púrím má velmi neobvyklou podobu. Skrývá se v té-

měř přirozených událostech. Zákon na zničení židů nebyl zrušen, ale byl vydán nový zákon, který jim umožňoval se bránit.

Je pozoruhodné, jak prostřednictvím různých okolností Bůh dokázal vzniklé problémy vyřešit. A navíc, Peršané si všimli toho, co Hospodin udělal ve prospěch židů.

A výsledek?

„A mnozí z národů země se připojovali k židům, neboť na ně padl strach ze židů“ (Est 8,17). Hospodin dal poznat svou moc a sílu těm, kteří jej neznali.

I vůdci židovského lidu rozeznali v nelehkých událostech Boží působení. Když se židé dokázali ubránit, na památku a oslavu vítězství ustanovili každoroční svátek (nazývaný púrím). Tyto dny jsou dodnes důkazem Bohu na památku zázračného vysvobození.

Aplikace

Modli se, aby ti Bůh dal následující týden odvahu podělit se s jedním z lidí z tvého modlitebního seznamu o něco, co pro tebe Bůh udělal.

Výzva

Začni si psát deník malých i velkých věcí, které pro tebe Bůh dělá. Takový záznam ti může zpětně připomenout, co všechno už pro tebe Bůh udělal. A nejen to. Budeš-li se za to upřímně modlit, můžeš si na tyto zkušenosti ve vhodný čas vzpomenout a podělit se o ně s někým, komu budeš chtít vydat svědectví o svém životě s Bohem.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Do každé domácnosti a školy, ke každému rodiči, učiteli a žáku, kterému zazářilo světlo evangelia, zaznívá otázka kdysi položená v krizovém okamžiku dějin Izraele královně Ester: „Kdo ví, zda jsi nedosáhla královské hodnosti právě pro chvíli, jako je tato? (Est 4,14)“ (Ed 263; Vých 155)

„Ester byla krásná židovská dívka, sestřenice Mordokaje, který si ji po smrti rodičů vzal k sobě a miloval ji jako svou vlastní dceru. Bůh ji použil pro záchranu židovského národa v Persii. [...] V dávných dobách Pán působil úžasným způsobem prostřednictvím věrných žen, jež v jeho díle spolupracovaly s muži, které Bůh vyvolil, aby ho představovali ostatním. Bůh využil ženy k získání mocných a důležitých vítězství. Nejednou, v době nouze, je povolal a díky jejich službě zachránil mnoho životů. Prostřednictvím královny Ester Pán svůj lid slavně vysvobodil. V době, kdy se zdálo, že už je žádná moc nemůže zachránit, se Ester a další ženy spojily v pústu a na modlitbě k Bohu. Tím tuto hrozbu vyřešily a přinesly svému lidu spásu. [...] Studium práce žen v souvislosti s Božím dílem ve starozákonní době nám dá lekce, které nám umožní čelit složitým situacím v díle i dnes. Možná nás Bůh nepřivede do tak kritické situace, v jaké se ocitl Boží lid v době Ester, a možná žádná z nás nebude mít tak významné postavení jako královna. Ale obrácené ženy mohou často hrát důležitou roli i na skromných pozicích. Mnohé tak v dějinách jednaly a také i ženy dnes jsou připraveny jednat podobně.“ (DG 45.46)

Otázky k rozhovoru

1. *Knih Ester nám nechává několik nezodpovězených otázek, zejména pokud jde o Esterinu roli na královském dvoře a způsob jejího povýšení na královnu. Jak můžeme tyto skutečnosti sladit s naší představou o tom, co znamená věrný a zbožný způsob života?*
2. *Slavná slova Ester: „Mám-li zahynout, zahynu“ (Est 4,16) se po staletí ozývají jako příklad věrnosti i tváří v tvář smrti. Jak její slova reflektují to, čemu bude Boží lid čelit v době konce, kdy se problémy popsané ve Zjevení 13. kapitole stanou skutečností?*
3. *Uvažujte ve třídě o části, kterou jsme studovali v pondělí. Bylo v pořádku, že Ester a Mordokaj nemluvili o své víře a o svém původu? Mělo by tomu tak být i v našem případě? Co se z toho můžeme naučit?*

Završení Božího plánu záchrany

Texty na tento týden

Zj 1,1–7; 1Pt 2,9; Zj 14,6–12; L 11,23; 1Tm 2,4; Zj 21,1–4

Základní verš

„Když tedy se toto vše rozplyne, jak svatě a zbožně musíte žít vy, kteří dychtivě očekáváte příchod Božího dne! V něm se nebesa roztaví v ohni a živly se rozpustí žárem.“ (2Pt 3,11.12)

Kniha Zjevení popisuje scény týkající se času konce. Motivem, který se vine celou knihou, je kosmický konflikt mezi Kristem a satanem. Satan přišel o moc, kterou si nárokoval nad zemí, a nyní pronásleduje ty, kteří zůstávají věrni Bohu. Kniha vrcholí Ježíšovým návratem. Kristus přichází osvobodit své děti – nejen žijící spravedlivé, ale i ty věrné, které zemřely v důsledku pádu Adama a Evy. Kniha nám ukazuje zničení satana a všech bezbožných ohněm. Ježíš ustanovuje své věčné království na nové zemi.

Čtenáři Zjevení často dychtivě zkoumají znamení týkající se konce. Snaží se rozpoznat předpovídané události, které znají z církevních dějin od prvního století našeho letopočtu až po naši současnost na konci času. A je to tak v pořádku, Písmo máme studovat a klást si při jeho čtení otázky.

V poslední lekci tohoto čtvrtletí však uvidíme, že Zjevení je také misijní knihou zaměřenou na zachraňujícího Boha. Bůh nás vyzývá, abychom se stali církví, která bude konat jeho dílo záchrany. Naše povolání hlásat světu „přítomnou pravdu“ bude existovat do té doby, než bude čas, aby se lidé před Kristovým příchodem rozhodli pro Boha, nebo proti němu.

Osnova lekce

Závěrečná lekce zaměří naši pozornost na knihu Zjevení a její silný misijní náboj. Pět vybraných pasáží z této knihy nám připomene nejen Boží záměr a naši roli, ale hlavně nás ujistí o konečné úspěšnosti velkého Božího plánu.

- Zj 1,4–7: Velký Boží plán zachránit ztracené hříšníky (neděle)
- Zj 14,6–10: Bůh posílá světu i v závěru dějin své „misionáře“ (pondělí)
- Zj 14,6; 2Pt 3,9: Závěrečná misie motivovaná láskou (úterý)
- Zj 19,7.8; 2K 11,2: Věrnost v konání svěřeného úkolu (středa)
- Zj 21,1–4: Konečný úspěch Božího plánu záchrany (čtvrtek)

ZJEVENÍ: BOŽÍ JEDNÁNÍ V DOBĚ KONCE

‘Jan sedmi církvím v Asii: Milost vám a pokoj od toho, který jest a který byl a který přichází, i od sedmi duchů před jeho trůnem⁵ a od Ježíše Krista, věrného svědka, prvorozeného z mrtvých a vládce králů země. Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů⁶ a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce – jemu sláva i moc navěky. Amen.⁷ Hle, přichází v oblacích! Uzí ho každé oko, i ti, kdo ho pobodli, a budou kvůli němu naříkat všechna pokolení země. Tak jest, amen. (Zj 1,4–7)

Osobní studium

Úvodní řádky Zjevení čtenáři naznačují, že celá tato kniha je zaměřena na Boží dílo záchrany.

Přečti si text Zj 1,1–7. Jak z těchto veršů poznáváme, co Bůh dělá pro svůj lid v době konce?

První verše odhalují, že Ježíš je původcem a také tím nejdůležitějším tématem Zjevení. Verše 4 a 5 odkazují na všechny tři osoby Božství, které společně pracují na záchraně lidských bytostí. Otec je Věčný – byl, je a bude. Je zde vzpomenut Duch svatý, který mocně působí v rané církvi. Potom Jan připomíná postavení Ježíše Krista – „věrného svědka“ a „prvorozeného z mrtvých“ (Zj 1,5) –, který vládne nad králi země, a je tedy svrchovaným vládcem a vlastníkem této planety. Satanův pokus využít zemi k založení svého království je zmařen. Kromě toho, že Bůh vítězí nad satanem, krev našeho Stvořitele smývá naši vinu a hanbu.

Přečti si texty Zj 1,6 a 1Pt 2,9. Co znamenají tituly, kterými jsou v těchto verších označeni vykoupení?

Bohu při záchraně člověka nejde jen o to, aby dostal hynoucí lidi do bezpečí. Boží spasení dává každému člověku zcela nové postavení, protože Bůh v nás obnovuje svůj obraz. Vykoupení se stávají „rodem vyvoleným“ (králi), protože jsme skrze Ježíšovu prolitou krev pokrevně spřízněni s Králem vesmíru. Jestliže jsme přijali záchranu a stali jsme se členy královské rodiny, připojujeme se ke Královu plánu a úsilí zachránit také ostatní lidi. Tím se zároveň stáváme kněžími.

Kristus ustanovil svou církev jako „království“ a její jednotlivé členy za „kněze“. Být občanem království znamená být knězem.

Text Zj 1,7 ukazuje na poslání, které nám Bůh svěřil. Ježíš přichází a národy budou truchlit, protože jsou ztraceny. Bůh si přeje zachránit i ty, kteří jsou mu nyní odcizeni.

Kniha Zjevení tedy začíná tím, že Bůh má plán záchrany, touží všechny spasit a zve nás, abychom s ním spolupracovali.

Aplikace

Bůh nás nejen stvořil, ale také vykoupil. Dal za nás nekonečnou cenu Ježíšovy krve. Proč nás toto poznání může naplňovat naději, ať je naše současná situace jakákoli?

POSELSTVÍ TŘÍ ANDĚLŮ A MISIE

6Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. 7Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.“ 8Za ním letěl druhý anděl a volal: „Padl, padl veliký Babylón, který opojil všechny národy svým smilstvím a dal jim pít z poháru hněvu.“ 9Za nimi letěl třetí anděl a volal mocným hlasem: „Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, 10bude pít víno Božího rozhovření, které Bůh nalévá neředěné do číše svého hněvu...“ (Zj 14,6–10)

Osobní studium

Kniha Zjevení přináší působivé a názorné zobrazení tématu velkého sporu. Asi nejdramatičtější je to vidět ve verši Zj 12,12: „Proto jásejte, nebesa a všichni, kdo v nich přebýváte! Běda však zemi i moři, neboť sestoupil k vám ďábel, plný zlosti, protože ví, jak málo času mu zbývá.“ Je těžké představit si, jak by někdo mohl pochopit poselství Písma, aniž by studoval téma velkého sporu, který vyvrcholí v posledních dnech.

Přečti si verše Zj 14,6–12. Co je jejich hlavním tématem? Jak toto téma souvisí s úkolem, který nám Bůh svěřil, a s poselstvím, které máme zvěstovat světu?

Evangelium jako vyjádření Boží touhy zachránit ztracené, tvoří základ poslání, které nám Bůh svěřil. Obsah tohoto poselství je vlastně naším posláním. Svět musí být varován před přicházejícími událostmi. Každý

člověk bude muset udělat rozhodnutí, které ho dovede buď k životu, nebo ke smrti.

„Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje“ (L 11,23). Jak tato Ježíšova slova souvisí s naplňováním poslání, které nám svěřil?

Poselství tří andělů ze Zjevení 14 tvoří podstatu toho, co jsme jako adventisté sedmého dne povolání zvěstovat světu. V centru tohoto poselství jsou dvě témata: věčné evangelium (Zj 14,6) a uctívání Stvořitele. Tato dvě témata můžeme najít i v důležitém verši, který charakterizuje svaté: „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši“ (Zj 14,12). Ať děláme cokoli – a ano, je důležité a správné pomáhat lidem – nikdy nesmíme ztratit ze zřetele naše povolání a poslání, kterým je ohlašovat ztracenému světu „věčné evangelium“. Jeho obsahem je poselství o naději a také varování před tím, co jednoho dne přijde.

Aplikace

„Kdo není se mnou, je proti mně...“ (L 11,23). Jak rozumíš těmto Ježíšovým slovům? Proč je důležité, abychom vždy s jistotou věděli, kde je naše srdce?

ZÁVĚREČNÁ KRIZE

Tu jsem viděl jiného anděla, jak letí středem nebeské klenby, aby zvěstoval věčné evangelium obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu. (Zj 14,6)

Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2Pt 3,9)

Osobní studium

Ježíš řekl svým učedníkům, a tedy i nám: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28,19.20). Toto je *velké pověření*. Můžeme říci, že poselství tří andělů, které má být zvěstováno „obyvatelům země, každé rase, kmeni, jazyku i národu“ (Zj 14,6), je „přítomnou pravdou“ (2Pt 1,12; ČSP, BK) *velkého pověření*.

Proč Bohu záleží na všech lidech, ať už patří k jakékoli skupině?

1J 4,8

2Pt 3,9

1Tm 2,3.4

Gn 12,3

Kristova láska je určena celému lidstvu, nevyjímaje žádnou skupinu lidí. Na rozdíl od některých teologických proudů, které učí, že Kristus zemřel jen za vyvolené, Bible jasně říká, že Kristus zemřel za všechny – bez ohledu na rasu, etnickou přísluš-

nost nebo jakýkoli jiný faktor. Za každého člověka, který žil, žije nebo bude žít, Kristus zemřel. Tečka. Otázka nezní, jestli za mě Kristus zemřel, ale jak se já postavím k jeho smrti. Přijmu ji, nebo odmítnu?

Na konci doby, kdy budou vrcholit dějiny země a Ježíš se vrátí, budou existovat jen dva tábory: (1) Ti, kdo se podřídili autoritě satana prostřednictvím náboženských a politických institucí, jak je znázorněno ve Zjevení 13 a 17, a 2) ti, kteří se zcela podřídili Ježíši Kristu a jejichž víra se projevila v zachování Božích přikázání (Zj 14,12).

Lidé měli od počátku možnost poznat, kdo je Bůh a jaká je cesta jeho spravedlnosti a lásky (Ř 1,18–21). Proto budou všichni lidé souzeni na základě toho, jak spolupracovali s Bohem a jak žili svůj život – bez ohledu na to, jaké bylo jejich poznání (Ř 2,11–16).

Nyní, v době konce, můžeme pozorovat nárůst polarizace v různých oblastech života. Stále častěji dochází i k porušování a nerespektování svobody svědomí. Lidé budou tlačeni k tomu, aby se přidali na stranu zla. Je důležité, aby v této situaci zaznívalo evangelium a abychom odhalovali satanovy úklady. Přesně to je obsahem poselství tří andělů a poslání, ke kterému jsme povoláni.

Aplikace

Najdi si čas a uvažuj o tom, že Kristus zemřel za tebe osobně. Proč je nesprávné myslet si, že jsi mohl udělat něco tak špatného, že ani Kristova smrt na kříži nestačí pro odpuštění? Proč je důležité každý den děkovat za Boží milost?

ÚSPĚCH MISIE

„Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho choť se připravila^a a byl jí dán zářivě čistý kment, aby se jím oděla.“ Tím kmentem jsou spravedlivé skutky svatých. (Zj 19,7.8)

Vždyť vás zářlivě strážím Boží zářlivostí; zasnoubil jsem vás jedinému muži, abych vás jako čistou pannu odevzdal Kristu. (2K 11,2)

Osobní studium

Kdy je evangelizace úspěšná? Mohli bychom být v pokušení myslet si, že se to projeví velkým počtem křtů, rychlým růstem členské základny a vznikem velkých sborů. Někdo může mít pocit, že úspěch misie spočívá v tom, že do každého „kmene“ – skupiny lidí na zemi – přineseme pravdu evangelia. Jiní mohou mít pocit, že evangelizaci můžeme urychlit využitím rozhlasu, televize a internetu. V této souvislosti je důležité mít na paměti Pavlova slova adresovaná společenství víry v Korintu: „Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst...“ (1K 3,6). Jinými slovy, my bychom se měli zaměřit na naši věrnou práci a Bůh se bude starat o růst a výsledek.

Už jsme viděli, že cílem Božího plánu je zachraňovat ztracené ve všech skupinách lidí na zemi. Tento plán se uskutečňuje tím, že se z lidí stávají věrní Ježíšovi učedníci. Ti se následně zapojí do misie, kterou nás všechny Bůh pověřil.

Přečti si následující čtyři skupiny textů. Co říkají o charakteru Ježíšových následovníků? 2K 11,2

Iz 30,21; J 10,27; J 16,12.13

2Te 2,9–11; Žd 3,12.13; 1J 1,8

1J 1,9; Zj 7,14; Zj 19,8

Ježíšovi učedníci jsou bezúhonní a zůstávají věrní Ježíši. Následují Ježíše, vedeni tichým hlasem Ducha svatého. Boží Duch je také povolává k misijní práci pro druhé. V Ježíšových učednících není žádná faleš ani žádný klam. Nenechají se svést pochybnostmi, falešným učením ani nemravností. A navíc, necítí se morálně nadřazeni nad ostatními. Uvědomují si, že jsou nedokonalí a potřebují Boží milost a jeho nesmírné milosrdenství. Zároveň jsou otevřeni přijmout nápravu a poučení od jiných věřících. Misie je úspěšná tehdy, když jsou jejím výsledkem právě takoví učedníci – věrní, laskaví, pokorní a milosrdní.

Aplikace

Co znamená být „čistou pannou“ (2K 11,2) pro Krista? Jak můžeme my, hříšníci, být před Bohem čisti? A jak můžeme pomáhat druhým lidem, aby se také stali „čistými pannami“ pro Krista?

ÚKOL SPLNĚN

¹A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. ²A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. ³A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, přibyték Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, ⁴a setře jim každou slzu z očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude – neboť co bylo, pominulo.“ (Zj 21,1–4)

Osobní studium

Přečti si texty Zj 21,1–4 a Zj 21,22–22,5. Jaké scény popisují? Jaké pocity v tobě vyvolávají tyto obrazy?

Nová země bude nádherným rájem! Nebude smrti a hříchu. Satan a zlo – oboje bude zničeno. Potkáme svého milujícího Spasitele a znovu budeme se svými milovanými. Na nové zemi budou lidé ze všech jazykových, etnických a sociálních skupin napříč celou historií lidstva.

Rada Generální konference pro misii schválila zásady hodnocení globální misie, na jejichž základě lze odhadnout, zda je konkrétní skupina lidí oslovena, anebo ne. Za „oslovenou skupinu lidí“ se považuje taková skupina, která má dostatek lidí a zdrojů, aby mohla účinně svědčit ostatním členům

této skupiny, aniž by potřebovali pomoc zvenčí: organizují se bohoslužby, existuje Bible a duchovní literatura v jejich rodném jazyce a ti, kdo pracují v Božím díle, jsou schopni vydávat svědectví dalším lidem ze skupiny, aniž by k tomu potřebovali překladatele.

„Neoslovená skupina lidí“ je taková, která nemá místní komunitu věřících adventistů s přiměřeným počtem věřících a dostatečnými zdroji, aby mohli efektivně svědčit ostatním bez pomoci zvenčí.

Každý sbor a místní sdružení musí určit skupiny lidí ve svém místě působení, které je třeba oslovit. Nyní je čas investovat do naplňování Božího povolání získávat učedníky ve všech skupinách lidí, aby se náš Spasitel mohl brzy vrátit a abychom s nimi nakonec mohli žít v novém nebi a na nové zemi, které jsou nám zaslíbeny.

Aplikace

Jak ty „pracuješ“, aby bylo vše připraveno pro slavný Kristův návrat? „Zaséváš“ semínka naděje do srdcí těch, kteří potřebují slyšet dobré poselství? „Zaléváš“ nové věřící tím, že jim pomáháš naučit se, co to znamená žít věrný život poslušný Kristu? Modlí se za příležitosti sdílet zaslíbení o nové zemi s lidmi, které sis zapsal do svého modlitebního seznamu.

Výzva

Někteří z tvých „učedníků“ mohou být připraveni přijmout Krista. To zahrnuje i vstup do církve nebo skupiny věřících. Vžij se do jejich pocitů a představ si, že poprvé navštíví vaše sborové shromáždění. Jakou zkušenost by tito lidé prožili? Jak je váš sbor připraven přijímat a vyučovat nové lidi? Jsí otevřen nejen budovat svůj stávající sbor, ale také zakládat nové skupiny věřících? Vytvořte jako společenství strategii pro řešení vašich slabých oblastí. Poděl se o své myšlenky s lidmi ve vedení sboru a spolupracuj s nimi na realizaci plánu, jak se stát společenstvím soustředěným na „získávání“ učedníků.

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

„Výsledkem velkého plánu vykoupení je plné navrácení světa zpět do Boží přízně. Všechno, co bylo hříchem zkaženo, je obnoveno. Nejen člověk, ale i země je vykoupěna, aby se stala věčným domovem poslušných. Nyní se naplní původní Boží záměr s jeho stvořením. Ale království se ujmu svatí Nejvyššího a budou mít království v držení až na věky, totiž až na věky věků' (Da 7,18).“ (PP 342; NUD 159)

Ale dříve, než se to stane realitou, je naší povinností spojit se s Bohem v jeho plánu zasáhnout svět varováním, aby lidé mohli přijmout Boží zaslíbení nového stvoření a být jeho součástí.

„Toužím vidět velmi mnoho dělníků při práci pro ty, kteří neznají svědectví naší víry. Mnozí dostali velké světlo, když slyšeli poselství tří andělů, a nyní by měli toto poselství hlásat ve všech částech světa. Toužím udělat svůj díl a otevřít cestu ostatním, aby nesli světlo pravdy. Ať nám Pán pomůže obléct si celou výzbroj. Věřící se mají sjednotit ve slavnostním díle předání posledního varování světu.“ (Lt 390, 1907; nepublikováno)

Během tohoto čtvrtletí jsme studovali různé pohledy a problémy související s *velkým pověřením*. Tento týden jsme ukončili naše studium zkoumáním Zjevení, které nám pomáhá pochopit, jak vypadá obnovený vztah s Bohem. Nakonec jsme se zaměřili na vizi naplnění Božího plánu – nového stvoření a obnovení země. Je pravda, že skoncování s hříchem a utrpením na konci času bude patřit mezi nejděsivější období dějin země. Bůh však zaměřuje náš pohled na čas „po“ těchto událostech. Zaslíbení o nové zemi má pro nás být útěchou a povzbuzením, že jednou se naplno projeví Boží pokoj a zavládne radost a láska.

Otázky k rozhovoru

1. Co je obsahem „věčného evangelia“? Proč nebo čím je toto evangelium „věčné“? Proč musí být „věčné evangelium“ základem naší evangelizace?
2. Proč klademe takový důraz na poselství tří andělů? Jak byste odpověděli na argument, že bychom se měli soustředit na Ježíše, a ne na něco tak „negativního“, jako je poselství naplněné výstrahami a varováním?
3. Jak vám toto čtvrtletí pomohlo pochopit nejen důležitost Božího díla, ale i to, jak byste se vy a váš sbor mohli lépe podílet na poslání, ke kterému nás Bůh povolal?

POUŽITÉ ZKRATKY

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad (ČEP). Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

SNC Slovo na cestu

B21 Bible, překlad 21. století

BK Bible kralická

ČSP Český studijní překlad

Díla Ellen G. Whiteové

U českých překladů knih Ellen Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název	Zkratka	Český překlad
AA	The Acts of the Apostles	PNL	Poslové naděje a lásky
COL	Christ's Object Lessons	PM	Perly moudrosti
DA	The Desire of Ages	TV	Touha věků
Ed	Education	Vých	Výchova
MH	The Ministry of Healing	ŽNP	Život naplněný pokojem
PK	Prophets and Kings	OSU	Od slávy k úpadku
PP	Patriarchs and Prophets	NUD	Na úsvitu dějin

Zkratka	Anglický název
DG	Daughters of God
Lt	Letter
T	Testimonies for the Church

Další materiály

Zkratka	Anglický název
RH	Advent Review and Sabbath Herald

Všem dárčům děkujeme za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi i v prostoru světa kolem nás.

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odesílány na účet příslušného sdružení. První část variabilního symbolu je ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je přidělené číslo sboru.

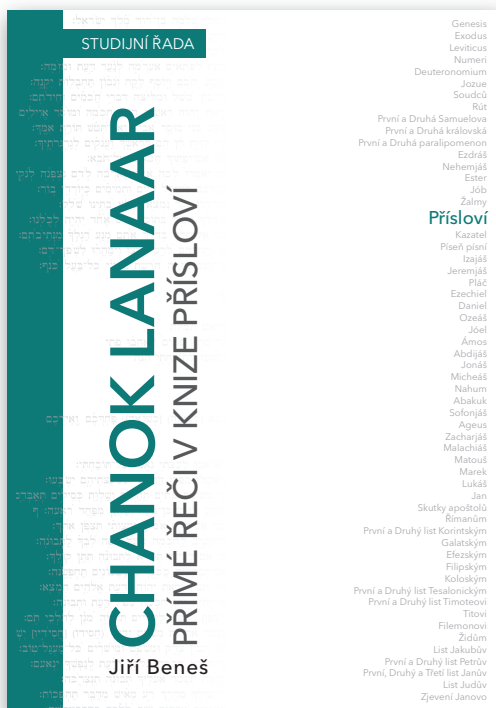
Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2023			
	Téma soboty	Sbírka	VS
Říjen			
7. 10.	Den modlitby a půstu		
14. 10.	Den kazatelské služby		
	Sbírka pro potřeby DC ADRA ČR	Sbírka pro DC Adru ČR	42
21. 10.	Den daru prorocství		
28. 10.	Sobota stvoření		
Listopad			
4. 11.	Modlitební týden – zahájení		
11. 11.	Modlitební týden – ukončení a sbírka pro projekty Globální misie	Sbírka MT pro GK	100
18. 11.	e-Modlitební týden mládeže (12.–18. 11.)		
	Den sirotků a opuštěných dětí		
25. 11.			
Prosinec			
2. 12.	Den křesťanského správcovství		
9. 12.			
16. 12.			
23. 12.			
30. 12.	Sbírka 13. soboty pro Středozápadní africkou divizi	Sbírka 13. soboty	13

HopeTV.cz

NABÍDKOVÝ LIST 4.Q 2023

NOVINKA

JIŘÍ BENEŠ

CHANOK LANAAR

PŘÍMÉ ŘEČI V KNIZE PŘÍSLOVÍ

Tato studie obsahuje výklad přímých řečí knihy Přísloví, jež tvoří základní sdělení celé knihy. Vykládané texty jsou zpracovány synchronním způsobem a na základě hebrejského textu. Po charakteristice přímých řečí se studie zabývá hlavními postavami knihy Přísloví, rolí ústní tradice a funkcí přímých řečí.

Název monografie Chanok lanaar je hebrejskou podobou pokynu v Př 22,6: „Zasvěť chlapce na počátku jeho cesty.“ Otcí coby moudrému muži je zde přikazováno, aby mladého člověka vychovával, zasvětil jej do pravidel, naučil jej podléhat rozkazům a žít v řádu.

Knihou vyplňuje určitou mezeru v kritické reflexi zvěsti knihy Přísloví v českém prostředí. Jedinečným

způsobem ukazuje, jak text knihy Přísloví může přispět ke hledání způsobu výchovy nové generace, tj. k otázkám předávání postojů, k formulování zásadních hodnot a identity nové generace. Přináší podněty pro formování osobní spirituality, k níž syna otec i matka inspirují nejen svými slovy, ale i prožitou zkušeností.

16 × 24 cm / cca 600 stran / pevná vazba

MOŽNOST OBJEDNÁNÍ

▶ Advent-Orion, spol. s r. o.
Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec
tel.: 558 359 100, 603 553 628
e-mail: expedice@adventorion.cz
www.adventorion.cz

- ▶ Prostřednictvím sborového traktátníka doručení v příští zásilce do vašeho sboru (*neplatí se poštovné ani balné*).
- ▶ Osobní objednání – zásilky jsou expedovány po obdržení objednávky na adresu objednatele (*poštovné a balné 100 Kč, dobřerečné 100 Kč*).

NOVINKY

Život v pohybu – nástěnný kalendář 2024

335 × 23,5 cm / 28 stran / drátěná spirála s očkem na pověšení

Sborník ATI RŮST CÍRKVE

V listopadu 2022 proběhla teologická konference, kterou svolal Adventistický teologický institut (ATI). Sborník obsahuje příspěvky, které zde zazněly, doplněny o několik dalších textů. Vydání je doprovázeno přáním, aby kniha neskončila pouze jako archivní materiál založený do knihovny, ale stala se podnětem pro další diskusi, promyšlení a inspiraci k činům.

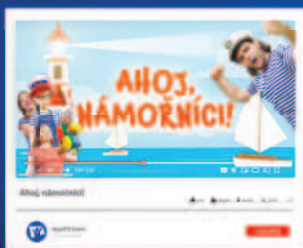
17 × 24 cm / 144 stran / brožura

HopeTV nabízí naději v každém záběru

Achillovy paty evoluce

Mnozí lidé věří, že evoluce je nezpochybnitelným faktem a odolá všem útokům, jako Achilles ve svém zlatém brnění. Je to ale opravdu tak?

Ahoj, námořníci!

Valí se sem vlna dětské zábavy! Nasedněte se svými dětmi a s posádkou kapely Only His na loď a vydejte se na dobrodružnou plavbu.

Projekt rodina

Kdysi byla fungující rodina samozřejmostí, dnes je spíše vzácností. Proto vznikl Projekt rodina – seriál, v němž vás vztahová poradkyně Milena Mikulková provede celou problematikou vztahů a rodinného života.

Hledání 2

Seriál Hledání 2 sklídl po celém světě již mnoho ocenění a svým moderním zpracováním může i vám pomoci seznámit vaše přátele s křesťanstvím a nenásilnou formou je oslovit poselstvím evangelia.

Dále z archivu doporučujeme

Identita
HopeTV Czech

Igor Bukovský:
Mentální výkonnost
člověka
HopeTV Czech

Také ateista
HopeTV Czech

Miroslav Kysilko:
Tajemství procectví
HopeTV Czech

Sedmý den
HopeTV Czech

Max Kašparů:
Stavy a vztahy
HopeTV Czech

A tisíce dalších křesťanských videí

ešpunti

Příběhy z Bible

Srozumitelně všem

Písně a básně

Otázky, kvízy, aktivity

Pro malé i velké

Biblické pojmy

Tvoření

Vyhledejte ešpunti na **You Tube**

espunti.espunti@gmail.com | www.youtube.com/@espunti7712

Mince denně

Pravidelný dobrý skutek
pomáhá nejvíce

Mince denně pomáhá v Česku

Mince denně pomáhá v zahraničí

Mince denně nám pomáhá se rozvíjet

S vaší mincí denně:

Plánujeme
lépe

Jsme
připraveni

Zvyšujeme
profesionalitu

„My lidé bychom si měli uvědomit, že jsme tu jeden pro druhého. Rozhodl jsem se, že humanitárním organizacím budu přispívat pravidelně, aby s tím mohly počítat.“

Jan, dárcce programu Mince denně

www.mincedenne.cz

program pravidelného dárcovství organizace ADRA

Peter Roennfeldt

NÁSLEDOVÁNÍ VIZE APOŠTOLŮ

Čas od času se objeví kniha, která překvapí novým pohledem na známé události Písma. Kniha Petera Roennfeldta je jednou z nich. Pokouší se najít odpovědi na zneklidňující otázky: Jak mohli apoštolové se svými týmy při zakládání sborů pracovat tak rychle a efektivně? Jak se dokázali přiblížit k lidem na nových místech? Co jim sdělovali?

Tato kniha se zaměřuje na novozákonní listy, které Pavel posílal nově založeným sborům během svých misijních cest. Opětovné čtení Pavlových pastýřských listů, napsaných sborům během prvních deseti let od jejich založení, nám rozkryje mimořádné odhodlání, energii i výjimečné misijní metody apoštola Pavla a jeho spolupracovníků. A musí zpochybnit naši dnešní vizi a praxi církve, služby a poslání.

Také dnes existují sbory, které se dokážou propojit se společností, ve které žijí. Přesto církev zažívá velké problémy, a pokud si to neuvědomujeme, pak jsme vlastně slepí. Následování vize apoštolů nabízí dnešní církvi obrovský potenciál. V současné době, kdy se zdá, že vize chybí, přináší tato kniha představu toho, jak by mohla vypadat budoucnost. Celou církev i každého z nás velmi obohatí a povede dál.

15 × 21 cm / 300 stran / brožura

INTERNETOVÉ STRÁNKY SOBOTNÍ ŠKOLY <http://sobotniskola.casd.cz>

základní informace o sobotní škole / lekce ve formátu pdf / doplňkové materiály / odkazy na další studijní pomůcky / podněty k modlitbám

